॥ ಶ್ರೀಶಃ ಶರಣಮ್ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ

(ಪಿಂಡಪ್ರಧಾನವಿಧಿ ಸಹಿತ)

ಪ್ರಕಾಶನಮ್
ಶ್ರೀಮಹಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನಮ್
ಬೆಂಗಳೂರು

ಪುಟಗಳು : 80
ಪ್ರತಿಗಳು : 1000
ಬೆಲೆ : ರೂ. 36.00

ಟೈಪ್‌ಸೆಟ್ : ಪ್ರಹ್ಲಾದ ದೇಶಪಾಂಡೆ
ಮುದ್ರಣ : ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

॥ ಶ್ರೀಃ ॥

ಅಥ ಋಗ್ವೇದೀಯ(ಆಶ್ವಲಾಯನ) ಶ್ರಾದ್ಧಪ್ರಯೋಗಃ

॥ ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ಹರಿಃ ಓಂ ॥

ಪ್ರಾಙ್ಮುಖ ಉಪವಿಶ್ಯ, ಆಚಮ್ಯ, [1]ಪವಿತ್ರಧಾರಣಮ್

ಪವಿತ್ರಂ ತೇ ವಿತತಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತೇ ಪ್ರಭುರ್ಗಾತ್ರಾಣಿ ಪರ್ಯೇಷಿ ವಿಶ್ವತಃ ।

ಅತಪ್ತತನೂರ್ನತದಾಮೋ ಅಶ್ನುತೇ ಶೃತಾಸ ಇದ್ವಹಂತಸ್ತತ್ಸಮಾಶತ ॥ (ಋ.ಸಂ. 9-83-1)

(ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪವಿತ್ರಂ (ಪವಿತ್ರೇ) ಧೃತ್ವಾ, ಪುನರಾಚಮ್ಯ, ಪ್ರಾಣಾನಾಯಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ) ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವ ಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತೃ-ಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ (ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹಿ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ) .....ಶರ್ಮಣಾಂ (....ಅಭಿಧಾನಾಂ) ....ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರ ಆದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣ-ವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ ದೇಹೇಂದ್ರಿಯಾದೌ ಆತ್ಮಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಗೃಹ(ಸ್ಥಳ)ಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಭಾಂಡಭಾಜನಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ದ್ರವ್ಯಶುದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಕಾಲಾತಿರಿಕ್ತದೋಷಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಶ್ರಾದ್ಧಾದೌ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಸೂಕ್ತಜಾಪ್ಯಮಹಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ (ಕುರುಷ್ವ) (ತಿಲೋದಕಂ)

(ಸವ್ಯಂ) ತದಂಗ ಯವೋದಕತಿಲೋದಕಾದಿ ಪಾತ್ರೇ ಸಹತಂತ್ರೇಣ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥ (ಸವ್ಯೇನ ಯವೋದಕಂ, ಅಪಸವ್ಯೇನ

---

[1] ಸರ್ವತ್ರೋಂಕಾರಮುಚ್ಚಾರ್ಯ ಶ್ರಾದ್ಧಮಂತ್ರೇಷು ನೋಚ್ಚರೇತ್ । ಆರ್ಷಂ ಛಂದಾಂಸಿ ದೈವತ್ಯಂ ಯಜ್ಞೇ ಕರ್ಮಣಿ ತರ್ಪಣೇ ॥

ತಿಲೋದಕಂ) ಪಾತ್ರಸ್ಥಾಪನಮ್ (ಸವ್ಯಂ)

ಇದಂ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ಸ ನ ವಿತ್ತಮಿಂದ್ರ ಪಿಬಾ ಸೋಮಮೇನಾ ಶತಕ್ರತೋ ।

ಪೂರ್ಣ ಆಹಾವೋ ಮದಿರಸ್ಯ ಮಧ್ವೋ ಯಂ ವಿಶ್ವ ಇದಭಿಹರ್ಯಂತಿ ದೇವಾಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-112-6)

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲಂ ಕೃತ್ವಾ ಸದರ್ಭಯವತಿಲಾನ್ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ಯ ತಾಮ್ರಪಾತ್ರಸ್ಥಾಪನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ।

ಇಮಂ ಮೇ ಗಂಗೇ ಯಮುನೇ ಸರಸ್ವತಿ ಶುತುದ್ರಿ ಸ್ತೋಮಂ ಸಚತಾ ಪರುಷ್ಣ್ಯಾ ।

ಅಸಿಕ್ನ್ಯಾ ಮರುದ್ವೃಧೇ ವಿತಸ್ತಯಾಽಽರ್ಜೀಕೀಯೇ ಶೃಣುಹ್ಯಾ ಸುಷೋಮಯಾ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-75-5)

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಉದಕಂ ಪೂರಯೇತ್ । (ಅಪಸವ್ಯಂ)

ಶರಾಸಃ ಕುಶರಾಸೋ ದರ್ಭಾಸಃ ಸೈರ್ಯಾ ಉತ । ಮೌಂಜಾ ಅದೃಷ್ಟಾ ವೈರಿಣಾಃ ಸರ್ವೇ ಸಾಕಂ ನ್ಯಲಿಪ್ಸತ ॥ (ಋ.ಸಂ. 1-191-3)

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಕೂರ್ಚಂ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ । (ಸವ್ಯಂ)

ಯವೋಽಸಿ ಧಾನ್ಯರಾಜೋ ವಾ ವಾರುಣೋ ಮಧುಸಂಯುತಃ ।
ನಿರ್ಣೋದಃ ಸರ್ವಪಾಪಾನಾಂ ಪವಿತ್ರಮೃಷಿಭಿಃ ಸ್ಮೃತಮ್ ॥

ಇತಿ ಯವಾನ್ ಕ್ಷಿಪೇತ್ । (ಅಪಸವ್ಯಂ)

ತಿಲೋಽಸಿ ಸೋಮದೈವತ್ಯೋ ಗೋಸವೇ ದೇವನಿರ್ಮಿತಃ ।
ಪ್ರತ್ನವದ್ಭಿಃ ಪ್ರತ್ನಸ್ವಧಯಾ ಪಿತೄನಿಮಾಁಲ್ಲೋಕಾನ್ ಪ್ರೀಣಯಾಹಿ ನಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ॥ ಇತಿ ತಿಲಾನ್ ಕ್ಷಿಪೇತ್ । (ಸವ್ಯಂ)

ಗಂಧದ್ವಾರಾಂ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ನಿತ್ಯಪುಷ್ಟಾಂ ಕರೀಷಿಣೀಮ್ ।

ಈಶ್ವರೀಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಾಮಿಹೋಪ ಹ್ವಯೇ ಶ್ರಿಯಮ್ ॥(ಋ.ಸಂ.ಪ. 11-9) ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಗಂಧಂ ತುಲಸೀಂಚ ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ ।

ಯಾಃ ಫಲಿನೀರ್ಯಾ ಅಫಲಾ ಅಪುಷ್ಪಾಯಾಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿಣೀಃ ।

ಬೃಹಸ್ಪತಿಪ್ರಸೂತಾಸ್ತಾನೋ ಮುಂಚಂತ್ವಂ ಹಸಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-97-15) ಇತಿ ಪೂಗಫಲಂ ಕ್ಷಿಪ್ತ್ವಾ ।

ಸ ಹಿ ರತ್ನಾನಿ ದಾಶುಷೇ ಸುವಾತಿ ಸವಿತಾ ಭಗಃ । ತಂ ಭಾಗಂ ಚಿತ್ರಮೀಮಹೇ ॥ (ಋ.ಸಂ. 5-82-3)

ಇತಿ ಹಿರಣ್ಯಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ಯ ಪಾತ್ರಂ ಸಂಸ್ಪೃಶನ್ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಸೂಕ್ತಾನಿ ಜಪೇತ್ ।

ಓಂ ಸಹಸ್ರಶೀರ್ಷಾ ಪುರುಷಃ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಹಸ್ರಪಾತ್ । ಸ ಭೂಮಿಂ ವಿಶ್ವತೋ ವೃತ್ವಾಽತ್ಯತಿಷ್ಠದ್ದಶಾಂಗುಲಮ್ ॥ 1 ॥

ಪುರುಷ ಏವೇದಂ ಸರ್ವಂ ಯದ್ಭೂತಂ ಯಚ್ಚ ಭವ್ಯಮ್ । ಉತಾಮೃತತ್ವಸ್ಯೇಶಾನೋ ಯದನ್ನೇನಾತಿರೋಹತಿ ॥ 2 ॥

ಏತಾವಾನಸ್ಯ ಮಹಿಮಾಽತೋ ಜ್ಯಾಯಾಂಶ್ಚ ಪೂರುಷಃ । ಪಾದೋಽಸ್ಯ ವಿಶ್ವಾ ಭೂತಾನಿ ತ್ರಿಪಾದಸ್ಯಾಮೃತಂ ದಿವಿ ॥ 3 ॥

ತ್ರಿಪಾದೂರ್ಧ್ವ ಉದೈತ್ಪುರುಷಃ ಪಾದೋಽಸ್ಯೇಹಾಭವತ್ಪುನಃ । ತತೋ ವಿಷ್ವಙ್ ವ್ಯಕ್ರಾಮತ್ಸಾಶನಾನಶನೇ ಅಭಿ ॥ 4 ॥

ತಸ್ಮಾದ್ವಿರಾಳಜಾಯತ ವಿರಾಜೋ ಅಧಿ ಪೂರುಷಃ । ಸ ಜಾತೋ ಅತ್ಯರಿಚ್ಯತ ಪಶ್ಚಾದ್ಭೂಮಿಮಥೋ ಪುರಃ ॥ 5 ॥

ಯತ್ಪುರುಷೇಣ ಹವಿಷಾ ದೇವಾ ಯಜ್ಞಮತನ್ವತ । ವಸಂತೋ ಅಸ್ಯಾಸೀದಾಜ್ಯಂ ಗ್ರೀಷ್ಮ ಇಧ್ಮಃ ಶರದ್ಧವಿಃ ॥ 6 ॥

ತಂ ಯಜ್ಞಂ ಬರ್ಹಿಷಿ ಪ್ರೌಕ್ಷನ್ಪುರುಷಂ ಜಾತಮಗ್ರತಃ । ತೇನ ದೇವಾ ಅಯಜಂತ ಸಾಧ್ಯಾ ಋಷಯಶ್ಚ ಯೇ ॥ 7 ॥

ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾತ್ಸರ್ವಹುತಃ ಸಂಭೃತಂ ಪೃಷದಾಜ್ಯಮ್ । ಪಶೂನ್ ತಾಁಶ್ಚಕ್ರೇ ವಾಯವ್ಯಾನಾರಣ್ಯಾನ್ ಗ್ರಾಮ್ಯಾಶ್ಚ ಯೇ ॥ 8 ॥

ತಸ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞಾತ್ಸರ್ವಹುತ ಋಚಃ ಸಾಮಾನಿ ಜಜ್ಞಿರೇ । ಛಂದಾಂಸಿ ಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾದ್ಯಜುಸ್ತಸ್ಮಾದಜಾಯತ ॥ 9 ॥

ತಸ್ಮಾದಶ್ವಾ ಅಜಾಯಂತ ಯೇ ಕೇ ಚೋಭಯಾದತಃ । ಗಾವೋ ಹ ಜಜ್ಞಿರೇ ತಸ್ಮಾತ್ತಸ್ಮಾಜ್ಜಾತಾ ಅಜಾವಯಃ ॥ 10 ॥

ಯತ್ಪುರುಷಂ ವ್ಯದಧುಃ ಕತಿಧಾ ವ್ಯಕಲ್ಪಯನ್ । ಮುಖಂ ಕಿಮಸ್ಯ ಕೌ ಬಾಹೂ ಕಾ ಊರೂ ಪಾದಾ ಉಚ್ಯೇತೇ ॥ 11 ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಽಸ್ಯ ಮುಖಮಾಸೀದ್ಬಾಹೂ ರಾಜನ್ಯಃ ಕೃತಃ । ಊರೂ ತದಸ್ಯ ಯದ್ವೈಶ್ಯಃ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಶೂದ್ರೋ ಅಜಾಯತ ॥ 12 ॥

ಚಂದ್ರಮಾ ಮನಸೋ ಜಾತಶ್ಚಕ್ಷೋಃ ಸೂರ್ಯೋ ಅಜಾಯತ । ಮುಖಾದಿಂದ್ರಶ್ಚಾಗ್ನಿಶ್ಚ ಪ್ರಾಣಾದ್ವಾಯುರಜಾಯತ ॥ 13 ॥

ನಾಭ್ಯಾ ಆಸೀದಂತರಿಕ್ಷಂ ಶೀರ್ಷ್ಣೋ ದ್ಯೌಃ ಸಮವರ್ತತ । ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಭೂಮಿರ್ದಿಶಃ ಶ್ರೋತ್ರಾತ್ತಥಾ ಲೋಕಾಁ ಅಕಲ್ಪಯನ್ ॥ 14 ॥

ಸಪ್ತಾಸ್ಯಾಸನ್ಪರಿಧಯಸ್ತ್ರಿಃ ಸಪ್ತ ಸಮಿಧಃ ಕೃತಾಃ । ದೇವಾ ಯದ್ಯಜ್ಞಂ ತನ್ವಾನಾ ಅಬಧ್ನನ್ಪುರುಷಂ ಪಶುಮ್ ॥ 15 ॥

ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಮಯಜಂತ ದೇವಾಸ್ತಾನಿ ಧರ್ಮಾಣಿ ಪ್ರಥಮಾನ್ಯಾಸನ್ ।

ತೇ ಹ ನಾಕಂ ಮಹಿಮಾನಃ ಸಚಂತ ಯತ್ರ ಪೂರ್ವೇ ಸಾಧ್ಯಾಃ ಸಂತಿ ದೇವಾಃ ॥ 16 ॥ (ಋ.ಸಂ.10-90-1 ರಿಂದ 16)

ಮಮಾಗ್ನೇ ವರ್ಚೋ ವಿಹವೇಷ್ವಸ್ತು ವಯಂ ತ್ವೇಂಧಾನಾಸ್ತನ್ವಂ ಪುಷೇಮ ।

ಮಹ್ಯಂ ನಮಂತಾಂ ಪ್ರದಿಶಶ್ಚತಸ್ರಸ್ತ್ವಯಾಧ್ಯಕ್ಷೇಣ ಪೃತನಾ ಜಯೇಮ ॥

ಮಮ ದೇವಾ ವಿಹವೇ ಸಂತು ಸರ್ವ ಇಂದ್ರವಂತೋ ಮರುತೋ ವಿಷ್ಣುರಗ್ನಿಃ ।

ಮಮಾಂತರಿಕ್ಷಮುರುಲೋಕಮಸ್ತು ಮಹ್ಯಂ ವಾತಃ ಪವತಾಂ ಕಾಮೇ ಅಸ್ಮಿನ್ ॥

ಮಯಿ ದೇವಾ ದ್ರವಿಣಮಾಯಜಂತಾಂ ಮಯ್ಯಾಶೀರಸ್ತು ಮಯಿ ದೇವಹೂತಿಃ ।

ದೈವ್ಯಾ ಹೋತಾರೋ ವನುಷಂತ ಪೂರ್ವೇಽರಿಷ್ಟಾಃ ಸ್ಯಾಮ ತನ್ವಾ ಸುವೀರಾಃ ॥

ಮಹ್ಯಂ ಯಜಂತು ಮಮ ಯಾನಿ ಹವ್ಯಾಽಽಕೂತಿಃ ಸತ್ಯಾ ಮನಸೋ ಮೇ ಅಸ್ತು ।

ಏನೋ ಮಾ ನಿ ಗಾಂ ಕತಮಚ್ಚನಾಹಂ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಸೋ ಅಧಿ ವೋಚತಾ ನಃ ॥

ದೇವೀಃ ಷಳುರ್ವೀರುರು ನಃ ಕೃಣೋತ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಸ ಇಹ ವೀರಯಧ್ವಮ್ ।

ಮಾ ಹಾಸ್ಮಹಿ ಪ್ರಜಯಾ ಮಾ ತನೂಭಿರ್ಮಾ ರಧಾಮ ದ್ವಿಷತೇ ಸೋಮ ರಾಜನ್ ॥

ಅಗ್ನೇ ಮನ್ಯುಂ ಪ್ರತಿನುದನ್ ಪರೇಷಾಮದಬ್ಧೋ ಗೋಪಾಃ ಪರಿ ಪಾಹಿ ನಸ್ತ್ವಮ್ ।

ಪ್ರತ್ಯಂಚೋ ಯಂತು ನಿಗುತಃ ಪುನಸ್ತೇ3 ಮೈಷಾಂ ಚಿತ್ತಂ ಪ್ರಬುಧಾಂ ವಿ ನೇಶತ್ ॥

ಧಾತಾ ಧಾತೄಣಾಂ ಭುವನಸ್ಯ ಯಸ್ಪತಿರ್ದೇವಂ ತ್ರಾತಾರಮಭಿಮಾತಿಷಾಹಮ್ ।

ಇಮಂ ಯಜ್ಞಮಶ್ವಿನೋಭಾ ಬೃಹಸ್ಪತಿರ್ದೇವಾಃ ಪಾಂತು ಯಜಮಾನಂ ನ್ಯರ್ಥಾತ್ ॥

ಉರುವ್ಯಚಾ ನೋ ಮಹಿಷಃ ಶರ್ಮ ಯಂಸದಸ್ಮಿನ್ ಹವೇ ಪುರುಹೂತಃ ಪುರುಕ್ಷುಃ ।

ಸ ನಃ ಪ್ರಜಾಯೈ ಹರ್ಯಶ್ವ ಮೃಳಯೇಂದ್ರ ಮಾ ನೋ ರೀರಿಷೋ ಮಾ ಪರಾ ದಾಃ ॥

ಯೇ ನಃ ಸಪತ್ನಾ ಅಪ ತೇ ಭವಂತ್ವಿಂದ್ರಾಗ್ನಿಭ್ಯಾಮವ ಬಾಧಾಮಹೇ ತಾನ್ ।

ವಸವೋ ರುದ್ರಾ ಆದಿತ್ಯಾ ಉಪರಿಸ್ಪೃಶಂ ಮೋಗ್ರಂ ಚೇತ್ತಾರಮಧಿರಾಜಮಕ್ರನ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-128-1 ರಿಂದ 9)

ಅರ್ವಾಂಚಮಿಂದ್ರಮಮುತೋ ಹವಾಮಹೇ ಯೋ ಗೋಜಿದ್ಧನಜಿದಶ್ವಜಿದ್ಯಃ ।

ಇಮಂ ನೋ ಹವ್ಯಂ ವಿಹವೇ ಜುಷಸ್ವಾಸ್ಮೆ ಕುರ್ಮೋ ಹರಿವೋ ಮೇದಿನಂ ತ್ವಾ ॥ (ಋ.ಸಂ.ಪ. 28)

ತರತ್ಸ ಮಂದೀ ಧಾವತಿ ಧಾರಾ ಸುತಸ್ಯಾಂಧಸಃ । ತರತ್ಸ ಮಂದೀ ಧಾವತಿ ॥

ಉಸ್ರಾ ವೇದ ವಸೂನಾಂ ಮರ್ತಸ್ಯ ದೇವ್ಯವಸಃ । ತರತ್ಸ ಮಂದೀ ಧಾವತಿ ॥

ಧ್ವಸ್ರಯೋಃ ಪುರುಷಂತ್ಯೋರಾ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ದದ್ಮಹೇ । ತರತ್ಸ ಮಂದೀ ಧಾವತಿ ॥

ಆ ಯಯೋಸ್ತ್ರಿಂಶತಂ ತನಾ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಚ ದದ್ಮಹೇ । ತರತ್ಸ ಮಂದೀ ಧಾವತಿ ॥ (ಋ.ಸಂ. 9-58-1 ರಿಂದ 4)

ನ ತಮಂಹೋ ನ ದುರಿತಂ ದೇವಾಸೋ ಅಷ್ಟ ಮರ್ತ್ಯಮ್ ।

ಸಜೋಷಸೋ ಯಮರ್ಯಮಾ ಮಿತ್ರೋ ನಯಂತಿ ವರುಣೋ ಅತಿ ದ್ವಿಷಃ ॥

ತದ್ಧಿ ವಯಂ ವೃಣೀಮಹೇ ವರುಣ ಮಿತ್ರಾರ್ಯಮನ್ । ಯೇನಾ ನಿರಂಹಸೋ ಯೂಯಂ ಪಾಥ ನೇಥಾ ಚ ಮರ್ತ್ಯಮತಿ ದ್ವಿಷಃ ॥

ತೇ ನೂನಂ ನೋಽಯಮೂತಯೇ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ ।

ನಯಿಷ್ಠಾ ಉ ನೋ ನೇಷಣಿ ಪರ್ಷಿಷ್ಠಾ ಉ ನಃ ಪರ್ಷಣ್ಯತಿ ದ್ವಿಷಃ ॥

ಯೂಯಂ ವಿಶ್ವಂ ಪರಿ ಪಾಥ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ । ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಶರ್ಮಣಿ ಪ್ರಿಯೇ ಸ್ಯಾಮ ಸುಪ್ರಣೀತಯೋಽತಿ ದ್ವಿಷಃ ॥

ಆದಿತ್ಯಾಸೋ ಅತಿ ಸ್ರಿಧೋ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ । ಉಗ್ರಂ ಮರುದ್ಭೀ ರುದ್ರಂ ಹುವೇಮೇಂದ್ರಮಗ್ನಿಂ ಸ್ವಸ್ತಯೇಽತಿ ದ್ವಿಷಃ ॥

ನೇತಾರ ಊ ಷು ಣಸ್ತಿರೋ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ । ಅತಿ ವಿಶ್ವಾನಿ ದುರಿತಾ ರಾಜಾನಶ್ಚರ್ಷಣೀನಾಮತಿ ದ್ವಿಷಃ ॥

ಶುನಮಸ್ಮಭ್ಯಮೂತಯೇ ವರುಣೋ ಮಿತ್ರೋ ಅರ್ಯಮಾ । ಶರ್ಮ ಯಚ್ಛಂತು ಸಪ್ರಥ ಆದಿತ್ಯಾಸೋ ಯದೀಮಹೇ ಅತಿ ದ್ವಿಷಃ ॥

ಯಥಾ ಹ ತ್ಯದ್ವಸವೋ ಗೌರ್ಯಂ ಚಿತ್ ಪದಿ ಷಿತಾಮಮುಂಚತಾ ಯಜತ್ರಾಃ ।

ಏವೋ ಷ್ವ1ಸ್ಮನ್ಮುಂಚತಾ ವ್ಯಂಹಃ ಪ್ರ ತಾರ್ಯಗ್ನೇ ಪ್ರತರಂ ನ ಆಯುಃ ॥ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-126-1 ರಿಂದ 8)

ಹಂಸಃ ಶುಚಿಷದ್ ವಸುರಂತರಿಕ್ಷಸದ್ಧೋತಾ ವೇದಿಷದತಿಥಿರ್ದುರೋಣಸತ್ ।

ನೃಷದ್ ವರಸದೃತಸದ್ ವ್ಯೋಮಸದಬ್ಜಾ ಗೋಜಾ ಋತಜಾ ಅದ್ರಿಜಾ ಋತಮ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 4-40-5)

ತತ್ ಸವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ ಭರ್ಗೋ ದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ । ಧಿಯೋ ಯೋ ನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 3-62-10)

ಅಥ ಮಾರ್ಜನಮ್

ಶುಚೀವೋ ಹವ್ಯಾ ಮರುತಃ ಶುಚೀನಾಂ ಶುಚಿಂ ಹಿನೋಮ್ಯಧ್ವರಂ ಶುಚಿಭ್ಯಃ ।

ಋತೇನ ಸತ್ಯಮೃತಸಾಪ ಆಯಞ್ಛುಚಿ ಜನ್ಮಾನಃ ಶುಚಯಃ ಪಾವಕಾಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 7-56-12)

ಅಗ್ನಿಃ ಶುಚಿವ್ರತತಮಃ ಶುಚಿರ್ವಿಪ್ರಃ ಶುಚಿಃ ಕವಿಃ । ಶುಚೀ ರೋಚತ ಆಹುತಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 8-44-21)

ಉದಗ್ನೇ ಶುಚಯಸ್ತವ ಶುಕ್ರಾ ಭ್ರಾಜಂತ ಈರತೇ । ತವ ಜ್ಯೋತೀಂಷ್ಯರ್ಚಯಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 8-44-17)

ಏತೋನ್ವಿಂದ್ರಂ ಸ್ತವಾಮ ಶುದ್ಧಂ ಶುದ್ಧೇನ ಸಾಮ್ನಾ । ಶುದ್ಧೈರುಕ್ಥೈರ್ವಾವೃಧ್ವಾಂಸಂ ಶುದ್ಧ ಆಶೀರ್ವಾನ್ಮಮತ್ತು ॥

ಇಂದ್ರ ಶುದ್ಧೋ ನ ಆಗಹಿ ಶುದ್ಧಃ ಶುದ್ಧಾಭಿರೂತಿಭಿಃ । ಶುದ್ಧೋ ರಯಿಂ ನಿಧಾರಯ ಶುದ್ಧೋ ಮಮದ್ಧಿ ಸೋಮ್ಯಃ ॥

ಇಂದ್ರ ಶುದ್ಧೋ ಹಿನೋರಯಿಂ ಶುದ್ಧೋ ರತ್ನಾನಿ ದಾಶುಷೇ ।

ಶುದ್ಧೋ ವೃತ್ರಾಣಿ ಜಿಘ್ನಸೇ ಶುದ್ಧೋ ವಾಜಂ ಸಿಷಾಸಸಿ ॥ (ಋ.ಸಂ. 8-95-7, 8, 9)

ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಪಾತ್ರಸ್ಥಪವಿತ್ರೋದಕೇನ ಆತ್ಮಾನಂ ಮಾರ್ಜಯೇತ್ ।

ಅಪವಿತ್ರಃ ಪವಿತ್ರೋ ವಾ ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಂ ಗತೋಽಪಿ ವಾ । ಯಃ ಸ್ಮರೇತ್ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಸ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಃ ಶುಚಿಃ ॥

ಸರ್ವಾಣಿ ಸ್ಥಲಾನಿ ಶುಚೀನಿ ಭವಂತು । ಇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ಸ್ಥಲಭಾಂಡಾದೀನಿ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್ ।

ನಾರಾಯಣಾಯ ಪರಿಪೂರ್ಣಗುಣಾರ್ಣವಾಯ ವಿಶ್ವೋದಯಸ್ಥಿತಿಲಯೋನ್ನಿಯತಿಪ್ರದಾಯ ।
ಜ್ಞಾನಪ್ರದಾಯ ವಿಬುಧಾಸುರಸೌಖ್ಯದುಃಖಸತ್ಕಾರಣಾಯ ವಿತತಾಯ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ॥
ಯೋ ವಿಪ್ರಲಂಭವಿಪರೀತಮತಿಪ್ರಭೂತಾನ್ ವಾದಾನ್ನಿರಸ್ಯ ಕೃತವಾನ್ ಭುವಿ ತತ್ವವಾದಮ್ ।
ಸರ್ವೇಶ್ವರೋ ಹರಿರಿತಿ ಪ್ರತಿಪಾದಯಂತಮಾನಂದತೀರ್ಥಮುನಿವರ್ಯಮಹಂ ನಮಾಮಿ ॥

ಮಾತರ್ಮೇ ಮಾತರಿಶ್ವನ್ ಪಿತರತುಲಗುರೋ ಭ್ರಾತರಿಷ್ಟಾಪ್ತ ಬಂಧೋ
ಸ್ವಾಮಿನ್ ಸರ್ವಾಂತರಾತ್ಮನ್ ಅಜರಜರಯಿತರ್ಜನ್ಮಮೃತ್ಯಾಮಯಾನಾಮ್ ।
ಗೋವಿಂದೇ ದೇಹಿ ಭಕ್ತಿಂ ಭವತಿ ಚ ಭಗವನ್ನೂರ್ಜಿತಾಂ ನಿರ್ನಿಮಿತ್ತಾಂ
ನಿರ್ವ್ಯಾಜಾಂ ನಿಶ್ಚಲಾಂ ಸದ್ಗುಣಗಣಬೃಹತೀಂ ಶಾಶ್ವತೀಮಾಶು ದೇವ ॥

ಇತಿ ಹರಿವಾಯೂ ಪ್ರಣಮೇತ್ । (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಪಿತ್ರ್ಯಂತರ್ಯಾಮಿಣ್ಯಃ ನಮಃ (ಮಾತ್ರ್ಯಂತರ್ಯಾಮಿಣಃ ನಮಃ) । (ಸವ್ಯಂ) ವಿಶ್ವೇದೇವಾಂತರ್ಯಾಮಿಣಃ ನಮಃ । ಅನಿರುದ್ಧಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾತ್ಮಕಚತುರ್ಮೂರ್ತಿಶ್ರಾದ್ಧಸ್ವಾಮಿಶ್ರೀಮಧ್ವವಲ್ಲಭ-ಜನಾರ್ದನಸಮಾರಾಧನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । (ಕುರುಷ್ವ) । ಯವೋದಕಮ್ ॥

ಬ್ರಹ್ಮದಂಡಃ - ಸಕುಶಯವತಿಲಹಿರಣ್ಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪ್ರದಕ್ಷಿಣತ್ರಯಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ।
ಸಮಸ್ತಸಂಪತ್ಸಮವಾಪ್ತಿಹೇತವಃ ಸಮುತ್ಥಿತಾಪತ್ಕುಲಧೂಮಕೇತವಃ ।
ಅಪಾರಸಂಸಾರಸಮುದ್ರಸೇತವಃ ಪುನಂತು ಮಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪಾದಪಾಂಸವಃ ॥
ಆಪದ್ಘನಧ್ವಾಂತಸಹಸ್ರಭಾನವಃ ಸಮೀಹಿತಾರ್ಥಾರ್ಪಣಕಾಮಧೇನವಃ ।
ಸಮಸ್ತತೀರ್ಥಾಂಬುಪವಿತ್ರಮೂರ್ತಯೋ ರಕ್ಷಂತು ಮಾಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪಾದಪಾಂಸವಃ ॥
ವಿಪ್ರೌಘದರ್ಶನಾತ್ ಕ್ಷಿಪ್ರಂ ಕ್ಷೀಯಂತೇ ಪಾಪರಾಶಯಃ । ವಂದನಾನ್ಮಂಗಲಾವಾಪ್ತಿರರ್ಚನಾದಚ್ಯುತಂ ಪದಮ್ ॥
ಆಧಿವ್ಯಾಧಿಹರಂ ನೃಣಾಂ ಮೃತ್ಯುದಾರಿದ್ರ್ಯನಾಶನಮ್ । ಶ್ರೀಪುಷ್ಟಿಕೀರ್ತಿದಂ ವಂದೇ ವಿಪ್ರಶ್ರೀಪಾದಪಂಕಜಮ್ ॥ (ಇತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣತ್ರಯಂ)
ಓಂ ಯಾವತೀರ್ವೈ ದೇವತಾಸ್ತಾಃ ಸರ್ವಾ ವೇದವಿದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ವಸಂತಿ ತಸ್ಮಾದ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ವೇದವಿದ್ಭ್ಯೋ ದಿವೇ ದಿವೇ
ನಮಸ್ಕುರ್ಯಾನ್ನಾಶ್ಲೀಲಂ ಕೀರ್ತಯೇದೇತಾ ಏವ ದೇವತಾಃ ಪ್ರೀಣಾತಿ । ನಮೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ॥

(ದ್ವೌ ನಮಸ್ಕಾರೌ ಕೃತ್ವಾ) । (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಸ್ವಧಾ ಪಿತೃಭ್ಯಃ । ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ (ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹಿ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ) ....ಶರ್ಮಣಾಂ (....ಅಭಿಧಾನಾಂ) ....ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣ-ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಂ ಕರ್ತುಂ ಮಮ ಅಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಅಧಿಕಾರಸಂಪದಸ್ತು) । ಕಾಲಸ್ಯ ಮುಖ್ಯಕಾಲೋಽಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಕಾಲಸ್ಯ ಮುಖ್ಯಕಾಲೋಽಸ್ತು) । ಪಾಕಾದೀನಾಂ ಹವಿಯೋಗ್ಯತಾಽಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಪಾಕಾದೀನಾಂ ಹವಿಯೋಗ್ಯತಾಽಸ್ತು)।

(ಸವ್ಯಂ) ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಃ । ಪ್ರಣವಸ್ಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮ.....ಬ್ರಹ್ಮ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವರೋಮ್ ।

(ಅಪಸವ್ಯಂ) ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ (ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹಿ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ) .....ಶರ್ಮಣಾಂ (....ಅಭಿಧಾನಾಂ) ....ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಂ ಸಪಾರ್ವಣಂ ಸದೈವಂ ಅನ್ನೇನ ಹವಿಷಾ ಸದ್ಯಃ ಕರಿಷ್ಯೇ । (ಕುರುಷ್ವ) ಇತಿ ತಿಲೋದಕಮ್ ।

(ಸವ್ಯಂ) ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಅನಿರುದ್ಧನಾರಾಯಣ-ರೂಪಾಣಾಂ ಸ್ಥಾನೇ ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಂ ದತ್ವಾ । ಇತಿ ದೇವವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ಕೂರ್ಚೇನ ಜಲಂ ದತ್ವಾ । ಭವದ್ಭಿಃ ಕ್ಷಣಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ । (ಸುಕರ್ತವ್ಯಃ)

(ಅಪಸವ್ಯಂ)ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ (ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹಿ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ) .....ಶರ್ಮಣಾಂ (....ಅಭಿಧಾನಾಂ) ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಸ್ಥಾನೇ ಆಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ಕ್ಷಣಂ ದತ್ವಾ । ಇತಿ ಕೂರ್ಚೇನ ಪಿತ್ರ್ಯವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ಅಪೋ ದತ್ವಾ । ಭವದ್ಭಿಃ ಕ್ಷಣಃ ಪ್ರಸಾದಃ ಕರ್ತವ್ಯಃ । (ಸುಕರ್ತವ್ಯಃ)

(ಸವ್ಯಂ) ಅಕ್ರೋಧನೈಃ ಶೌಚಪರೈಃ ಸತತಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಭಿಃ । ಭವಿತವ್ಯಂ ಭವದ್ಭಿಶ್ಚ ಮಯಾ ಚ ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಿ ॥

ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ । ತದಂಗತ್ವೇನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । (ಕುರುಷ್ವ) । [1]ಉತ್ತರೇ ದೇವಾರ್ಥೇ ಸವ್ಯೇನ ಚತುರಸ್ರಂ ಮಂಡಲಮ್ । ದಕ್ಷಿಣೇ ಪಿತ್ರ್ಯರ್ಥೇ ಅಪಸವ್ಯೇನ ವರ್ತುಲಂ ಮಂಡಲಮ್ ।

(ಸವ್ಯಂ) ದೇವಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಇಮಾ ಆಪಃ, ಇಮೇ ಯವಾಃ, ಇಮೌ ಕುಶೌ, [2]ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಾಃ ಸಂಪೂರ್ಣಾಃ ಸಂತು । (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಪಿತೃಪಾದ್ಯಸ್ಥಾನೇ ಇಮಾ ಆಪಃ, ಇಮೇ ತಿಲಾಃ, ಇಮೇ ದರ್ಭಾಃ, ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಾಃ ಸಂಪೂರ್ಣಾಃ ಸಂತು । (ಸವ್ಯಂ) (ದೇವವಿಪ್ರಃ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಃ, ಕರ್ತಾ ಉದಙ್ಮುಖಃ) ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಂತರ್ಯಾಮಿಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಅನಿರುದ್ಧ ನಾರಾಯಣ ಆಗತಂ ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ । [3]ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವಃ (ವಿಪ್ರಪಾದೇ ಕುಶದ್ವಯಂ ಯವಾಂಶ್ಚ ಸಮರ್ಪ್ಯ ಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ಕುರ್ಯಾತ್) ಇದಂ ವಃ ಪಾದ್ಯಮ್ (ಸುಪಾದ್ಯಮ್) । ಇತಿ ದೇವವಿಪ್ರಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ । ಪವಿತ್ರಂ ನಿಷ್ಕಾಸ್ಯ [4]ಕರ್ಣೋಪರಿ ನಿಧಾಯ । ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ಪುನಃ ಧೃತ್ವಾ । ಪ್ರಕ್ಷಾಲನಮ್,

ಶಂ ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋರಭಿ ಸ್ರವಂತು ನಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-9-4)

ಯದೀಚ್ಛಸಿ ಮಹಾರಾಜ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾವಗಾಹನಮ್ । ವಿಪ್ರಪಾದವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಂ ತೋಯಂ ಶಿರಸಿ ಧಾರಯ ॥ (ವಿಪ್ರಪಾದೋದಕಂ ಶಿರಸಿ ಧಾರಯೇತ್)

---

1. ಉತ್ತರೇ ಮಂಡಲಂ ದೈವಂ ದಕ್ಷಿಣೇ ಪೈತೃಕಂ ತಥಾ । ಮಂಡಲಂ ತು ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ದ್ವಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಷಡಂಗುಲಮ್ ॥
2. ಅಷ್ಟಾರ್ಘ್ಯಾಣಿ – ಕ್ಷೀರದಧಿಘೃತತಂದುಲಸರ್ಷಪಕುಶಪುಷ್ಪತಿಲಾಃ ।
3. ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಯಜ್ಞೇ ವಿವಾಹೇ ಚ ದೀಕ್ಷಾಯಾಮಾಗತೇ ಗುರೌ । ತಿಷ್ಠತಃ ಕ್ಷಾಲನಂ ಕುರ್ಯಾನ್ನಿರಾಶಾಃ ಪಿತರೋ ಗತಾಃ ॥ ನಗ್ನಶ್ರಾದ್ಧೇ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸಪಿಂಡೇ ಪ್ರೇತಭೋಜನೇ । ತಿಷ್ಠತಃ ಕ್ಷಾಲನಂ ಕುರ್ಯಾದನ್ಯತ್ರೋಪವಿಶೇದ್ದ್ವಿಪಿ ॥
4. ಪುಷ್ಕರಾದ್ಯಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ಗಂಗಾದ್ಯಾಃ ಸರಿತಸ್ತಥಾ । ವಿಪ್ರಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರ್ಣೇ ಸಂತೀತಿ ಮನುರಬ್ರವೀತ್ ॥

ಮಂತ್ರಮಧ್ಯೇ ಕ್ರಿಯಾಮಧ್ಯೇ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕಮ್ । ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಕ್ರಿಯತೇ ಕರ್ಮ ತತ್ಕರ್ಮ ಸಫಲಂ ಕುರು ॥

(ಅಪಸವ್ಯಂ) (ಪಿತ್ರ್ಯಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಃ, ಕರ್ತಾ ಪ್ರತ್ಯಙ್ಮುಖಃ) ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹಿ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ಶರ್ಮಾಣಃ (....ಅಭಿಧಾಃ)......ಗೋತ್ರಾಃ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ-ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾಃ ಆಗತಂ ಸುಸ್ವಾಗತಮ್ । (ಇತಿ ಕುಶತ್ರಯಂ ತಿಲಾಂಶ್ಚ ವಿಪ್ರಪಾದಯೋಃ ಸ್ಪರ್ಶಯಿತ್ವಾ ದಕ್ಷಿಣತಃ ಕ್ಷಿಪೇತ್) ಬ್ರಹ್ಮಣೇ ಭೂರ್ಭುವಃ ಸ್ವಃ ಇದಂ ತೇ ಪಾದ್ಯಂ ಸುಪಾದ್ಯಮ್ (ಅಸ್ತು ಸುಪಾದ್ಯಮ್)। ಇತಿ ಪ್ರಕ್ಷಾಲನಮ್, ಪವಿತ್ರಂ ನಿಷ್ಕಾಸ್ಯ, ಕರ್ಣೋಪರಿ ನಿಧಾಯ, ಸವ್ಯೇನ ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ ಪುನಃ ಧೃತ್ವಾ, (ಅಪಸವ್ಯಂ) - ಪ್ರಕ್ಷಾಲನಮ್

ಶಂ ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋರಭಿ ಸ್ರವಂತು ನಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-9-4)

ಯದೀಚ್ಛಸಿ ಮಹಾರಾಜ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾವಗಾಹನಮ್ । ವಿಪ್ರಪಾದವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಂ ತೋಯಂ ಶಿರಸಿ ಧಾರಯ ॥

ವಿಪ್ರಪಾದೋದಕಂ ಶಿರಸಿ ಧಾರಯೇತ್ ।

ಮಂತ್ರಮಧ್ಯೇ ಕ್ರಿಯಾಮಧ್ಯೇ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸ್ಮರಣಪೂರ್ವಕಮ್ । ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ಕ್ರಿಯತೇ ಕರ್ಮ ತತ್ಕರ್ಮ ಸಫಲಂ ಕುರು ॥
ನಾಹಂ ಕರ್ತಾ ಹರಿಃ ಕರ್ತಾ ತ್ವತ್ಪೂಜಾ ಕರ್ಮ ಚಾಖಿಲಮ್ । ತಥಾಪಿ ಮತ್ಕೃತಾ ಪೂಜಾ ತ್ವತ್ಪ್ರಸಾದೇನ ನಾನ್ಯಥಾ ॥
ನ ಜಾನೇ ಕರ್ಮ ಯತ್ಕಿಂಚಿನ್ನಾಪಿ ಲೌಕಿಕವೈದಿಕೇ । ನ ನಿಷೇಧವಿಧೀ ವಿಷ್ಣೋ ತವ ದಾಸೋಽಸ್ಮಿ ಕೇವಲಮ್ ॥

(ಸವ್ಯಂ) ಪವಿತ್ರಗ್ರಂಥಿಂ ವಿಸೃಜ್ಯ, ದೇವಮಂಡಲೇ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ । ಹಸ್ತೌ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಶ್ರಾದ್ಧದೇಶಂ ಗತ್ವಾ
ಕರ್ತುರಾಚಮನಂ ಪೂರ್ವಂ ಭೋಕ್ತುರಾಚಮನಂ ತಥಾ । ಕರ್ತಾ ಕರೋತು ಈಶಾನ್ಯೇ ಆಚಮನಂ ಯಥಾವಿಧಿ ॥ ಆಚಮ್ಯ

ಪವಿತ್ರವಂತಃ ಪರಿ ವಾಚಮಾಸತೇ ಪಿತೈಷಾಂ ಪ್ರತ್ನೋ ಅಭಿ ರಕ್ಷತಿ ವ್ರತಮ್ ।

ಮಹಃ ಸಮುದ್ರಂ ವರುಣಸ್ತಿರೋ ದಧೇ ಧೀರಾ ಇಚ್ಛೇಕುರ್ಧರುಣೇಷ್ವಾರಭಮ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 9-73-3)

ಪವಿತ್ರಂ(ಪವಿತ್ರೇ) ಧೃತ್ವಾ ಪ್ರಕ್ರಾಂತಂ (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ (ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹಿ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ) .....ಶರ್ಮಣಾಂ (....ಅಭಿಧಾನಾಂ) ....ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯೇ । (ಕುರುಷ್ವ) ತಿಲಾನ್ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಪ್ರಾರಂಭೇಽಗ್ನಿದಿಗ್ಭಾಗೇಽಪಸವ್ಯಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮ್ । ಅಪಹತೇತಿ ಮಂತ್ರೇಣ ನೈರ್ಋತ್ಯಾಂ ದಿಶಿ ಉತ್ಸೃಜೇತ್ ॥

ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪಿಶಾಚಾಃ ಯೇ ಕ್ಷಯಂತಿ ಪೃಥಿವೀಮನು । ಅನ್ಯತ್ರೇತೋ ಗಚ್ಛಂತು ಯತ್ರೈ ತೇಷಾಂ ಗತಂ ಮನಃ ॥

ಉದೀರತಾಮವರ ಉತ್ ಪರಾಸ ಉನ್ಮಧ್ಯಮಾಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸಃ ।

ಅಸುಂ ಯ ಈಯುರವೃಕಾ ಋತಜ್ಞಾಸ್ತೇ ನೋಽವಂತು ಪಿತರೋ ಹವೇಷು ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-15-1)

ಇತಿ ಪಿತ್ರ್ಯಬ್ರಾಹ್ಮಣಪುರತಃ ಭೂಮೌ ಕೂರ್ಚೇನ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್ । ಸವ್ಯೇನ ಹವೇಷು ಇತಿ ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣಪುರತಃ ಕೂರ್ಚೇನ ಪ್ರೋಕ್ಷಯೇತ್ । (ಅಪಸವ್ಯಂ)

ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ ಗಯಾಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ದೇವಂ ಜನಾರ್ದನಮ್ । ವಸ್ವಾದೀಂಶ್ಚ ಪಿತೄನ್ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ತತಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಪ್ರವರ್ತಯೇ ॥

(ಪ್ರವರ್ತಯ) ದೇಶಕಾಲಶ್ರಾದ್ಧೇ ಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯತಾಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ದೇಶಕಾಲಶ್ರಾದ್ಧೇ ಹವಿರ್ಯೋಗ್ಯತಾಸ್ತು)

ತಿಲೋದಕಂ । (ಸವ್ಯಂ) ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಃ । ಓಂ ಭೂ......ರಸೋಽಮೃತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವರೋಮ್ ।

ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ತದಂತರ್ಯಾಮಿ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಅನಿರುದ್ಧನಾರಾಯಣ ಇದಮಾಸನಂ (ಸುಖಾಸನಮ್) । ಅತ್ರ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ । (ಓಂ ತಥಾ) । ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್ । (ಪ್ರಾಪ್ನವಾನಿ) । ಅರ್ಘ್ಯಮಾಸಾದ್ಯ । ವಿಪ್ರಾಗ್ರೇ ಭೂಮಿಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಚತುರಸ್ರಮಂಡಲದ್ವಯಂ ಕೃತ್ವಾ, ಮಂಡಲೋಪರಿ ಪ್ರಾಗಗ್ರೌ ದ್ವೌ ದ್ವೌ ದರ್ಭಾವಾಸ್ತೀರ್ಯ, ಪಾತ್ರದ್ವಯಂ ನ್ಯುಬ್ಜಂ ನಿಧಾಯ, ತದುಪರಿ ಪೂರ್ವಾಗ್ರೌ ದ್ವೌ ದ್ವೌ ದರ್ಭೌ ನಿಧಾಯ, ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಉದ್ಧೃತ್ಯ, ಉತ್ತಾನೇ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ಯವಾನ್ ವಿಕೀರ್ಯ, ಉದಕಮಾಪೂರ್ಯ

ಶಂ ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋರಭಿ ಸ್ರವಂತು ನಃ ॥

ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರಯೋಃ ಅಯಂ ಗಂಧಃ, ಇಮಾನಿ ತುಲಸೀಪತ್ರಪುಷ್ಪಕುಶಾಗ್ರಾಣಿ, ದೇವಪಾತ್ರೇ ಸಂಪನ್ನೇ ಸುಸಂಪನ್ನೇ । ಸ್ವಾಹಾರ್ಘ್ಯೌ, (ಸ್ತಾಂ ಅರ್ಘ್ಯೌ), ವಿಶ್ವಾನ್ ದೇವಾನ್ ಭವತ್ಸು ಆವಾಹಯಿಷ್ಯೇ । (ಆವಾಹಯ)

ವಿಶ್ವೇದೇವಾಸ ಆಗತ ಶೃಣುತಾಮ ಇಮಂ ಹವಮ್ । ಏದಂ ಬರ್ಹಿರ್ನಿಷೀದತ ॥ (ಋ.ಸಂ. 2-41-13, 6-52-7)

ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾಃ ಶೃಣುತೇಮಂ ಹವಂ ಮೇ ಯೇ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಯ ಉಪ ದ್ಯವಿ ಷ್ಠ ।

ಯೇ ಅಗ್ನಿಜಿಹ್ವಾ ಉತ ವಾ ಯಜತ್ರಾ ಆಸದ್ಯಾಸ್ಮಿನ್ ಬರ್ಹಿಷಿ ಮಾದಯಧ್ವಮ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 6-52-13) ಇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯ ॥

ಹಸ್ತೋದಕಂ, ಗೃಹೀತ್ವಾ, ದತ್ವಾ, ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೋಪರಿಸ್ಥದರ್ಭದ್ವಯಂ ದತ್ವಾ, ಅಧೋ ದರ್ಭದ್ವಯಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ । ಪುರೂರವಸಂಜ್ಞಕಾಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ತದಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಅನಿರುದ್ಧ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸ್ವಾಹಾ ।

(ಅಸ್ತು ಅರ್ಘ್ಯಮ್) । ತತಃ ಶುದ್ಧೋದಕಮ್ । ಏವಂ ದ್ವಿತೀಯಪಾತ್ರಸ್ಥೋದಕಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ಆದ್ರ್ರವ ಸಂಜ್ಞಕಾಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ತದಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ನಾರಾಯಣ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸ್ವಾಹಾ । (ಅಸ್ತು ಅರ್ಘ್ಯಮ್) । ತತಃ ಶುದ್ಧೋದಕಮ್ । ವಿಶ್ವೇಭ್ಯೋ ದೇವೇಭ್ಯಃ ಪಾತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಸ್ಥಾನಮಸಿ । ಸಂಸ್ರವಾತ್ಪಮನೀಯಃ । ತಾಭಿರದ್ಭಿಃ ಪುತ್ರಕಾಮೋ ಮುಖಮನಕ್ತಿ । ಗೋತ್ರಾ ಯಥಾ ಭಾಗಶಃ । [1]ಪವಿತ್ರಂ ನಿಷ್ಕಾಸ್ಯ, ಅಮೀವೋ ಗಂಧಪ್ರಸಾದಃ (ಸುಗಂಧಪ್ರಸಾದಃ), ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ । ಅಯಂ ಶ್ರೀ ತುಲಸೀಪ್ರಸಾದಃ (ಸುಪ್ರಸಾದಃ) । ಅನುಲೇಪನಾರ್ಥೇ ಗೋಪೀಚಂದನಖಂಡಮ್ (ಸುಚಂದನಮ್) । ಧಾರಣಾರ್ಥೇ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮ್ (ಸೂಪವೀತಮ್) । ಫಲಾರ್ಥೇ ಪೂಗಫಲಮ್ (ಸುಫಲಮ್) । ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥೇ ಯನ್ಮನಸೋದ್ದಿಷ್ಟಂ ಕಿಂಚಿದ್ಧಿರಣ್ಯಮ್ । ಪವಿತ್ರಾರ್ಥೇ ಇಮೌ ದರ್ಭೌ । ಸರ್ವೇ ಉಪಚಾರಾಸ್ಸಂಪೂರ್ಣಾಃ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಸರ್ವೇ ಉಪಚಾರಾಸ್ಸಂಪೂರ್ಣಾಃ ಭವಂತು)

ಯುವಾ ಸುವಾಸಾಃ ಪರಿವೀತ ಆಗಾತ್ ಸ ಉ ಶ್ರೇಯಾನ್ ಭವತಿ ಜಾಯಮಾನಃ ।

ತಂ ಧೀರಾಸಃ ಕವಯ ಉನ್ನಯಂತಿ ಸ್ವಾಧ್ಯೋ3 ಮನಸಾ ದೇವಯಂತಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 3-8-4)

ಯುಷ್ಮದನುಜ್ಞಯಾ ಪಿತ್ರಾದ್ಯರ್ಚನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । (ಕುರುಷ್ವ) (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ (ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹಿ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ) .....ಶರ್ಮಣಾಂ (....ಅಭಿಧಾನಾಂ) ....ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಇದಮಾಸನಂ (ಸುಖಾಸನಂ) । ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ಅಪೋ ದತ್ವಾ । ಪಿತೃಭ್ಯಃ ಕ್ಷಣಃ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ । (ಓಂ ತಥಾ) । ಪ್ರಾಪ್ನೋತು ಭವಾನ್ । (ಪ್ರಾಪ್ನವಾನಿ) । ಅರ್ಘ್ಯಮಾಸಾದ್ಯ । ವಿಪ್ರಾಗ್ರೇ

ಸಪವಿತ್ರೇಣ ಹಸ್ತೇನ ಗಂಧದಾನಂ ಕರೋತಿ ಯಃ । ತ್ರಯಸ್ತೇ ನರಕಂ ಯಾಂತಿ ದಾತಾ ಭೋಕ್ತಾ ತಥಾ ಪಿತಾ ॥

ಭೂಮಿಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, ವರ್ತುಲಮಂಡಲತ್ರಯಂ ಕೃತ್ವಾ, ಮಂಡಲೋಪರಿ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಾನ್ ತ್ರೀಂಸ್ತ್ರೀನ್ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ, ಪಾತ್ರತ್ರಯಂ ನ್ಯುಬ್ಜಂ ನಿಧಾಯ, ಪ್ರತಿಪಾತ್ರೋಪರಿ ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರಂ ಕುಶತ್ರಯಂ ನಿಧಾಯ । (ಸವ್ಯಂ) ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಉದ್ಧೃತ್ಯ । (ಸವ್ಯಂ) ಉತ್ತಾನಾನಿ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ, (ಅಪಸವ್ಯಂ) ತಿಲಾನ್ ವಿಕೀರ್ಯ, ಉದಕಮಾಪೂರ್ಯ

ಶಂ ನೋ ದೇವೀರಭಿಷ್ಟಯ ಆಪೋ ಭವಂತು ಪೀತಯೇ । ಶಂ ಯೋರಭಿ ಸ್ರವಂತು ನಃ ॥

ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೇಷು ಅಯಂ ಗಂಧಃ, ಇಮಾನಿ ತುಲಸೀಪತ್ರಪುಷ್ಪಕುಶಾಗ್ರಾಣಿ, ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಪಾತ್ರಾಣಿ ಸಂಪನ್ನಾನಿ (ಸುಸಂಪನ್ನಾನಿ) । ಸ್ವಧಾರ್ಘ್ಯಾಃ (ಸಂತ್ವರ್ಘ್ಯಾಃ) । ಭವತ್ಸು ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾವಾಹಯಿಷ್ಯೇ । (ಆವಾಹಯ)

ಉಶಂತಸ್ತ್ವಾ ನಿಧೀಮಹ್ಯುಶಂತಃ ಸಮಿಧೀಮಹಿ । ಉಶನ್ನುಶತ ಆವಹ ಪಿತೄನ್ ಹವಿಷೇ ಅತ್ತವೇ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-16-12)

ಆಯಂತು ನಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸೋಽಗ್ನಿಷ್ವಾತ್ತಾಃ ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈಃ ।

ಅಸ್ಮಿನ್ ಯಜ್ಞೇ ಸ್ವಧಯಾ ಮದಂತೋಽಧಿ ಬ್ರುವಂತು ತೇಽವಂತ್ವಸ್ಮಾನ್ ॥ (ಶು.ಯ. 19-58)

ಹಸ್ತೋದಕಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ದತ್ವಾ । ವಿಪ್ರಹಸ್ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಪಾತ್ರೋಪರಿಸ್ಥದರ್ಭತ್ರಯಂ ದತ್ವಾ, ಅಧೋ ದರ್ಭಾನ್ ಹಸ್ತೇ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ಪಿತಃ (ಮಾತಃ) ....ಶರ್ಮನ್ (...ಅಭಿಧೇ)....,ಗೋತ್ರ (...ಗೋತ್ರೇ) [1](ಸವ್ಯಂ) ವಸ್ವಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂ-ತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸ್ವಧಾ । (ಅಸ್ತು ಅರ್ಘ್ಯಮ್) । (ಅಪಸವ್ಯಂ)। ಹಸ್ತೋದಕಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ದತ್ವಾ । ಪಿತಾಮಹ

ಸ್ವಾಗತೇ ಸ್ವಸ್ತಿವಚನೇ ಗೋತ್ರೇ ಚೈವ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೇ । ಅರ್ಘ್ಯೇ ಚ ದಕ್ಷಿಣಾದಾನೇ ಷಟ್ಸು ಸವ್ಯಂ ವಿಧೀಯತೇ ॥

(ಪಿತಾಮಹಿ) (...ಅಭಿಧೇ)....ಗೋತ್ರ (...ಗೋತ್ರೇ) (ಸವ್ಯಂ) ರುದ್ರಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಸಂಕರ್ಷಣ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸ್ವಧಾ । (ಅಸ್ತು ಅರ್ಘ್ಯಮ್) । (ಅಪಸವ್ಯಂ) । ಹಸ್ತೋದಕಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ, ದತ್ವಾ । ಪ್ರಪಿತಾಮಹ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿ) ....ಶರ್ಮನ್ (...ಅಭಿಧೇ)....ಗೋತ್ರ (...ಗೋತ್ರೇ) (ಸವ್ಯಂ) ಆದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ- ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ವಾಸುದೇವ ಇದಂ ತೇ ಅರ್ಘ್ಯಂ ಸ್ವಧಾ । (ಅಸ್ತು ಅರ್ಘ್ಯಮ್) । (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಪ್ರಪಿತಾಮಹಪಿತಾಮಹಪಿತೃ(ಮಾತೃಪಿತಾಮಹಿ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿ)ಪಾತ್ರೇಭ್ಯಃ ಸ್ಥಾನಮಸಿ । ತಾಭಿರದ್ಭಿಃ ಪುತ್ರಕಾಮಃ ಮುಖಮನಕ್ತಿ । ಗೋತ್ರಾ ಯಥಾ ಭಾಗಶಃ । (ಸವ್ಯಂ) ಪವಿತ್ರಂ ನಿಷ್ಕಾಸ್ಯ, ಅಮೀವೋ ಗಂಧಪ್ರಸಾದಃ (ಸುಗಂಧಪ್ರಸಾದಃ), ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ । (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಅಯಂ ಶ್ರೀ ತುಲಸೀಪ್ರಸಾದಃ (ಸುಪ್ರಸಾದಃ) । ಅನುಲೇಪನಾರ್ಥೇ ಗೋಪೀಚಂದನಖಂಡಮ್ (ಸುಚಂದನಮ್)। ಧಾರಣಾರ್ಥೇ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮ್ (ಸೂಪವೀತಮ್) । ಫಲಾರ್ಥೇ ಪೂಗಫಲಮ್ (ಸುಫಲಮ್) । ಆಚ್ಛಾದನಾರ್ಥೇ ಯನ್ಮನಸೋದ್ದಿಷ್ಟಂ ಕಿಂಚಿದ್ಧಿರಣ್ಯಮ್ । ಪವಿತ್ರಾರ್ಥೇ ಇಮೇ ಕುಶಾಃ । ಸರ್ವೇ ಉಪಚಾರಾಸ್ಸಂಪೂರ್ಣಾಃ ಭವಂತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಸರ್ವೇ ಉಪಚಾರಾಸ್ಸಂಪೂರ್ಣಾಃ ಭವಂತು) । ಯುಷ್ಮದನುಜ್ಞಯಾ ಮಂಡಲಾದ್ಯರ್ಚನಂ ಪಾತ್ರಾಸಾದನಂ ಚ ಕರಿಷ್ಯೇ । (ಕುರುಷ್ವ)

(ಸವ್ಯಂ) ದೇವಾನಾಂ ಚತುರಸ್ರಮ್. (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಪಿತೄಣಾಂ ವರ್ತುಲಮ್ । ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ಅನಂತಾಯ ನಮಃ । ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ । ಅಚ್ಯುತಾನಂತಗೋವಿಂದೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ । ಕೂರ್ಚೋದಕೈಃ, ದರ್ಭೈಃ, ತಿಲೈಃ, ಪುನರಪಿ ಜಲೈಃ, ವೈದಿಕಭಸ್ಮನಾ ಚ ।

ಪಿಶಂಗಭೃಷ್ಟಿಮಂಭೃಣಂ ಪಿಶಾಚಿಮಿಂದ್ರ ಸಂ ಮೃಣ । ಸರ್ವಂ ರಕ್ಷೋ ನಿ ಬರ್ಹಯ ॥ (ಋ.ಸಂ. 1-133-5)

ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪಾಪದೃಷ್ಟೀನಾಂ ಚಕ್ಷುರ್ಬಧ್ನಾತಿ ಕೇಶವಃ । ಭಸ್ಮನಾ ಮಂಡಲಂ ಕುರ್ಯಾತ್ಪಂಕ್ತಿದೋಷೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥

(ಸವ್ಯಂ) ಕೂರ್ಚೋದಕೈಃ, ದರ್ಭೈಃ, ಯವೈಃ, ಪುನರಪಿ ಜಲೈಃ, ವೈದಿಕಭಸ್ಮನಾ ಚ ।

ರಕ್ಷಾಣೋ ಅಗ್ನೇ ತವ ರಕ್ಷಣೇಭೀ ರಾರಕ್ಷಾಣಃ ಸುಮಖ ಪ್ರೀಣಾನಃ ।

ಪ್ರತಿ ಷ್ಫುರ ವಿರುಜ ವೀಡ್ವಂಹೋ ಜಹಿ ರಕ್ಷೋ ಮಹಿ ಚಿದ್ವಾವೃಧಾನಮ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 4-3-14)

ಸರ್ವೇಷಾಂ ಪಾಪದೃಷ್ಟೀನಾಂ ಚಕ್ಷುರ್ಬಧ್ನಾತಿ ಕೇಶವಃ । ಭಸ್ಮನಾ ಮಂಡಲಂ ಕುರ್ಯಾತ್ಪಂಕ್ತಿದೋಷೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥

ಅದ್ಯ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಏವಂಗುಣವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭಪುಣ್ಯತಿಥೌ (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಪಿತುಃ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಭವದನುಜ್ಞಯಾ ಭವತ್ಸೇವಯಾ [1]ವಿಪ್ರಪಾಣೌ ಹೋಮಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । (ಕುರುಷ್ವ) । ಅನ್ನಮಾದಾಯ, ಅನ್ನಂ ದ್ವೇಧಾ ವಿಭಜ್ಯ, ಅನ್ನಮಭಿಘಾರ್ಯ, (ಸವ್ಯೇನ) ಗೃಹೀತ್ವಾ (ಅಪಸವ್ಯೇನ) ಹೋಮಂ ಕುರ್ಯಾತ್ । ತತ್ರ ಪೂರ್ವಭಾಗಮಾದಾಯ । ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಮತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಮತ ಇದಂ ನ ಮಮ । ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯವಾಹನಾಯ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯವಾಹನಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ । (ಸವ್ಯಂ) ಗೋತ್ರಮುಚ್ಚಾರ್ಯ ಅಹಂ ಭೋ ಅಭಿವಾದಯೇ । (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಪಾತ್ರಮಭಿಘಾರ್ಯ ಶೇಷಮನ್ನಂ ಪಿತೃಪಾತ್ರೇ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ । ಸ್ವಧೇಯಂ ಸ್ವಧೇಯಂ ಸ್ವಧೇಯಮ್ । (ಸುಸ್ವಧೇಯಮ್) । (ಸವ್ಯಂ) ದೇವಪೂರ್ವಕಂ ಪಾತ್ರಾಭಿಘಾರಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ।

1. ವಿಧವಾವಿಧುರಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಕರ್ತೃಕಶ್ರಾದ್ಧೇ–ವಿಶ್ವೇದೇವವಿಪ್ರಕರೇ ಹೋಮಃ । ಸರ್ವಂ ಸವ್ಯೇನ । ಅನ್ನಂ ದ್ವೇಧಾ ವಿಭಜ್ಯ, ಅಭಿಘಾರ್ಯ, ''ಸೋಮಾಯ ಪಿತೃಮತೇ ಸ್ವಾಹಾ ನಮಃ'' । ಪುನಃ ಅನ್ನಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ''ಅಗ್ನಯೇ ಕವ್ಯವಾಹನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ನಮಃ'' ಇತಿ ಹುತ್ವಾ ಚರುಶೇಷಂ ಅಪಸವ್ಯೇನ ಪಿತೃಪಾತ್ರೇ ಕ್ಷಿಪೇತ್ ॥ ಇತಿ ವಿಶೇಷಃ

ಮೂರ್ಧಾನಂ ದಿವೋ ಅರತಿಂ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ವೈಶ್ವಾನರಮೃತ ಆ ಜಾತಮಗ್ನಿಮ್ ।

ಕವಿಂ ಸಮ್ರಾಜಮತಿಥಿಂ ಜನಾನಾಮಾಸನ್ನಾ ಪಾತ್ರಂ ಜನಯಂತ ದೇವಾಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 6-7-1)

ವಿಶ್ವೇದೇವಪಾತ್ರಮಭಿಘಾರ್ಯ । (ಅಪಸವ್ಯಂ)

ಆಮಾಸು ಪಕ್ವಮೈರಯ ಆ ಸೂರ್ಯಂ ರೋಹಯೋ ದಿವಿ । ಘರ್ಮಂ ನ ಸಾಮನ್ ತಪತಾ ಸುವೃಕ್ತಿಭಿರ್ಜುಷ್ಟಂ ಗಿರ್ವಣಸೇ ಬೃಹತ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 8-89-7)

ಪಿತೃಪಾತ್ರಮಭಿಘಾರ್ಯ । (ಸವ್ಯಂ)

ಅನ್ನಂ ಚ ಪಾಯಸಂ ಭಕ್ಷ್ಯಂ ಘೃತಂ ಚ ವ್ಯಂಜನಾದಿಕಮ್ । ಸೂಪಮಂತೇ ಪ್ರದಾತವ್ಯಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಪುರಃಸರಮ್ ॥

ಅತ್ರ ಅನ್ನಪರಿವೇಷಣಕಾಲೇ ಆಘ್ರಾಣದೋಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಂ ಅನ್ನಸೂಕ್ತಪಠನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । (ಕುರುಷ್ವ)

ಉಪ ಹ್ವಯೇ ಸುದುಘಾಂ ಧೇನುಮೇತಾಂ ಸುಹಸ್ತೋ ಗೋಧುಗುತ ದೋಹದೇನಾಮ್ ।

ಶ್ರೇಷ್ಠಂ ಸವಂ ಸವಿತಾ ಸಾವಿಷನ್ನೋಽಭೀದ್ಧೋ ಘರ್ಮಸ್ತದು ಷು ಪ್ರ ವೋಚಮ್ ॥

ಹಿಂಕೃಣ್ವತೀ ವಸುಪತ್ನೀ ವಸೂನಾಂ ವತ್ಸಮಿಚ್ಛಂತೀ ಮನಸಾಭ್ಯಾಗಾತ್ ।

ದುಹಾಮಶ್ವಿಭ್ಯಾಂ ಪಯೋ ಅಘ್ನ್ಯೇಯಂ ಸಾ ವರ್ಧತಾಂ ಮಹತೇ ಸೌಭಗಾಯ ॥ (ಋ.ಸಂ. 1-164-26, 27)

ಇಂದ್ರ ದೃಹ್ಯ ಯಾಮಕೋಶಾ ಅಭೂವನ್ ಯಜ್ಞಾಯ ಶಿಕ್ಷ ಗೃಣತೇ ಸಖಿಭ್ಯಃ ।

ದುರ್ಮಾಯವೋ ದುರೇವಾ ಮರ್ತ್ಯಾಸೋ ನಿಷಂಗಿಣೋ ರಿಪವೋ ಹಂತ್ವಾಸಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 3-30-15)

ವಾಶೀಮಂತ ಋಷ್ಟಿಮಂತೋ ಮನೀಷಿಣಃ ಸುಧನ್ವಾನ ಇಷುಮಂತೋ ನಿಷಂಗಿಣಃ ।

ಸ್ವಶ್ವಾಃ ಸ್ಥ ಸುರಥಾಃ ಪೃಶ್ನಿಮಾತರಃ ಸ್ವಾಯುಧಾ ಮರುತೋ ಯಾಥನಾ ಶುಭಮ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 5-57-2)

ಚತುಷ್ಕಪರ್ದಾ ಯುವತಿಃ ಸುಪೇಶಾ ಘೃತಪ್ರತೀಕಾ ವಯುನಾನಿ ವಸ್ತೇ ।

ತಸ್ಯಾಂ ಸುಪರ್ಣಾ ವೃಷಣಾ ನಿ ಷೇದತುರ್ಯತ್ರ ದೇವಾ ದಧಿರೇ ಭಾಗಧೇಯಮ್ ॥

ಏಕಃ ಸುಪರ್ಣಃ ಸ ಸಮುದ್ರಮಾ ವಿವೇಶ ಸ ಇದಂ ವಿಶ್ವಂ ಭುವನಂ ವಿ ಚಷ್ಟೇ ।

ತಂ ಪಾಕೇನ ಮನಸಾಪಶ್ಯಮಂತಿತಸ್ತಂ ಮಾತಾ ರೇಳ್ಹಿ ಸ ಉ ರೇಳ್ಹಿ ಮಾತರಮ್ ॥

ಸುಪರ್ಣಂ ವಿಪ್ರಾಃ ಕವಯೋ ವಚೋಭಿರೇಕಂ ಸಂತಂ ಬಹುಧಾ ಕಲ್ಪಯಂತಿ ।

ಛಂದಾಂಸಿ ಚ ದಧತೋ ಅಧ್ವರೇಷು ಗ್ರಹಾನ್ಸೋಮಸ್ಯ ಮಿಮತೇ ದ್ವಾದಶ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-114-3 ರಿಂದ 5)

ಪಿತುಂ ನು ಸ್ತೋಷಂ ಮಹೋ ಧರ್ಮಾಣಂ ತವಿಷೀಮ್ । ಯಸ್ಯ ತ್ರಿತೋ ವ್ಯೋಜಸಾ ವೃತ್ರಂ ವಿಪರ್ವಮರ್ದಯತ್ ॥

ಸ್ವಾದೋ ಪಿತೋ ಮಧೋ ಪಿತೋ ವಯಂ ತ್ವಾ ವವೃಮಹೇ । ಅಸ್ಮಾಕಮವಿತಾ ಭವ ॥

ಉಪ ನಃ ಪಿತವಾ ಚರ ಶಿವಃ ಶಿವಾಭಿರೂತಿಭಿಃ । ಮಯೋಭುರದ್ವಿಷೇಣ್ಯಃ ಸಖಾ ಸುಶೇವೋ ಅದ್ವಯಾಃ ॥

ತವ ತ್ಯೇ ಪಿತೋ ರಸಾ ರಜಾಂಸ್ಯನು ವಿಷ್ಠಿತಾಃ । ದಿವಿ ವಾತಾ ಇವ ಶ್ರಿತಾಃ ॥

ತವ ತ್ಯೇ ಪಿತೋ ದದತಸ್ತವ ಸ್ವಾದಿಷ್ಠ ತೇ ಪಿತೋ । ಪ್ರ ಸ್ವಾದ್ಮಾನೋ ರಸಾನಾಂ ತುವಿಗ್ರೀವಾ ಇವೇರತೇ ॥

ತ್ವೇ ಪಿತೋ ಮಹಾನಾಂ ದೇವಾನಾಂ ಮನೋ ಹಿತಮ್ । ಅಕಾರಿ ಚಾರು ಕೇತುನಾ ತವಾಹಿಮವಸಾವಧೀತ್ ॥

ಯದದೋ ಪಿತೋ ಅಜಗನ್ ವಿವಸ್ವ ಪರ್ವತಾನಾಮ್ । ಅತ್ರಾ ಚಿನ್ನೋ ಮಧೋ ಪಿತೋಽರಂ ಭಕ್ಷಾಯ ಗಮ್ಯಾಃ ॥

ಯದಪಾಮೋಷಧೀನಾಂ ಪರಿಂ ಶಮಾರಿಶಾಮಹೇ । ವಾತಾಪೇ ಪೀವ ಇದ್ ಭವ ॥

ಯತ್ ತೇ ಸೋಮ ಗವಾಶಿರೋ ಯವಾಶಿರೋ ಭಜಾಮಹೇ । ವಾತಾಪೇ ಪೀವ ಇದ್ ಭವ ॥

ಕರಂಭ ಓಷಧೇ ಭವ ಪೀವೋ ವೃಕ್ಕ ಉದಾರಥಿಃ । ವಾತಾಪೇ ಪೀವ ಇದ್ ಭವ ॥

ತಂ ತ್ವಾ ವಯಂ ಪಿತೋ ವಚೋಭಿರ್ಗಾವೋ ನ ಹವ್ಯಾ ಸುಷೂದಿಮ ।

ದೇವೇಭ್ಯಸ್ತ್ವಾ ಸಧಮಾದಮಸ್ಮಭ್ಯಂ ತ್ವಾ ಸಧಮಾದಮ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 1-187-1 ರಿಂದ 11)

ಕಯಾ ನಶ್ಚಿತ್ರ ಆ ಭುವದೂತೀ ಸದಾವೃಧಃ ಸಖಾ । ಕಯಾ ಶಚಿಷ್ಠಯಾ ವೃತಾ ॥

ಕಸ್ತ್ವಾ ಸತ್ಯೋ ಮದಾನಾಂ ಮಂಹಿಷ್ಠೋ ಮತ್ಸದಂಧಸಃ । ದೃಳ್ಹಾ ಚಿದಾರುಜೇ ವಸು ॥

ಅಭೀ ಷು ಣಃ ಸಖೀನಾಮವಿತಾ ಜರಿತೄಣಾಮ್ । ಶತಂ ಭವಾಸ್ಯೂತಿಭಿಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 4-31-1,2,3)

ದೇವತಾಭ್ಯಃ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಮಹಾಯೋಗಿಭ್ಯ ಏವ ಚ । ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾಯೈ ಸ್ವಧಾಯೈ ನಿತ್ಯಮೇವ ನಮೋ ನಮಃ ॥
ಸಪ್ತವ್ಯಾಧಾ ದಶಾರ್ಣೇಷು ಮೃಗಾಃ ಕಾಲಾಂಜರೇ ಗಿರೌ । ಚಕ್ರವಾಕಾಃ ಶರದ್ವೀಪೇ ಹಂಸಾಃ ಸರಸಿ ಮಾನಸೇ ॥
ಯೇಽಸ್ಮಿನ್ ಜಾತಾಃ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಃ ವೇದಪಾರಗಾಃ । ಪ್ರಸ್ಥಿತಾ ದೀರ್ಘಮಧ್ವಾನಂ ಯೂಯಂ ತೇಭ್ಯೋಽವಸೀದಥ ॥
ಅಮೂರ್ತಾನಾಂ ಚ ಮೂರ್ತಾನಾಂ ಪಿತೃಣಾಂ ದೀಪ್ತತೇಜಸಾಮ್ । ನಮಸ್ಯಾಮಿ ಸದಾ ತೇಷಾಂ ಧ್ಯಾಯಿನಾಂ ಯೋಗಚಕ್ಷುಷಾಮ್ ॥
ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚ ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚ ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಪಂಚಭಿರೇವ ಚ । ಹೂಯತೇ ಚ ಪುನರ್ದ್ವಾಭ್ಯಾಂ ಸ ಮೇ ವಿಷ್ಣುಃ ಪ್ರಸೀದತು ॥

ಅನ್ನಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ತೀರ್ಥೇನ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ । (ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ । ಪಾತ್ರಮುಪಾಲಭ್ಯ । ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತಮುಪರಿ ಕೃತ್ವಾ । ವಾಮಹಸ್ತಂ ಅಧಃ ಕೃತ್ವಾ) ದೇವ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸುವ । ಪೃಥ್ವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಮುಖೇ ಅಮೃತೇ ಅಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಸ್ವಾಹಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯಕ್ಷಿತರಸಿ ಮಾಮೇಕ್ಷೇಷ್ಠಾಃ । ಅಮುತ್ರಾಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ।

ಅತೋ ದೇವಾ ಅವಂತು ನೋ ಯತೋ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಚಕ್ರಮೇ । ಪೃಥಿವ್ಯಾಃ ಸಪ್ತ ಧಾಮಭಿಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 1-22-16)

ಸ್ವಾಹಾ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣೋ ಹವ್ಯಂ ರಕ್ಷಸ್ವ ರೂಪೋತ್ತರದೇವತಾ ಹವ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ । ಆ ತೃಪ್ತೇಃ ತತ್ಸರ್ವಂ ಇಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ । ಭೋಕ್ತಾ ಗದಾಧರದೇವಃ ಅಮೃತರೂಪಂ ಸುವರ್ಣಮಯಪಾತ್ರೇ ಸ್ಥಿತಮನ್ನಂ

ಅಕ್ಷಯವಟಛಾಯೇಯಮ್ । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕೇಭ್ಯಃ ವಿಶ್ವೇದೇವೇಭ್ಯಃ ತದಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಅನಿರುದ್ಧನಾರಾಯಣರೂಪೇಭ್ಯಃ ಇದಮಿದಮನ್ನಂ ಸೋಪಸ್ಕರಂ ಆತೃಪ್ತಿಪರ್ಯಂತಂ ಅಮೃತರೂಪೇಣ ಅಕ್ಷಯ್ಯತುಪ್ತ್ಯರ್ಥಂ ಸ್ವಾಹಾ ಹವ್ಯಂ ನ ಮಮ । ಗಯಾಯಾಂ ವಿಷ್ಣುಪಾದಾದಿಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು । ಗಯಾ ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಪ್ರೀತೋ ಭವತು ।

ಯೇ ದೇವಾಸೋ ದಿವ್ಯೇಕಾದಶ ಸ್ಥ ಪೃಥಿವ್ಯಾಮಧ್ಯೇಕಾದಶ ಸ್ಥ ।

ಅಪ್ಸುಕ್ಷಿತೋ ಮಹಿನೈಕಾದಶ ಸ್ಥ ತೇ ದೇವಾಸೋ ಯಜ್ಞಮಿಮಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 1-139-11)

ಆಗಚ್ಛಂತು ಮಹಾಭಾಗಾಃ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಮಹಾಬಲಾಃ । ಯೇ ಅತ್ರ ವಿಹಿತಾ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸಾವಧಾನಾ ಭವಂತು ತೇ ॥ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಂತರ್ಯಾಮಿಣಸ್ತುಷ್ಟಾ ವರದಾ ಭವಂತು ।

ಅನ್ನಂ ಗಾಯತ್ರ್ಯಾ ತೀರ್ಥೇನ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಸತ್ಯಂ ತ್ವರ್ತೇನ ಪರಿಷಿಂಚಾಮಿ । (ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಪರಿಷಿಚ್ಯ । ಪಾತ್ರಮುಪಾಲಭ್ಯ । ವಾಮಹಸ್ತಮುಪರಿ ಕೃತ್ವಾ । ದಕ್ಷಿಣಹಸ್ತಮಧಃ ಕೃತ್ವಾ) । ದೇವ ಸವಿತುಃ ಪ್ರಸುವ । ಪೃಥ್ವೀ ತೇ ಪಾತ್ರಂ ದ್ಯೌರಪಿಧಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಮುಖೇ ಅಮೃತೇ ಅಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಸ್ವಧಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಾವತಾಂ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಯೋರ್ಜುಹೋಮ್ಯಕ್ಷಿತರಸಿ ಮಾಮೇಕ್ಷೇಷ್ಠಾಃ । ಅಮುತ್ರಾಮುಷ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕೇ ।

ಇದಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿ ಚಕ್ರಮೇ ತ್ರೇಧಾ ನಿ ದಧೇ ಪದಮ್ । ಸಮೂಳ್ಹಮಸ್ಯ ಪಾಂಸುರೇ ॥ (ಋ.ಸಂ. 1-22-17)

ಸ್ವಧಾ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣೋ ಕವ್ಯಂ ರಕ್ಷಸ್ವರೂಪೋತ್ತರದೇವತಾ ಕವ್ಯಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಹವನೀಯಾರ್ಥೇ ದತ್ತಂ ದಾಸ್ಯಮಾನಂ ಚ । ಆ ತೃಪ್ತೇಃ ತತ್ಸರ್ವಂ ಇಯಂ ಭೂಮಿರ್ಗಯಾ । ಭೋಕ್ತಾ ಗದಾಧರದೇವಃ ಅಮೃತರೂಪಂ ರಜತಮಯಪಾತ್ರೇ ಸ್ಥಿತಮನ್ನಂ ಅಕ್ಷಯವಟ-

ಛಾಯೇಯಮ್ । ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹೇಭ್ಯಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹಿಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಭ್ಯಃ) ...ಶರ್ಮಭ್ಯಃ (...ಅಭಿಧಾಭ್ಯಃ) ಗೋತ್ರೇಭ್ಯಃ(...ಗೋತ್ರಾಭ್ಯಃ) ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವೇಭ್ಯಃ ಇದಮಿದಮನ್ನಂ ಸೋಪಸ್ಕರಂ ಆತೃಪ್ತಿ ಪರ್ಯಂತಂ ಸ್ವಧಾ ಕವ್ಯಂ ನ ಮಮ । ಗಯಾಯಾಂ ವಿಷ್ಣುಪಾದಾದಿಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು । ಗಯಾ ಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಮ್ । ಪ್ರೀತೋ ಭವತು ।

ಯೇ ಚೇಹ ಪಿತರೋ ಯೇ ಚ ನೇಹ ಯಾಁಶ್ಚ ವಿದ್ಮ ಯಾಁ ಉ ಚ ನ ಪ್ರವಿದ್ಮ ।

ತ್ವಂ ವೇತ್ಥ ಯತಿ ತೇ ಜಾತವೇದಃ ಸ್ವಧಾಭಿರ್ಯಜ್ಞಂ ಸುಕೃತಂ ಜುಷಸ್ವ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-15-13) (ಸವ್ಯಂ)

ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಹವಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಾಗ್ನೌ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಹುತಮ್ । ಬ್ರಹ್ಮೈವ ತೇನ ಗಂತವ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸಮಾಧಿನಾ ॥

ದೇಶಕಾಲಪಾತ್ರಮಂತ್ರತಂತ್ರಕರ್ಮಕರ್ತೃಭೋಕ್ತೃನಿಯಮದ್ರವ್ಯೈಃ ಸರ್ವಂ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಾನ್ಯಚ್ಛಿದ್ರಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಸರ್ವಂ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಾನ್ಯಚ್ಛಿದ್ರಮಸ್ತು) (ಅಪಸವ್ಯಂ)

ಓಂ ವರ್ತಮಾನೇ ಕೃಷ್ಣಾ-ತುಂಗಯೋ(ಸೇತ್ವೋಃ)ರ್ಮಧ್ಯೇ ಸ್ವಗೃಹೇ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಚಕ್ರಾಂಕಿತವಿಷ್ಣುವೈಷ್ಣವಸನ್ನಿಧೌ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹಿಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ) ....ಶರ್ಮಣಃ (...ಅಭಿಧಾಃ) ....ಗೋತ್ರಾನ್ (...ಗೋತ್ರಾಃ) ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನ್ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾ ಕ್ರಿಯಮಾಣೇನ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತೃ-ಪಿತಾಮಹ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ (ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹಿ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ) .....ಶರ್ಮಣಾಂ (....ಅಭಿಧಾನಾಂ) ....ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮುಖೇ ಅನ್ನೋದಕದಾನೇನೈವ ಅಕ್ಷಯ್ಯಾತುಷ್ಟಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಅಕ್ಷಯ್ಯಾತುಷ್ಟಿರಸ್ತು) (ಸವ್ಯಂ)

ಏಕೋ ವಿಷ್ಣುರ್ಮಹದ್ಭೂತಂ ಪೃಥಗ್ಭೂತಾನ್ಯನೇಕಶಃ । ತ್ರೀನ್ ಲೋಕಾನ್ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭೂತಾತ್ಮಾ ಭುಂಕ್ತೇ ವಿಶ್ವಭುಗವ್ಯಯಃ ॥

ಅನೇನ ಪಿತೃಯಜ್ಞೇನ ಭಗವಾನ್ ಪಿತ್ರಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಶ್ರೀಮಜ್ಜನಾರ್ದನವಾಸುದೇವಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು । ಶ್ರೀಮಧ್ವೇಶಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ।

ಮಧು ವಾತಾ ಋತಾಯತೇ ಮಧು ಕ್ಷರಂತಿ ಸಿಂಧವಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ನಃ ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ ।

ಮಧು ನಕ್ತಮುತೋಷಸೋ ಮಧುಮತ್ ಪಾರ್ಥಿವಂ ರಜಃ । ಮಧು ದ್ಯೌರಸ್ತು ನಃ ಪಿತಾ ॥

ಮಧುಮಾನ್ನೋ ವನಸ್ಪತಿರ್ಮಧುಮಾಁ ಅಸ್ತು ಸೂರ್ಯಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋ ಭವಂತು ನಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 1-90-6,7,8)

ವಿಷ್ಣೋಶ್ಚ ಧಾತೃಶಿವಶಕ್ರಗುಹೇಂದುಸೂರ್ಯವಹ್ನಿತ್ರಯೀಭಮುಖಕ್ರೌಂಚಘಟೋದ್ಭವಾನಾಮ್ ।
ಯತ್ಕಾಶ್ಯಪಸ್ಯ ಹೃದಯಸ್ಯ ಗದಾಧರಸ್ಯ ಪಾದಾನ್ನಮಾಮಿ ಸತತಂ ಪಿತೃಮುಕ್ತಿಹೇತೂನ್ ॥
ಪಂಚಕ್ರೋಶಂ ಗಯಾಕ್ಷೇತ್ರಂ ಕ್ರೋಶಮೇಕಂ ಗಯಾಶಿರಃ । ಯತ್ರ ಯತ್ರ ಸ್ಮರಿಷ್ಯಂತಿ ಪಿತೄಣಾಂ ದತ್ತಮಕ್ಷಯಮ್ ॥
ಆದ್ಯಂ ಸ್ವಯಂವ್ಯಕ್ತಮಿದಂ ವಿಮಾನಂ ರಂಗಸಂಜ್ಞಕಮ್ । ಶ್ರೀಮುಷ್ಣಂ ವೇಂಕಟಾದ್ರಿಶ್ಚ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಂ ಚ ನೈಮಿಷಮ್ ॥
ತೋತಾದ್ರಿಃ ಪುಷ್ಕರಂ ಚೈವ ನರನಾರಾಯಣಾಶ್ರಮಮ್ । ಅಷ್ಟೌ ಮೇ ಮೂರ್ತಯಸ್ಸಂತಿ ಸ್ವಯಂವ್ಯಕ್ತಾ ಮಹೀತಲೇ ॥

(ನಿವೀತಿ) ಗಯಾಯೈ ನಮಃ । ಗದಾಧರಾಯ ನಮಃ । ಪಾಂಡುರಂಗಾಯ ನಮಃ । ಕಾಶೀವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾಯ ನಮಃ । ಭಾಗೀರಥ್ಯೈ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣುಸರ್ವೋತ್ತಮಾಯ ನಮಃ । ಮಧ್ವರಾಜಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ । ಗಯೇಯಂ ಗಯೇಯಂ ಗಯೇಯಮ್ ॥ (ಸವ್ಯಂ) ದೇವಾಃ ತತ್ಸದಮೃತಂ ವೋಽಸ್ತು । (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹಿಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ತತ್ಸದಮೃತಂ ವೋಽಸ್ತು । ಯಥಾಸುಖಂ ಜುಷಧ್ವಮ್ । (ಸವ್ಯಂ)

ಬ್ರಹ್ಮಾಂತಾ ಗುರವಃ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಇಷ್ಟಂ ದೈವಂ ಶ್ರಿಯಃಪತಿಃ । ಆಚಾರ್ಯಾಃ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯಾಃ ಸಂತು ಮೇ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮನಿ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ತೀರ್ಥತುಲಸೀದಲಾನಿ ದತ್ವಾ । ಅನೇನ ಪಿತೃಯಜ್ಞೇನ ಭಗವಾನ್ ಪಿತ್ರಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀಮಧ್ವವಲ್ಲಭಜನಾರ್ದನ-ವಾಸುದೇವಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು । ಶ್ರೀಮಧ್ವೇಶಾರ್ಪಣಮಸ್ತು । ಅಮೃತಮಸ್ತು । ಅಮೃತೋಪಸ್ತರಣಮಸಿ ।

ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ಪ್ರಾಣೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ಪ್ರಾಣಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಪ್ರಾಣಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀಅನಿರುದ್ಧಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಮಪಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ಅಪಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಅಪಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಂ ವ್ಯಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ವ್ಯಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ವ್ಯಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

ಶ್ರದ್ಧಾಯಾಮುದಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ಉದಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಉದಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀವಾಸುದೇವಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

ಶ್ರದಾಯಾಂ ಸಮಾನೇ ನಿವಿಷ್ಟೋಽಮೃತಂ ಜುಹೋಮಿ । ಶಿವೋ ಮಾ ವಿಶಾಪ್ರದಾಹಾಯ । ಸಮಾನಾಯ ಸ್ವಾಹಾ ॥

ಸಮಾನಾತ್ಮನೇ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಾಯ ಇದಂ ನ ಮಮ ।

ಬ್ರಹ್ಮಣಿ ಮ ಆತ್ಮಾಽಮೃತತ್ವಾಯ ॥ (ಮಹಾನಾರಾಯಣೋಪನಿಷತ್) (ದಶಗಾಯತ್ರೀಂ ಜಪ್ತ್ವಾ)

ಅಪೇಕ್ಷಿತಂ ಯಾಚಿತವ್ಯಂ ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಚೈವಾನಪೇಕ್ಷಿತಮ್ । ಉಪವಿಶ್ಯ ಸುಖೇನೈವ ಭೋಕ್ತವ್ಯಂ ಸ್ವಸ್ಥಮಾನಸೈಃ ॥
ಮಯಾ ದತ್ತಾ ಭವದ್ಭ್ಯೋಽಗ್ರೇ ಶಾಕಪಾಕಾಶ್ಚ ಕಲ್ಪಿತಾಃ । ಸ್ವೇಚ್ಛಯಾ ಪ್ರತಿರುಚ್ಯಾಸ್ತೇ ಸಾವಕಾಶಂ ಹಿ ಭುಂಜತಾಮ್ ॥

ಶ್ರಾದ್ಧಾರ್ಥೇ ಪಾಚಿತೇಷು ಪದಾರ್ಥೇಷು ಯದ್ರೋಚತೇ ತದ್ಗ್ರಾಹ್ಯಂ ಯನ್ನ ರೋಚತೇ ತತ್ತ್ಯಾಜ್ಯಂ ಸುಖೇನೈವ ಭೋಕ್ತವ್ಯಮ್ । ಸರ್ವಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತು । ಗಯಾಕೃತಶ್ರಾದ್ಧಫಲಮಸ್ತು । ರಾಕ್ಷೋಘ್ನಕಾನ್ [1] ಪಿತೃಲಿಂಗಕಾನ್ ವೈಷ್ಣವಾನ್ ಮಂತ್ರಾನ್ ಯಥಾನುಕ್ರಮೇಣ ಪಠನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ (ಕಾರಯಿಷ್ಯೇ) ।

ರಕ್ಷೋಹಣಂ ವಾಜಿನಮಾ ಜಿಘರ್ಮಿ ಮಿತ್ರಂ ಪ್ರಥಿಷ್ಠಮುಪ ಯಾಮಿ ಶರ್ಮ ।

ಶಿಶಾನೋ ಅಗ್ನಿಃ ಕ್ರತುಭಿಃ ಸಮಿದ್ಧಃ ಸ ನೋ ದಿವಾ ಸ ರಿಷಃ ಪಾತು ನಕ್ತಮ್ ॥

ಅಯೋದಂಷ್ಟ್ರೋ ಅರ್ಚಿಷಾ ಯಾತುಧಾನಾ ನುಪ ಸ್ಪೃಶ ಜಾತವೇದಃ ಸಮಿದ್ಧಃ ।

ಆ ಜಿಹ್ವಯಾ ಮೂರದೇವಾನ್ ರಭಸ್ವಕ್ರವ್ಯಾದೋ ವೃಕ್ತ್ವಪಿ ಧತ್ಸ್ವಾಸನ್ ॥

ಉಭೋಭಯಾವಿನ್ನುಪ ಧೇಹಿ ದಂಷ್ಟ್ರಾ ಹಿಂಸ್ರಃ ಶಿಶಾನೋಽವರಂ ಪರಂ ಚ ।

ಉತಾಂತರಿಕ್ಷೇ ಪರಿ ಯಾಹಿ ರಾಜಂಜಂಭೈಃ ಸಂ ಧೇಹ್ಯಭಿ ಯಾತುಧಾನಾನ್ ॥

ಯಜ್ಞೈರಿಷೂಃ ಸಂನಮಮಾನೋ ಅಗ್ನೇ ವಾಚಾ ಶಲ್ಯಾँ ಅಶನಿಭಿರ್ದಿಹಾನಃ ।

---

1. ನಿತ್ಯಶ್ರಾದ್ಧೇ ನವಶ್ರಾದ್ಧೇ ಪ್ರೀತಿಶ್ರಾದ್ಧಾನುಮಾಸಿಕೇ । ಸಪಿಂಡೀಕರಣೇ ಶ್ರಾದ್ಧೇ ವರ್ಜಯೇತ್ ಪಿತೃಸೂಕ್ತಕಮ್ ॥

ತಾಭಿರ್ವಿಧ್ಯ ಹೃದಯೇ ಯಾತುಧಾನಾನ್ ಪ್ರತೀಚೋ ಬಾಹೂನ್ ಪ್ರತಿ ಭಙ್ಧ್ಯೇಷಾಮ್ ॥

ಅಗ್ನೇ ತ್ವಚಂ ಯಾತುಧಾನಸ್ಯ ಭಿಂಧಿ ಹಿಂಸ್ರಾಶನಿರ್ಹರಸಾ ಹಂತ್ವೇನಮ್ ।

ಪ್ರ ಪರ್ವಾಣಿ ಜಾತವೇದಃ ಶೃಣೀಹಿ ಕ್ರವ್ಯಾತ್ ಕ್ರವಿಷ್ಣುರ್ವಿ ಚಿನೋತು ವೃಕ್ಣಮ್ ॥

ಯತ್ರೇದಾನೀಂ ಪಶ್ಯಸಿ ಜಾತವೇದಸ್ತಿಷ್ಠಂತಮಗ್ನ ಉತ ವಾ ಚರಂತಮ್ ।

ಯದ್ವಾಂತರಿಕ್ಷೇ ಪಥಿಭಿಃ ಪತಂತಂ ತಮಸ್ತಾ ವಿಧ್ಯ ಶರ್ವಾ ಶಿಶಾನಃ ॥

ಉತಾಲಬ್ಧಂ ಸ್ಪೃಣುಹಿ ಜಾತವೇದ ಆಲೇಭಾನಾದೃಷ್ಟಿಭಿರ್ಯಾತುಧಾನಾತ್ ।

ಅಗ್ನೇ ಪೂರ್ವೋ ನಿ ಜಹಿ ಶೋಶುಚಾನ ಆಮಾದಃ ಕ್ಷ್ವಿಂಕಾಸ್ತಮದಂತ್ವೇನೀಃ ॥

ಇಹ ಪ್ರ ಬ್ರೂಹಿ ಯತಮಃ ಸೋ ಅಗ್ನೇ ಯೋ ಯಾತುಧಾನೋ ಯ ಇದಂ ಕೃಣೋತಿ ।

ತಮಾ ರಭಸ್ವ ಸಮಿಧಾ ಯವಿಷ್ಠ ನೃಚಕ್ಷಸಶ್ಚಕ್ಷುಷೇ ರಂಧಯೈನಮ್ ॥

ತೀಕ್ಷ್ಣೇನಾಗ್ನೇ ಚಕ್ಷುಷಾ ರಕ್ಷ ಯಜ್ಞಂ ಪ್ರಾಂಚಂ ವಸುಭ್ಯಃ ಪ್ರ ಣಯ ಪ್ರಚೇತಃ ।

ಹಿಂಸ್ರಂ ರಕ್ಷಾಂಸ್ಯಭಿ ಶೋಶುಚಾನಂ ಮಾ ತ್ವಾ ದಭನ್ ಯಾತುಧಾನಾ ನೃಚಕ್ಷಃ ॥

ನೃಚಕ್ಷಾ ರಕ್ಷಃ ಪರಿ ಪಶ್ಯ ವಿಕ್ಷುತಸ್ಯ ತ್ರೀಣಿ ಪ್ರತಿ ಶೃಣೀಹ್ಯಗ್ರಾ ।
ತಸ್ಯಾಗ್ನೇ ಪೃಷ್ಟೀರ್ಹರಸಾ ಶೃಣೀಹಿ ತ್ರೇಧಾ ಮೂಲಂ ಯಾತುಧಾನಸ್ಯ ವೃಶ್ಚ ॥
ತ್ರಿರ್ಯಾತುಧಾನಃ ಪ್ರಸಿತಿಂ ತ ಏತ್ವೃತಂ ಯೋ ಅಗ್ನೇ ಅನೃತೇನ ಹಂತಿ ।
ತಮರ್ಚಿಷಾ ಸ್ಫೂರ್ಜಯಂಜಾತವೇದಃ ಸಮಕ್ಷಮೇನಂ ಗೃಣತೇ ನಿ ವೃಙ್ಧಿ ॥
ತದಗ್ನೇ ಚಕ್ಷುಃ ಪ್ರತಿ ಧೇಹಿ ರೇಭೇ ಶಫಾರುಜಂ ಯೇನ ಪಶ್ಯಸಿ ಯಾತುಧಾನಮ್ ।
ಅಥರ್ವವಜ್ಜ್ಯೋತಿಷಾ ದೈವ್ಯೇನ ಸತ್ಯಂ ಧೂರ್ವಂತಮಚಿತಂ ನ್ಯೋಷ ॥
ಯದಗ್ನೇ ಅದ್ಯ ಮಿಥುನಾ ಶಪಾತೋ ಯದ್ವಾಚಸ್ತೃಷ್ಟಂ ಜನಯಂತ ರೇಭಾಃ ।
ಮನ್ಯೋರ್ಮನಸಃ ಶರವ್ಯಾ3 ಜಾಯತೇ ಯಾ ತಯಾ ವಿಧ್ಯ ಹೃದಯೇ ಯಾತುಧಾನಾನ್ ॥
ಪರಾ ಶೃಣೀಹಿ ತಪಸಾ ಯಾತುಧಾನಾನ್ ಪರಾಗ್ನೇ ರಕ್ಷೋ ಹರಸಾ ಶೃಣೀಹಿ ॥
ಪರಾರ್ಚಿಷಾ ಮೂರದೇವಾಞ್ಛೃಣೀಹಿ ಪರಾಸುತೃಪೋ ಅಭಿ ಶೋಶುಚಾನಃ ।
ಪರಾದ್ಯ ದೇವಾ ವೃಜಿನಂ ಶೃಣಂತು ಪ್ರತ್ಯಗೇನಂ ಶಪಥಾ ಯಂತು ತೃಷ್ಟಾಃ ।

ವಾಚಾಸ್ತೇನಂ ಶರವ ಋಚ್ಛಂತು ಮರ್ಮನ್ ವಿಶ್ವಸ್ಯೈತು ಪ್ರಸಿತಿಂ ಯಾತುಧಾನಃ ॥
ಯಃ ಪೌರುಷೇಯೇಣ ಕ್ರವಿಷಾ ಸಮಂಕ್ತೇ ಯೋ ಅಶ್ವ್ಯೇನ ಪಶುನಾ ಯಾತುಧಾನಃ ।
ಯೋ ಅಘ್ನ್ಯಾಯಾ ಭರತಿ ಕ್ಷೀರಮಗ್ನೇ ತೇಷಾಂ ಶೀರ್ಷಾಣಿ ಹರಸಾಪಿ ವೃಶ್ಚ ॥
ಸಂವತ್ಸರೀಣಂ ಪಯ ಉಸ್ರಿಯಾಯಾಸ್ತಸ್ಯ ಮಾಶೀದ್ಯಾತುಧಾನೋ ನೃಚಕ್ಷಃ ।
ಪೀಯೂಷಮಗ್ನೇ ಯತಮಸ್ತಿತೃಪ್ಸಾತ್ ತಂ ಪ್ರತ್ಯಂಚಮರ್ಚಿಷಾ ವಿಧ್ಯ ಮರ್ಮನ್ ॥
ವಿಷಂ ಗವಾಂ ಯಾತುಧಾನಾಃ ಪಿಬಂತ್ವಾ ವೃಶ್ಚ್ಯಂತಾಮದಿತಯೇ ದುರೇವಾಃ ।
ಪರೈನಾನ್ ದೇವಃ ಸವಿತಾ ದದಾತು ಪರಾ ಭಾಗಮೋಷಧೀನಾಂ ಜಯಂತಾಮ್ ॥
ಸನಾದಗ್ನೇ ಮೃಣಸಿ ಯಾತುಧಾನಾನ್ ನ ತ್ವಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ಪೃತನಾಸು ಜಿಗ್ಯುಃ ।
ಅನು ದಹ ಸಹಮೂರಾನ್ ಕ್ರವ್ಯಾದೋ ಮಾ ತೇ ಹೇತ್ಯಾ ಮುಕ್ಷತ ದೈವ್ಯಾಯಾಃ ॥
ತ್ವಂ ನೋ ಅಗ್ನೇ ಅಧರಾದುದಕ್ತಾತ್ ತ್ವಂ ಪಶ್ಚಾದುತ ರಕ್ಷಾ ಪುರಸ್ತಾತ್ ।
ಪ್ರತಿ ತೇ ತೇ ಅಜರಾಸಸ್ತಪಿಷ್ಠಾ ಅಘಶಂಸಂ ಶೋಶುಚತೋ ದಹಂತು ॥

ಪಶ್ಚಾತ್ ಪುರಸ್ತಾದಧರಾದುದಕ್ತಾತ್ ಕವಿಃ ಕಾವ್ಯೇನ ಪರಿ ಪಾಹಿ ರಾಜನ್ ।

ಸಖೇ ಸಖಾಯಮಜರೋ ಜರಿಮ್ಣೇಽಗ್ನೇ ಮರ್ತಾಂ ಅಮರ್ತ್ಯಸ್ತ್ವಂ ನಃ ॥

ಪರಿ ತ್ವಾಗ್ನೇ ಪುರಂ ವಯಂ ವಿಪ್ರಂ ಸಹಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ । ಧೃಷದ್ವರ್ಣಂ ದಿವೇದಿವೇ ಹಂತಾರಂ ಭಂಗುರಾವತಾಮ್ ॥

ವಿಷೇಣ ಭಂಗುರಾವತಃ ಪ್ರತಿ ಷ್ಮ ರಕ್ಷಸೋ ದಹ । ಅಗ್ನೇ ತಿಗ್ಮೇನ ಶೋಚಿಷಾ ತಪುರಗ್ರಾಭಿರ್ಋಷ್ಟಿಭಿಃ ॥

ಪ್ರತ್ಯಗ್ನೇ ಮಿಥುನಾ ದಹ ಯಾತುಧಾನಾ ಕಿಮೀದಿನಾ । ಸಂ ತ್ವಾ ಶಿಶಾಮಿ ಜಾಗೃಹ್ಯದಬ್ಧಂ ವಿಪ್ರ ಮನ್ಮಭಿಃ ॥

ಪ್ರತ್ಯಗ್ನೇ ಹರಸಾ ಹರಃ ಶೃಣೀಹಿ ವಿಶ್ವತಃ ಪ್ರತಿ । ಯಾತುಧಾನಸ್ಯ ರಕ್ಷಸೋ ಬಲಂ ವಿರುಜ ವೀರ್ಯಮ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-87-1ರಿಂದ 25)

ಯಥಾಕ್ರಮಂ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ, ಗೀತಾ, ಸೂತ್ರಭಾಷ್ಯ, ಕಾಠಕೋಪನಿಷದಾದಿ ಪಾರಾಯಣಂ ಕಾರ್ಯಮ್ ।

[1]ಪಿಂಡಪ್ರದಾನಮ್

ಅದ್ಯ ಪೂರ್ವೋಚ್ಚರಿತ ಏವಂಗುಣವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಶುಭಪುಣ್ಯತಿಥೌ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪ್ರೇರಣಯಾ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಮ್ । (ಅಪಸವ್ಯಂ) । ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ (ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹಿ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ) .....ಶರ್ಮಣಾಂ (....ಅಭಿಧಾನಾಂ) ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯ-

1. ತಿಲಮನ್ನಂ ಚ ಪಾನೀಯಂ ಗುಡಂ ದಧಿ ಪಯಸ್ತಥಾ । ಮಧು ಸರ್ಪಿಸ್ಸಮಾಯುಕ್ತಮಷ್ಟಾಂಗಂ ಪಿಂಡಲಕ್ಷಣಮ್ ॥

2. ಏಕೋತ್ತರಶತಂ ದರ್ಭೈಃ ಏಕವಿಂಶತಿರಂಗುಲೈಃ । ಅಚ್ಛಿನ್ನಾಗ್ರೈಃ ಅಶುಷ್ಕಾಗ್ರೈಃ ಸಕೃದಾಚ್ಛಿನ್ನ ಉಚ್ಯತೇ ॥

ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ತಿಲೋದಕಪಿಂಡಪ್ರದಾನಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನಕಾಲೇ ಕರಿಷ್ಯೇ ।

ಅಪಹತಾ ಅಸುರಾ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ವೇದಿಷದಃ । ರೇಖಾಮುಲ್ಲಿಖ್ಯ, ತಾಮಭ್ಯುಕ್ಷ್ಯ, [2]ಸಕೃದವಚ್ಛಿನ್ನೈಃ ಪ್ರಾಗ್ದಕ್ಷಿಣಾಗ್ರೈಃ ದರ್ಭೈರವಸ್ತೀರ್ಯ, ಶುಂಧಂತಾಂ ಪಿತರಃ । ಶುಂಧಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹಾಃ । ಶುಂಧಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ । ಬರ್ಹಿಷಿ ತಿಲೋದಕಂ ನಿನೀಯ,

ಏತತ್ತೇ ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತಃ (ಮಾತಃ) ಶರ್ಮನ್ (ಅಭಿಧೇ) ಗೋತ್ರ (ಗೋತ್ರೇ) ವಸ್ವಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಯೇ ಚ ತ್ವಾಮತ್ರಾನು । ಪಿತ್ರೇ (ಮಾತ್ರೇ) ಶರ್ಮಣೇ (ಅಭಿಧಾಯೈ) ಗೋತ್ರಾಯ (ಗೋತ್ರಾಯೈ) ವಸ್ವಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಯ ಯೇ ಚ ತಮನುಗಚ್ಛಂತಿ ತೇಭ್ಯಶ್ಚಾಯಂ ಪಿಂಡಃ ತಸ್ಮೈ ತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಗಯಾಯಾಂ ವಿಷ್ಣುಪಾದಾದಿಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಗಯಾಯಾಂ ವಿಷ್ಣುಪಾದಾದಿ ಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು) ಗಯಾಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು ।

ಏತತ್ತೇ ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತಾಮಹ (ಪಿತಾಮಹಿ) ಶರ್ಮನ್ (ಅಭಿಧೇ) ಗೋತ್ರ (ಗೋತ್ರೇ) ರುದ್ರಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣ-ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಸಂಕರ್ಷಣ ಯೇ ಚ ತ್ವಾಮತ್ರಾನು । ಪಿತಾಮಹಾಯ (ಪಿತಾಮಹ್ಯೈ) ಶರ್ಮಣೇ (ಅಭಿಧಾಯೈ) ಗೋತ್ರಾಯ (ಗೋತ್ರಾಯೈ) ರುದ್ರಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ಯೇ ಚ ತಮನುಗಚ್ಛಂತಿ ತೇಭ್ಯಶ್ಚಾಯಂ ಪಿಂಡಃ ತಸ್ಮೈ ತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಗಯಾಯಾಂ ವಿಷ್ಣುಪಾದಾದಿಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಗಯಾಯಾಂ ವಿಷ್ಣುಪಾದಾದಿ ಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು) ಗಯಾಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು ।

ಏತತ್ತೇ ಅಸ್ಮತ್ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ (ಪ್ರಪಿತಾಮಹಿ) ಶರ್ಮನ್ (ಅಭಿಧೇ) ಗೋತ್ರ (ಗೋತ್ರೇ) ಶರ್ಮನ್ ಗೋತ್ರ ಆದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತವಾಸುದೇವ ಯೇ ಚ ತ್ವಾಮತ್ರಾನು । ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಯ (ಪಿತಾಮಹ್ಯೈ) ಶರ್ಮಣೇ (ಅಭಿಧಾಯೈ) ಗೋತ್ರಾಯ (ಗೋತ್ರಾಯೈ) ಆದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತವಾಸುದೇವಾಯ

ಯೇ ಚ ತಮನುಗಚ್ಛಂತಿ ತೇಭ್ಯಶ್ಚಾಯಂ ಪಿಂಡಃ ತಸ್ಮೈ ತೇ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಗಯಾಯಾಂ ವಿಷ್ಣುಪಾದಾದಿಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಗಯಾಯಾಂ ವಿಷ್ಣುಪಾದಾದಿ ಸಮಸ್ತಪಾದೇಷು ದತ್ತಮಸ್ತು) ಗಯಾಗದಾಧರಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು ।

ಅತ್ರ ಪಿತರೋ ಮಾದಯಧ್ವಂ । ಅಮೀಮದಂತ ಪಿತರೋ ಯಥಾಭಾಗಮಾವೃಷಾ ಈಶತ । ಚರೋಃ ಪ್ರಾಣಂ ಭಕ್ಷಂ ಭಕ್ಷೇತ್ ಇತಿ ದರ್ಭಮೂಲೇ ಕರಾವವಘೃಷ್ಯ ಸವ್ಯಪಾರ್ಶ್ವೇನ ಉದಙಾವೃತ್ಯ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪ್ರಾಣಾನ್ನಿಯಮ್ಯ, (ಸವ್ಯಂ) ಚರುಶೇಷಂ ಅವಘ್ರಾಯ, ಹಸ್ತಂ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಪವಿತ್ರಂ ವಿಸೃಜ್ಯ, ಹಸ್ತೌ ಪಾದೌ ಪ್ರಕ್ಷಾಲ್ಯ, ಆಚಮ್ಯ, ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ, (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಶುಂಧಂತಾಂ ಪಿತರಃ । ಶುಂಧಂತಾಂ ಪಿತಾಮಹಾಃ । ಶುಂಧಂತಾಂ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ ಇತಿ ಪಿಂಡೋಪರಿ ತಿಲೋದಕಂ ನಿನೀಯ, ಪಿತಃ ಅಂಕ್ಷ್ವ ಪಿತಾಮಹ ಅಂಕ್ಷ್ವ ಪ್ರಪಿತಾಮಹ ಅಂಕ್ಷ್ವ ಅಂಕ್ಷ್ವ ಅಂಕ್ಷ್ವೇತಿ ಕಜ್ಜಲಮ್ । ಏತದ್ವಃ ಪಿತರೋ ವಾಸೋ ಮಾನೋತೋಽನ್ಯತ್ಪಿತರೋ ಯುಙ್ಧ್ವಮ್ ।

(ಸವ್ಯಂ) ಕುಲಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ಪಾರ್ವಣಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಪಾರ್ವಣಸ್ಥಪಿತೃದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮಃ ತಿಲಯವಾಕ್ಷತಾನ್ ಸ್ವಧಾ । ಗಂಧಂ ಸ್ವಧಾ । ವಿಷ್ಣುನಿರ್ಮಾಲ್ಯತುಲಸೀಪತ್ರಾಣಿ ಸ್ವಧಾ । ಭೃಂಗರಾಜಪತ್ರಾಣಿ ಸ್ವಧಾ । ದರ್ಭಪತ್ರಾಣಿ ಸ್ವಧಾ । ಧೂಪಂ ಸ್ವಧಾ । ದೀಪಂ ಸ್ವಧಾ । ತೀರ್ಥಂ ಸ್ವಧಾ । ಅಪೂಪನೈವೇದ್ಯಂ ಸ್ವಧಾ । ತಾಂಬೂಲಂ ಸ್ವಧಾ । ಸುವರ್ಣಪುಷ್ಪದಕ್ಷಿಣಾಂ ಸ್ವಧಾ । (ನಿವೀತಿ)

ಇತ್ಯಥೈನಾನುಪತಿಷ್ಠೇತ । ನಮೋವಃ ಪಿತರ ಇಷೇ ನಮೋವಃ ಪಿತರ ಊರ್ಜೇ ನಮೋವಃ ಪಿತರಃ ಶುಷ್ಮಾಯ ನಮೋವಃ ಪಿತರೋ ಘೋರಾಯ ನಮೋವಃ ಪಿತರೋ ಜೀವಾಯ ನಮೋವಃ ಪಿತರೋ ರಸಾಯ । ಸ್ವಧಾವಃ ಪಿತರೋ ನಮೋವಃ ಪಿತರೋ ನಮ ಏತಾ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ಪಿತರ ಇಮಾ ಅಸ್ಮಾಕಂ ಜೀವಾವೋ ಜೀವಂತ್ವಿಹಸಂ ತಸ್ಯಾಮ ॥

ಮನೋ ನ್ವಾಹುವಾಮಹೇ ನಾರಾಶಂಸೇನ ಸೋಮೇನ । ಪಿತೄಣಾಂ ಚ ಮನ್ಮಭಿಃ ॥

ಆ ತ ಏತು ಮನಃ ಪುನಃ ಕ್ರತ್ವೇ ದಕ್ಷಾಯ ಜೀವಸೇ । ಜ್ಯೋಕ್ ಚ ಸೂರ್ಯಂ ದೃಶೇ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-57-3,4)

ಶಮೀಪತ್ರಪ್ರಮಾಣೇನ ಪಿಂಡಂ ದದ್ಯಾದ್ಗಯಾಶಿರೇ । ಉದ್ಧರೇತ್ಸಪ್ತಗೋತ್ರಾಣಿ ಕುಲಮೇಕೋತ್ತರಂ ಶತಮ್ ॥
ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಹವಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಾಗ್ನೌ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಹುತಮ್ । ಬ್ರಹ್ಮೈವ ತೇನ ಗಂತವ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಕರ್ಮ ಸಮಾಧಿನಾ ॥

ದೇಶಕಾಲಪಾತ್ರಮಂತ್ರತಂತ್ರಕರ್ಮಕರ್ತೃಭೋಕ್ತೃನಿಯಮದ್ರವ್ಯೈಃ ಸರ್ವಂ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಾನ್ಯಚ್ಛಿದ್ರಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಸರ್ವಂ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಾನ್ಯಚ್ಛಿದ್ರಮಸ್ತು)

(ಅಪಸವ್ಯಂ) ಓಂ ವರ್ತಮಾನೇ ಕೃಷ್ಣಾ-ತುಂಗಯೋಃ(ಸೇತ್ವೋಃ)ರ್ಮಧ್ಯೇ ಸ್ವಗೃಹೇ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಚಕ್ರಾಂಕಿತವಿಷ್ಣುವೈಷ್ಣವಸನ್ನಿಧೌ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನ್(ಮಾತೃಪಿತಾಮಹಿಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಃ) ....ಶರ್ಮಣಃ (...ಅಭಿಧಾಃ) ....ಗೋತ್ರಾನ್ (...ಗೋತ್ರಾಃ) ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನ್ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಮಯಾ ಕ್ರಿಯಮಾಣೇನ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ(ಮಾತೃ-ಪಿತಾಮಹಿ-ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ) .....ಶರ್ಮಣಾಂ (....ಅಭಿಧಾನಾಂ) ....ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧೇ ತಿಲೋದಕಪಿಂಡಪ್ರದಾನೇನೈವ ಅಕ್ಷಯ್ಯಾತುಷ್ಟಿರಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಅಕ್ಷಯ್ಯಾತುಷ್ಟಿರಸ್ತು) (ಸವ್ಯಂ)

(ಸವ್ಯಂ)ಏಕೋ ವಿಷ್ಣುರ್ಮಹದ್ಭೂತಂ ಪೃಥಗ್ಭೂತಾನ್ಯನೇಕಶಃ । ತ್ರೀನ್ ಲೋಕಾನ್ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭೂತಾತ್ಮಾ ಭುಂಕ್ತೇ ವಿಶ್ವಭುಗವ್ಯಯಃ ॥

ಅನೇನ ತಿಲೋದಕಪಿಂಡಪ್ರದಾನೇನ ಭಗವಾನ್ ಪಿತ್ರಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಮಜ್ಜನಾರ್ದನ ವಾಸುದೇವಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು । ಶ್ರೀಮಧ್ವೇಶಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ।

ಮಧು ವಾತಾ ಋತಾಯತೇ ಮಧು ಕ್ಷರಂತಿ ಸಿಂಧವಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ನಃ ಸಂತ್ವೋಷಧೀಃ ।

ಮಧು ನಕ್ತಮುತೋಷಸೋ ಮಧುಮತ್ ಪಾರ್ಥಿವಂ ರಜಃ । ಮಧು ದ್ಯೌರಸ್ತು ನಃ ಪಿತಾ ॥

ಮಧುಮಾನ್ನೋ ವನಸ್ಪತಿರ್ಮಧುಮಾँ ಅಸ್ತು ಸೂರ್ಯಃ । ಮಾಧ್ವೀರ್ಗಾವೋ ಭವಂತು ನಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 1-90-6,7,8)

ಮಧು ಮಧು ಸಂಪನ್ನಮ್ । (ಸುಸಂಪನ್ನಂ) । ಪುರೂರವಾರ್ದ್ರವಸಂಜ್ಞಕಾ ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ತೃಪ್ತಾಸ್ಥ । (ತೃಪ್ತಾಸ್ಮಃ) । (ಅಪಸವ್ಯಂ)

ಅಕ್ಷನ್ನಮೀಮದಂತ ಹ್ಯವ ಪ್ರಿಯಾ ಅಧೂಷತ ।

ಅಸ್ತೋಷತ ಸ್ವಭಾನವೋ ವಿಪ್ರಾ ನವಿಷ್ಠಯಾ ಮತೀ ಯೋಜಾನ್ವಿಂದ್ರ ತೇ ಹರೀ ॥ (ಋ.ಸಂ. 1-82-2)

ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹಿಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ) ತೃಪ್ತಾಸ್ಥ । (ತೃಪ್ತಾಸ್ಮಃ) ।

ಅಸಂಸ್ಕೃತಪ್ರಮೀತಾ ಯೇ ತ್ಯಾಗಿನ್ಯೋ ಯಾಃ ಕುಲಸ್ತ್ರಿಯಃ । ದಾಸ್ಯಾಮಿ ತೇಭ್ಯೋ ವಿಕಿರಮನ್ನಂ ತಾಭ್ಯಶ್ಚ ಪೈತೃಕಮ್ ॥

ಪಿತ್ರ್ಯಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಪುರತಃ ಸಜಲಮನ್ನಂ ವಿಕಿರೇತ್ । (ಸವ್ಯಂ)

ಅಸೋಮಪಾಶ್ಚ ಯೇ ದೇವಾಃ ಯಜ್ಞಭಾಗವಿವರ್ಜಿತಾಃ । ತೇಷಾಮನ್ನಂ ಪ್ರದಾಸ್ಯಾಮಿ ವಿಕಿರಂ ವೈಶ್ವದೇವಕಮ್ ॥

ವಿಶ್ವೇದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನಾಂ ಪುರತಃ ಸಜಲಮನ್ನಂ ವಿಕಿರೇತ್ ।

ಸವ್ಯಂ) ದೇವಪಿತ್ರೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಭೂಮಿಂ ಪ್ರೋಕ್ಷ್ಯ । ತಿಲದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ

ಯೇ ಅಗ್ನಿದಗ್ಧಾ ಯೇಽನಗ್ನಿದಗ್ಧಾ ಮಧ್ಯೇ ದಿವಃ ಸ್ವಧಯಾ ಮಾದಯಂತೇ ।

ತೇಭಿಃ ಸ್ವರಾಳಸುನೀತಿಮೇತಾಂ ಯಥಾವಶಂ ತನ್ವಂ ಕಲ್ಪಯಸ್ವ ॥

ಅಗ್ನಿದಗ್ಧೇಭ್ಯಃ, ಅನಗ್ನಿದಗ್ಧೇಭ್ಯಃ ಅಸ್ಮತ್ಕುಲಪ್ರಸೂತಮೃತೇಭ್ಯಃ ಅಯಂ ಪಿಂಡಃ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ । ಇತಿ ಕುಶೋಪರಿ ಪಿಂಡಂ ತಿಲೋದಕಂ ಚ ದತ್ವಾ । ಅಗ್ನಿದಗ್ಧಾಶ್ಚ ಅನಗ್ನಿದಗ್ಧಾಶ್ಚ ಮಾರ್ಜಯಂತಾಮ್ । ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಭಾಗ್ಭ್ಯೋ ಅನ್ನಂ ದೀಯತಾಮ್ ।

ಯಜಮಾನಕುಲೇ ಜಾತಾ ದಾಸಾ ದಾಸ್ಯೋಽನ್ನಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ । ತೇ ಸರ್ವೇ ತೃಪ್ತಿಮಾಯಾಂತು ಮಯಾ ದತ್ತೇನ ಭೂತಲೇ ॥

ಇತಿ ದಾಪಯಿತ್ವಾ । (ಸವ್ಯಂ) ಪಿತೃಪೂರ್ವಕಂ ಆಪೋಶನಂ ದತ್ವಾ । ಅಮೃತಾಪಿಧಾನಮಸಿ ।

ರೌರವೇ ಪೂಯನಿಲಯೇ ಪದ್ಮಾರ್ಬುದನಿವಾಸಿನಾಮ್ । ಅರ್ಥಿನಾಮುದಕಂ ದತ್ತಂ ಹ್ಯಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ಹಸ್ತಪಾದಪ್ರಕ್ಷಾಲನಂ ತೀರ್ಥತುಲಸೀದಲಾನಿ ದತ್ವಾ । ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಸ್ತೇ ಶಿವಾ ಆಪಸ್ಸಂತು । (ಸಂತು ಶಿವಾ ಆಪಃ) । ದರ್ಭಾಃ ಪಾಂತು । (ಪಾಂತು ದರ್ಭಾಃ) । ಯವಾಃ ಪಾಂತು । (ಪಾಂತು ಯವಾಃ) । ಸುಪ್ರೋಕ್ಷಿತಮಸ್ತು । (ಅಸ್ತು ಸುಪ್ರೋಕ್ಷಿತಮ್) । ವಿಶ್ವೇದೇವಾಃ ಭೋಜನಪಾತ್ರಾಣ್ಯುಚ್ಛಾಲಯಿಷ್ಯೇ । (ಉಚ್ಛಾಲಯ) । ಸ್ವಸ್ತೀತಿ ಬ್ರೂತ । (ಸ್ವಸ್ತಿ) । ಯದ್ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧೀಯಮನ್ನಮುದಕಾದಿ ತದಕ್ಷಯ್ಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಅಸ್ತ್ವಕ್ಷಯ್ಯಂ) ।

(ಅಪಸವ್ಯಂ) ಪಿತ್ರ್ಯಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಸ್ತೇ ಶಿವಾ ಆಪಸ್ಸಂತು । (ಸಂತು ಶಿವಾ ಆಪಃ) । ದರ್ಭಾಃ ಪಾಂತು । (ಪಾಂತು ದರ್ಭಾಃ) । ತಿಲಾಃ ಪಾಂತು । (ಪಾಂತು ತಿಲಾಃ) । ಸುಪ್ರೋಕ್ಷಿತಮಸ್ತು । (ಅಸ್ತು ಸುಪ್ರೋಕ್ಷಿತಮ್) । ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾಃ (ಮಾತೃಪಿತಾಮಹಿಪ್ರಪಿತಾಮಹ್ಯಃ)ಭೋಜನಪಾತ್ರಾಣ್ಯುಚ್ಛಾಲಯಿಷ್ಯೇ । (ಉಚ್ಛಾಲಯ) । ಸ್ವಸ್ತೀತಿ ಬ್ರೂತ । (ಸ್ವಸ್ತಿ) । ಯದ್ದತ್ತಂ ಶ್ರಾದ್ಧೀಯಮನ್ನಮುದಕಾದಿ ತದಕ್ಷಯ್ಯಮಸ್ತ್ವಿತಿ ಭವಂತೋ ಬ್ರುವಂತು । (ಅಸ್ತ್ವಕ್ಷಯ್ಯಂ) । ಉಪವಿಷ್ಟೇಭ್ಯೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯಃ ಶ್ರಾದ್ಧಭೋಜನಸಾದ್ಗುಣ್ಯಾರ್ಥಂ

ಯಾವಚ್ಛಕ್ತ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಪಾಂತು । (ಪಾಂತು ದಕ್ಷಿಣಾಃ) । ದೇವಾನಾಂ ಸುವರ್ಣಂ । ಪಿತೄಣಾಂ ತತ್ತುಲ್ಯಂ ರಜತಮ್ । (ಪಿತೃಪೂರ್ವಕಂ ದಕ್ಷಿಣಾಂ ದದ್ಯಾತ್) । ಉತ್ಥಾನಂ ಪಾತ್ರಂ ಕೃತ್ವಾ । ಸ್ವಧಾ (ಸವ್ಯಂ)। ಪಿಂಡಾನ್ನಮಸ್ಕೃತ್ಯ । ಯುಷ್ಮದನುಜ್ಞಯಾ ಪಿಂಡಾನುದ್ವಾಸಯಿಷ್ಯೇ । (ಉದ್ವಾಸಯ) (ಅಪಸವ್ಯಂ)

ತದ್ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಂ ಸದಾ ಪಶ್ಯಂತಿ ಸೂರಯಃ । ದಿವೀವ ಚಕ್ಷುರಾತತಮ್ ॥ (ಋ.ಸಂ. 1-22-20)

ಅಯೋಧ್ಯಾ ಮಥುರಾ ಮಾಯಾ ಕಾಶೀ ಕಾಂಚೀ ಅವಂತಿಕಾ । ಪುರೀ ದ್ವಾರಾವತೀ ಚೈವ ಸಪ್ತೈತಾ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕಾಃ ॥

ಸ್ವಸ್ಥಾನೇ ವಾಸಃ । ಪಿಂಡಸ್ಥಾನೇ ಶಾಂತಿರಸ್ತು । ಪುಷ್ಟಿರಸ್ತು । ತುಷ್ಟಿರಸ್ತು । ಶಾಂತಿಃಪುಷ್ಟಿಸ್ತುಷ್ಟಿಶ್ಚಾಸ್ತು । ಕೂರ್ಚವಿಸರ್ಜನಮ್ ।

ವಾಜೇವಾಜೇಽವತ ವಾಜಿನೋ ನೋ ಧನೇಷು ವಿಪ್ರಾ ಅಮೃತಾ ಋತಜ್ಞಾಃ ।

ಅಸ್ಯ ಮಧ್ವಃ ಪಿಬತ ಮಾದಯಧ್ವಂ ತೃಪ್ತಾ ಯಾತ ಪಥಿಭಿರ್ದೇವಯಾನೈಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 7-38-8)

ಉತ್ತಿಷ್ಠಂತು ಪಿತರಃ । ಸವ್ಯೇನ ಅನುಗಚ್ಛಂತು ವಿಶ್ವೇದೇವೈಃ ಸಹ । ಇತಿ ಪವಿತ್ರಪೂರ್ವಕಂ ವಿಸೃಜೇತ್ ।

ಆಮಾವಾಜಸ್ಯ ಪ್ರಸವೋ ಜಗಮ್ಯಾ ದಾ ದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವೀ ವಿಶ್ವಶಂಭೂಃ ।

ಅಮಾಗಂತಾಂಪಿತರಾ ಮಾತರಾ ಚಾಮಾಸೋಮೋ ಅಮೃತತ್ವಾಯ ಗಮ್ಯಾಃ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪ್ರಾರ್ಥನಾ

ದಾತಾರೋ ನೋಽಭಿವರ್ಧಂತಾಂ ವೇದಾಃ ಸಂತತಿರೇವ ನಃ । ಶ್ರದ್ಧಾ ಚ ನೋ ಮಾ ವ್ಯಗಮದ್ಬಹುದೇಯಂ ಚ ನೋಽಸ್ತ್ವಿತಿ ॥

ಅನ್ನಂ ಚ ನೋ ಬಹು ಭವೇದತಿಥೀಂಶ್ಚ ಲಭೇಮಹಿ । ಯಾಚಿತಾರಶ್ಚ ನಸ್ಸಂತು ಮಾ ಚ ಯಾಚಿಷ್ಮ ಕಂಚನ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಶಿಷಃ

ದಾತಾರೋ ವೋಽಭಿವರ್ಧಂತಾಂ ವೇದಾಃ ಸಂತತಿರೇವ ವಃ । ಶ್ರದ್ಧಾ ಚ ವೋ ಮಾ ವ್ಯಗಮದ್ಬಹುದೇಯಂ ಚ ವೋ ಭವೇತ್ ॥

ಅನ್ನಂ ಚ ವೋ ಬಹು ಲಭಧ್ವಮತಿಥೀನ್ ಸದಾ । ಯಾಚಿತಾರಶ್ಚ ವಸ್ಸಂತು ಮಾ ಚ ಯಾಚಿಷ್ಟ ಕಂಚನ ॥

ಅನ್ನಶೇಷೈಃ ಕಿಂ ಕ್ರಿಯತಾಮ್ । ಇಷ್ಟೈಸ್ಸಹ ಭುಜ್ಯತಾಮ್ । ತತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈರಾಶಿಷಃ

ಸ್ವಾದುಷಂಸದಃ ಪಿತರೋ ವಯೋಧಾಃ ಕೃಚ್ಛ್ರೇ ಶ್ರಿತಃ ಶಕ್ತೀವಂತೋ ಗಭೀರಾಃ ।

ಚಿತ್ರಸೇನಾ ಇಷುಬಲಾ ಅಮೃಧ್ರಾಃ ಸತೋವೀರಾ ಉರವೋ ವ್ರಾತಸಾಹಾಃ ॥

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಸಃ ಪಿತರಃ ಸೋಮ್ಯಾಸಃ ಶಿವೇ ನೋ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಅನೇಹಸಾ ।

ಪೂಷಾ ನಃ ಪಾತು ದುರಿತಾದೃತಾವೃಧೋ ರಕ್ಷಾ ಮಾಕಿರ್ನೋ ಅಘಶಂಸ ಈಶತ ॥ (ಋ.ಸಂ. 6-75-9,10)

ಇಹೈವ ಸ್ತಂ ಮಾ ವಿ ಯೌಷ್ಟಂ ವಿಶ್ವಮಾಯುರ್ವ್ಯಶ್ನುತಮ್ ।

ಕ್ರೀಳಂತೌ ಪುತ್ರೈರ್ನಪ್ತೃಭಿರ್ಮೋದಮಾನೌ ಸ್ವೇ ಗೃಹೇ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-85-42)

ಆಯುಃ ಪ್ರಜಾಂ ಧನಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಸ್ವರ್ಗಂ ಮೋಕ್ಷಂ ಸುಖಾನಿ ಚ । ಪ್ರಯಚ್ಛಂತು ತಥಾ ರಾಜ್ಯಂ ಪಿತರಶ್ಚ ಪಿತಾಮಹಾಃ ॥

ಏತಾಃ ಸತ್ಯಾ ಆಶಿಷಸ್ಸಂತು । ಗೋತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು । ಶ್ರೀಮಜ್ಜನಾರ್ದನವಾಸುದೇವಪ್ರಸಾದೋ ಅಸ್ತು ।

ಅದ್ಯ ಮೇ ಸಫಲಂ ಜನ್ಮ ಭವತ್ಪಾದಾಬ್ಜವಂದನಾತ್ । ಅದ್ಯ ಮೇ ವಂಶಜಾಃ ಸರ್ವೇ ಯಾತಾ ವೋಽನುಗ್ರಹಾದ್ದಿವಮ್ ॥
ಪತ್ರಶಾಕಾದಿದಾನೇನ ಕ್ಲೇಶಿತಾ ಯೂಯಮೀದೃಶಾಃ । ತತ್ಕ್ಲೇಶಜಾತಚಿತ್ತಂ ತು ವಿಸ್ಮೃತ್ಯ ಕ್ಷಂತುಮರ್ಹಥ ॥
ವಸಿಷ್ಠಸದೃಶಾ ವಿಪ್ರಾ ಸೂರ್ಯಪರ್ವಸಮಾ ತಿಥಿಃ । ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತು ಭವತಾಂ ವಚನಾದ್ಧ್ರುವಮ್ ॥

ಸರ್ವಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮಸ್ತು । ಗಯಾಕೃತಶ್ರಾದ್ಧಫಲಮಸ್ತು ।

ವಸಿಷ್ಠಾಸಃ ಪಿತೃವದ್ವಾಚಮಕ್ರತ ದೇವಾँ ಈಳಾನಾ ಋಷಿವತ್ ಸ್ವಸ್ತಯೇ ।

ಪ್ರೀತಾ ಇವ ಜ್ಞಾತಯಃ ಕಾಮಮೇತ್ಯಾಸ್ಮೇ ದೇವಾಸೋಽವ ಧೂನುತಾ ವಸು ॥

ದೇವಾನ್ ವಸಿಷ್ಠೋ ಅಮೃತಾನ್ ವವಂದೇ ಯೇ ವಿಶ್ವಾ ಭುವನಾಭಿ ಪ್ರತಸ್ಥುಃ ।

ತೇ ನೋ ರಾಸನ್ತಾಮುರುಗಾಯಮದ್ಯ ಯೂಯಂ ಪಾತ ಸ್ವಸ್ತಿಭಿಃ ಸದಾ ನಃ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-66-14,15)

ಇದಂ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮೋ ಅಸ್ತ್ವದ್ಯೇತಿ ನಮಸ್ಕಾರವತೀಮಂತತಃ ಶಂಸತಿ ತಸ್ಮಾದಂತತಃ ಪಿತೃಭ್ಯೋ ನಮಸ್ಕ್ರಿಯತೇ ತದಾಹುರ್ವ್ಯಾಹಾವಂ ಪಿತ್ರ್ಯಾಃ ಶಂಸೇ3ತ್ । ಆವ್ಯಾಹಾವಾँ3 ಇತಿ ॥ ವ್ಯಾಹಾವಮೇವ ಶಂಸೇದಸಂಸ್ಥಿತಂ ವೈ ಪಿತೃಯಜ್ಞಸ್ಯ ಸಾಧ್ವಸಂಸ್ಥಿತಂ ವಾ ಏಷ ಪಿತೃಯಜ್ಞಂ ಸಂಸ್ಥಾಪಯತಿ ಯೋ ವ್ಯಾಹಾವಂ ಶಂಸತಿ ತಸ್ಮಾದ್ವ್ಯಾಹಾವಮೇವ ಶಂಸ್ತವ್ಯಮ್ ॥ (ಐ.ಬ್ರಾ. 3-3-37)

ಅನ್ನಾಗಾರಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ನಮಸ್ಕಾರೋಕ್ತಿಪೂರ್ವಕಮ್ । ಉಭಯೋಃ ಕರಬದ್ಧೋಽಹಮಾಸೀಮಾಂ ತಮನುವ್ರಜೇ ॥ (ಮಾನುವ್ರಜ)

ಯಂ ತ್ವಾ ದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಯಂ ತ್ವಾಪಸ್ತ್ವಷ್ಟಾ ಯಂ ತ್ವಾ ಸುಜನಿಮಾ ಜಜಾನ ।

ಪಂಥಾಮನು ಪ್ರವಿದ್ವಾನ್ ಪಿತೃಯಾಣಂ ದ್ಯುಮದಗ್ನೇ ಸಮಿಧಾನೋ ವಿ ಭಾಹಿ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-2-7)

ದ್ವೇ ಸ್ರುತೀ ಅಶೃಣವಂ ಪಿತೄಣಾಮಹಂ ದೇವಾನಾಮುತ ಮರ್ತ್ಯಾನಾಮ್ ।

ತಾಭ್ಯಾಮಿದಂ ವಿಶ್ವಮೇಜತ್ಸಮೇತಿ ಯದಂತರಾ ಪಿತರಂ ಮಾತರಂ ಚ ॥ (ಋ.ಸಂ. 10-88-15)

ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪೋಯಜ್ಞಕ್ರಿಯಾದಿಷು । ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಮ್ ॥
ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ಜನಾರ್ದನ । ಯತ್ಕೃತಂ ತು ಮಯಾ ದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತು ಮೇ ॥

ಅನೇನ ಪಿತೃಯಜ್ಞೇನ ಪಿತ್ರಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಶ್ರೀಮಜ್ಜನಾರ್ದನವಾಸುದೇವಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು । ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು । ಪವಿತ್ರಗ್ರಂಥಿಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ದ್ವಿರಾಚಮೇತ್ । ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ಅನಂತಾಯ ನಮಃ । ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ । ಅಚ್ಯುತಾನಂತಗೋವಿಂದೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ।

[1]ಪರೇಽಹನಿ ತರ್ಪಣಮ್

ಆಚಮ್ಯ ಪವಿತ್ರಂ ಧೃತ್ವಾ, ಪುನರಾಚಮ್ಯ, ದೇಶಕಾಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ । (ಅಪಸವ್ಯಂ) । ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ ಶರ್ಮಣಾಂ ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣ ವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಪ್ರತಿಸಾಂವತ್ಸರಿಕಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗತಿಲತರ್ಪಣಂ ಕರಿಷ್ಯೇ । ಶ್ರಾದ್ಧದಿನೇ ಏವ ತರ್ಪಣೇ ಸತಿ ಪರೇಽಹನಿ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣತಿಲತರ್ಪಣಂ ಅಪಕೃಷ್ಯ ಸದ್ಯಃ ಕರಿಷ್ಯೇ ಇತಿ ಸಂಕಲ್ಪಯೇತ್ ।

---

1. ವೃದ್ಧಿಶ್ರಾದ್ಧೇ ಸಪಿಂಡೇ ಚ ಪ್ರೇತಶ್ರಾದ್ಧೇಽನುಮಾಸಿಕೇ । ಸಂವತ್ಸರವಿಮೋಕೇ ಚ ನ ಕುರ್ಯಾತ್ತಿಲತರ್ಪಣಮ್ ॥ ಜೀವಮಾನಪಿತಾ ಯಸ್ಯ ಮಾತಾ ಯದಿ ವಿಪದ್ಯತೇ । ಮಾತುಃ ಶ್ರಾದ್ಧಂ ಸುತಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ನ ಕುರ್ಯಾತ್ತಿಲತರ್ಪಣಮ್ ॥ ನಜೀವತ್ಪಿತೃಕಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗತಿಲತರ್ಪಣಮ್ । ಶ್ರಾದ್ಧಮಾತ್ರಂ ಪ್ರಕುರ್ವೀತ ತರ್ಪಣಂ ತು ಪಿತಾಽಽಚರೇತ್ ॥

ಅಸ್ಮತ್ಪಿತರಂ ....ಶರ್ಮಾಣಂ ....ಗೋತ್ರಂ ತದಂತರ್ಗತವಸ್ವಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ತರ್ಪಯಾಮಿ ಇತಿ ತ್ರಿಃ ।

ಅಸ್ಮತ್ ಪಿತಾಮಹಂ ....ಶರ್ಮಾಣಂ ....ಗೋತ್ರಂ ತದಂತರ್ಗತರುದ್ರಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಸಂಕರ್ಷಣಂ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ತರ್ಪಯಾಮಿ ಇತಿ ತ್ರಿಃ ।

ಅಸ್ಮತ್ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಂ ....ಶರ್ಮಾಣಂ ....ಗೋತ್ರಂ ತದಂತರ್ಗತಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ವಾಸುದೇವಂ ಸ್ವಧಾ ನಮಃ ತರ್ಪಯಾಮಿ ಇತಿ ತ್ರಿಃ ।

ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ .... ತದಸ್ತು ಮೇ । ಅನೇನ ಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗತಿಲತರ್ಪಣೇನ ಭಗವಾನ್ ಪಿತ್ರಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಮಜ್ಜನಾರ್ದನ ವಾಸುದೇವಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು । ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು । ಪವಿತ್ರಗ್ರಂಥಿಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ದ್ವಿರಾಚಮೇತ್ । ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ಅನಂತಾಯ ನಮಃ । ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ । ಅಚ್ಯುತಾನಂತಗೋವಿಂದೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ।

ಮಹಾಲಯಸಂಕಲ್ಪಃ

ಆಚಮ್ಯ, ...ವಿಷ್ಣುಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ, ಧೂರಿಲೋಚನಸಂಜ್ಞಕಾನಾಂ ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ (ಅಪಸವ್ಯಂ) ಸಮಸ್ತಪಿತೃಪಿತಾಮಹ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ ....ಶರ್ಮಣಾಂ ....ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ತದಂತರ್ಗತವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಕನ್ಯಾಗತೇ ಸವಿತರಿ ಆಷಾಢ್ಯಾದಿಪಂಚಮಹಾಪರಪಕ್ಷ ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ ಇತ್ಯಾದಿ ।

ತರ್ಪಣೇ - ಸಮಸ್ತಪಿತರಃ । ಸಕೃನ್ಮಹಾಲಯೇ ದದ್ಯಾತ್ಪರೇಽಹನಿ ತಿಲೋದಕಮ್ ।

ಅವಿಧವಾನವಮೀ ಶ್ರಾದ್ಧಸಂಕಲ್ಪಃ

ಮಾತೃಪಿತಾಮಹಿಪ್ರಪಿತಾಮಹೀನಾಂ ....ಅಭಿಧಾನಾಂ ....ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣವಾಸುದೇವಾನಾಂ ಅವಿಧವಾನವಮೀಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ ಇತ್ಯಾದಿ ।

ದರ್ಶಸಂಕಲ್ಪಃ

ಆಚಮ್ಯ, ...ವಿಷ್ಣುಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ, ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಿ, ದ್ವಾದಶಪಿತರಃ । ಪಿತೃಪಿತಾಮಹಪ್ರಪಿತಾಮಹಾನಾಂ ...ಶರ್ಮಣಾಂ ....ಗೋತ್ರಾಣಾಂ ತದಂತರ್ಗತವಸುರುದ್ರಾದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಸಂಕರ್ಷಣ ವಾಸುದೇವಾನಾಂ ದರ್ಶಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ ಕರಿಷ್ಯಮಾಣಃ ಇತ್ಯಾದಿ ।

ದರ್ಶೇ

ತಿಲೋದಕಂ ಪೂರ್ವಮ್ । ಇತಿ ವಿಶೇಷಃ ।

ಧರ್ಮಪಿಂಡಶ್ಲೋಕಾಃ

ಆಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಯೇ ಪಿತೃವಂಶಜಾತಾ ಮಾತುಸ್ತಥಾ ವಂಶಭವಾ ಮದೀಯಾಃ ।
ವಂಶದ್ವಯೇಽಸ್ಮಿನ್ಮಮ ದಾಸಭೂತಾ ಭೃತ್ಯಾಸ್ತಥೈವಾಶ್ರಿತಸೇವಕಾಶ್ಚ ॥
ಮಿತ್ರಾಣಿ ಸಖ್ಯಃ ಪಶವಶ್ಚ ವೃಕ್ಷಾ ದೃಷ್ಟಾಶ್ಚ ಸ್ಪೃಷ್ಟಾಶ್ಚ ಕೃತೋಪಕಾರಾಃ ।
ಜನ್ಮಾಂತರೇ ಯೇ ಮಮ ಸಂಗತಾಶ್ಚ ತೇಭ್ಯಃ ಸ್ವಧಾ ಪಿಂಡಮಹಂ ದದಾಮಿ ॥ 1 ॥

ಪಿತೃವಂಶೇ ಮೃತಾ ಯೇ ಚ ಮಾತೃವಂಶೇ ತಥೈವ ಚ । ಗುರುಶ್ವಶುರಬಂಧೂನಾಂ ಯೇ ಚಾನ್ಯೇ ಬಾಂಧವಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ ॥
ಯೇ ಮೇ ಕುಲೇ ಲುಪ್ತಪಿಂಡಾ ಪುತ್ರದಾರವಿವರ್ಜಿತಾಃ । ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಗತಾಶ್ಚೈವ ಜಾತ್ಯಂಧಾ ಪಂಗವಸ್ತಥಾ ॥
ವಿರೂಪಾ ಆಮಗರ್ಭಾಶ್ಚ ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತಾಃ ಕುಲೇ ಮಮ । ಧರ್ಮಪಿಂಡೋ ಮಯಾ ದತ್ತೋ ಹ್ಯಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥ 2 ॥
ಉಚ್ಛಿನ್ನಕುಲವಂಶಾನಾಂ ಯೇಷಾಂ ದಾತಾ ಕುಲೇ ನ ಹಿ । ಧರ್ಮಪಿಂಡೋ ಮಯಾ ದತ್ತೋ ಹ್ಯಕ್ಷಯ್ಯಮುಪತಿಷ್ಠತು ॥ 3 ॥
ಅಸಿಪತ್ರವನೇ ಘೋರೇ ಕುಂಭೀಪಾಕೇ ಚ ಯೇ ಗತಾಃ । ತೇಷಾಮುದ್ಧರಣಾರ್ಥಾಯ ಇಮಂ ಪಿಂಡಂ ದದಾಮ್ಯಹಮ್ ॥ 4 ॥

ಏಭಿರ್ಮಂತ್ರೈಃ ಪರಿತಃ ಚತುರ್ದಿಕ್ಷು ಚತುರಃ ಪಿಂಡಾನ್ ದದ್ಯಾತ್ ।

ಸಮಸ್ತಪಿತೃತರ್ಪಣಕ್ರಮಃ

ತಾತಾಂಬಾ ತ್ರಿತಯಂ ಸಪತ್ನಜನನೀ ಮಾತಾಮಹಾದಿತ್ರಯಂ
ಸಸ್ತ್ರಿ ಸ್ತ್ರೀ ತನಯಾದಿ ★ತಾತಜನನೀ ಸ್ವಭ್ರಾತರಂ ಸಸ್ತ್ರಿಯಃ ।
ತಾತಾಂಬಾತ್ಮಭಗಿನ್ಯಪತ್ಯಧವಯುಗ್ಜಾಯಾ ಪಿತಾ ಸದ್ಗುರುಃ
ಶಿಷ್ಯಾಪ್ತಾಃ ಪಿತರೋ ಮಹಾಲಯವಿಧೌ ತೀರ್ಥೇ ತಥಾ ತರ್ಪಣೇ ॥

★ ತಾತಜನನೀಸ್ವಭ್ರಾತರಃ ಇತ್ಯತ್ರ ತಾತಭ್ರಾತರಃ = ಪಿತೃವ್ಯಃ, ಜನನೀಭ್ರಾತರಃ = ಮಾತುಲಃ, ಸ್ವಭ್ರಾತರಃ = ಕರ್ತೃಭ್ರಾತರಃ ।

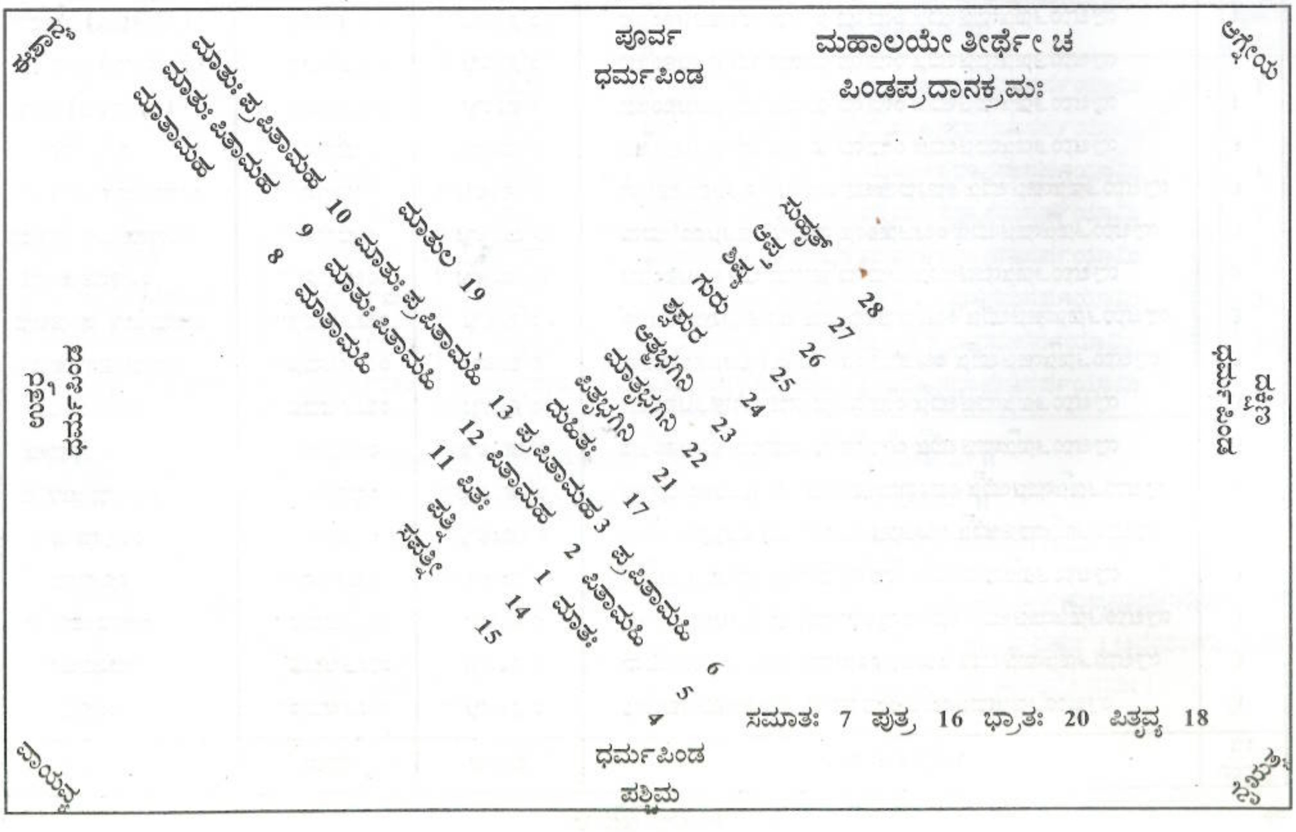

ಸಂಬಂಧ	ನಾಮ	ಗೋತ್ರ	ಅಂತರ್ಗತ ರೂಪ	ಅಂಜಲಿ ಸಂ.
ಪಿತರಂ	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಪಿತಾಮಹಂ	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ರುದ್ರಾಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಸಂಕರ್ಷಣಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಪ್ರಪಿತಾಮಹಂ	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ಆದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ವಾಸುದೇವಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಮಾತರಂ	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಪಿತಾಮಹೀಂ	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ರುದ್ರಾಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಸಂಕರ್ಷಣಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಂ	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ಆದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ವಾಸುದೇವಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಸಾಪತ್ನಜನನೀಂ	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಮಾತಾಮಹಂ	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಮಾತುಃಪಿತಾಮಹಂ	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ರುದ್ರಾಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಸಂಕರ್ಷಣಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಮಾತುಃಪ್ರಪಿತಾಮಹಂ	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ಆದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ವಾಸುದೇವಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಮಾತಾಮಹೀಂ	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಮಾತುಃಪಿತಾಮಹೀಂ	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ರುದ್ರಾಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಸಂಕರ್ಷಣಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಮಾತುಃಪ್ರಪಿತಾಮಹೀಂ	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ಆದಿತ್ಯಾಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ವಾಸುದೇವಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಆತ್ಮಪತ್ನೀಂ	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಸುತಂ (ಸಪತ್ನೀಕಂ)	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	1
ಭ್ರಾತರಂ (ಸಪತ್ನೀಕಂ)	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	1
ಪಿತೃವ್ಯಂ (ಸಪತ್ನೀಕಂ)	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	1

ಸಂಬಂಧ	ನಾಮ	ಗೋತ್ರ	ಅಂತರ್ಗತ ರೂಪ	ಅಂಜಲಿ ಸಂ.
ಮಾತುಲಂ(ಸಪತ್ನೀಕಂ)	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	1
ದುಹಿತರಂ(ಸಭರ್ತೃಕಸುತಾಂ)	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	1
ಭಗಿನೀಂ	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	1
ಪಿತೃಸ್ವಸಾರಂ	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	1
ಮಾತೃಸ್ವಸಾರಂ	...ಅಭಿಧಾಂ	...ಗೋತ್ರಾಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	1
ಶ್ವಶುರಂ (ಸಪತ್ನೀಕಂ)	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಗುರುಂ (ಸಪತ್ನೀಕಂ)	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮುಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3
ಆಚಾರ್ಯಂ(ಸಪತ್ನೀಕಂ)	...ಶರ್ಮಾಣಂ	...ಗೋತ್ರಂ	ವಸ್ವಂತರ್ಗತ.ಭಾ.ಮು.ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಂ ಸ್ವಧಾನಮಸ್ತರ್ಪಯಾಮಿ	3

ಆಬ್ರಹ್ಮಸ್ತಂಬಪರ್ಯಂತಂ ದೇವರ್ಷಿಪಿತೃಮಾನವಾಃ । ತೃಪ್ಯಂತು ಪಿತರಃ ಸರ್ವೇ ಮಾತೃಮಾತಾಮಹಾದಯಃ ॥
ಅತೀತಕುಲಕೋಟೀನಾಂ ಸಪ್ತದ್ವೀಪನಿವಾಸಿನಾಮ್ । ಆಬ್ರಹ್ಮಭುವನಾಲ್ಲೋಕಾದಿದಮಸ್ತು ಕುಶೋದಕಮ್ ॥
ಯೇ ಕೇ ಚಾಸ್ಮತ್ಕುಲೇ ಜಾತಾ ಅಪುತ್ರಾ ಗೋತ್ರಿಣೋ ಮೃತಾಃ । ತೇ ಗೃಹ್ಣಂತು ಮಯಾ ದತ್ತಂ ಸೂತ್ರನಿಷ್ಪೀಡನೋದಕಮ್ ॥

ಅನೇನ ಶ್ರಾದ್ಧಾಂಗತಿಲತರ್ಪಣೇನ ಭಗವಾನ್ ಪಿತ್ರಂತರ್ಗತಭಾರತೀರಮಣಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀಮಜ್ಜನಾರ್ದನವಾಸುದೇವಃ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಪ್ರೀತೋ ಭವತು । ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು । ಪವಿತ್ರಗ್ರಂಥಿಂ ವಿಸೃಜ್ಯ ದ್ವಿರಾಚಮೇತ್ । ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ । ಅನಂತಾಯ ನಮಃ । ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ । ಅಚ್ಯುತಾನಂತಗೋವಿಂದೇಭ್ಯೋ ನಮೋ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ । ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ।

ಕಾಠಕೋಪನಿಷತ್

ಉಶನ್ ಹ ವೈ ವಾಜಶ್ರವಸಃ ಸರ್ವವೇದಸಂ ದದೌ। ತಸ್ಯ ಹ ನಚಿಕೇತಾ ನಾಮ ಪುತ್ರ ಆಸ। ತಂ ಹ ಕುಮಾರಂ ಸಂತಂ ದಕ್ಷಿಣಾಸು ನೀಯಮಾನಾಸು ಶ್ರದ್ಧಾ ವಿವೇಶ।
ಪೀತೋದಕಾ ಜಗ್ಧತೃಣಾ ದುಗ್ಧದೋಹಾ ನಿರಿಂದ್ರಿಯಾಃ। ಅನಂದಾ ನಾಮ ತೇ ಲೋಕಾಸ್ತಾನ್ ಸ ಗಚ್ಛತಿ ತಾ ದದತ್ ॥
ಸ ಹೋವಾಚ ಪಿತರಂ ತಾತ ಕಸ್ಮೈ ಮಾಂ ದಾಸ್ಯಸೀತಿ ದ್ವಿತೀಯಂ ತೃತೀಯಮ್ । ತಂ ಹೋವಾಚ ಮೃತ್ಯವೇ ತ್ವಾ ದದಾನೀತಿ ॥
ಬಹೂನಾಮೇಮಿ ಪ್ರಥಮೋ ಬಹೂನಾಮೇಮಿ ಮಧ್ಯಮಃ। ಕಿಂಸ್ವಿದ್ ಯಮಸ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಯನ್ಮಯಾದ್ಯ ಕರಿಷ್ಯತಿ ॥
ಅನುಪಶ್ಯ ಯಥಾ ಪೂರ್ವೇ ಪ್ರತಿಪಶ್ಯ ತಥಾಪರೇ। ಸಸ್ಯಮಿವ ಮರ್ತ್ಯಃ ಪಚ್ಯತೇ ಸಸ್ಯಮಿವ ಜಾಯತೇ ಪುನಃ ॥
ವೈಶ್ವಾನರಃ ಪ್ರವಿಶತ್ಯತಿಥಿರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಗೃಹಾನ್ । ತಸ್ಯೈತಾಂ ಶಾಂತಿಂ ಕುರ್ವಂತಿ ಹರ ವೈವಸ್ವತೋದಕಮ್ ॥
ಆಶಾಪ್ರತೀಕ್ಷೇ ಸಂಗತಂ ಸೂನೃತಾಂ ಚೇಷ್ಟಾಪೂರ್ತೇ ಪುತ್ರಪಶೂಂಶ್ಚ ಸರ್ವಾನ್ ।
ಏತದ್ ವೃಂಕ್ತೇ ಪುರುಷಸ್ಯಾಲ್ಪಮೇಧಸೋ ಯಸ್ಯಾನಶ್ನನ್ ವಸತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಗೃಹೇ ॥
ತಿಸ್ರೋ ರಾತ್ರೀರ್ಯದವಾತ್ಸೀರ್ಗೃಹೇ ಮೇಽನಶ್ನನ್ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನತಿಥಿರ್ನಮಸ್ಯಃ।
ನಮಸ್ತೇಽಸ್ತು ಬ್ರಹ್ಮನ್ ಸ್ವಸ್ತಿ ಮೇಽಸ್ತು ತಸ್ಮಾತ್ ಪ್ರತಿ ತ್ರೀನ್ ವರಾನ್ ವೃಣೀಷ್ವ॥
ಶಾಂತಸಂಕಲ್ಪಃ ಸುಮನಾ ಯಥಾ ಸ್ಯಾದ್ ವೀತಮನ್ಯುರ್ಗೌತಮೋ ಮಾಽಭಿ ಮೃತ್ಯೋ।
ತ್ವತ್ಪ್ರಸೃಷ್ಟಂ ಮಾಽಭಿವದೇತ್ ಪ್ರತೀತ ಏತತ್ ತ್ರಯಾಣಾಂ ಪ್ರಥಮಂ ವರಂ ವೃಣೇ ॥
ಯಥಾ ಪುರಸ್ತಾತ್ ಭವಿತಾ ಪ್ರತೀತ ಔದ್ದಾಲಕಿರಾರುಣಿರ್ಮತ್ಪ್ರಸೃಷ್ಟಃ।
ಸುಖಂ ರಾತ್ರೀಃ ಶಯಿತಾ ವೀತಮನ್ಯುಃ ತ್ವಾಂ ದದೃಶಿವಾನ್ ಮೃತ್ಯುಮುಖಾತ್ ಪ್ರಮುಕ್ತಮ್ ॥
ಸ್ವರ್ಗೇ ಲೋಕೇ ನ ಭಯಂ ಕಿಂಚನಾಸ್ತಿ ನ ತತ್ರ ತ್ವಂ ನ ಜರಯಾ ಬಿಭೇತಿ।
ಉಭೇ ತೀರ್ತ್ವಾ ಅಶನಾಯಾಪಿಪಾಸೇ ಶೋಕಾತಿಗೋ ಮೋದತೇ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕೇ ॥
ಸ ತ್ವಮಗ್ನಿಂ ಸ್ವರ್ಗ್ಯಮಧ್ಯೇಷಿ ಮೃತ್ಯೋ ಪ್ರಬ್ರೂಹಿ ತಂ ಶ್ರದ್ದಧಾನಾಯ ಮಹ್ಯಮ್ ।
ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಾ ಅಮೃತತ್ವಂ ಭಜಂತ ಏತದ್ ದ್ವಿತೀಯೇನ ವೃಣೇ ವರೇಣ ॥

ಪ್ರ ತೇ ಬ್ರವೀಮಿ ತದು ಮೇ ನಿಬೋಧ ಸ್ವರ್ಗ್ಯಮಗ್ನಿಂ ನಚಿಕೇತಃ ಪ್ರಜಾನನ್ ।
ಅನಂತಲೋಕಾಪ್ತಿಮಥೋ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ವಿದ್ಧಿ ತ್ವಮೇತಂ ನಿಹಿತಂ ಗುಹಾಯಾಮ್ ॥
ಲೋಕಾದಿಮಗ್ನಿಂ ತಮುವಾಚ ತಸ್ಮೈ ಯಾ ಇಷ್ಟಕಾ ಯಾವತೀರ್ವಾ ಯಥಾ ವಾ।
ಸ ಚಾಪಿ ತತ್ ಪ್ರತ್ಯವದದ್ ಯಥೋಕ್ತಮಥಾಸ್ಯ ಮೃತ್ಯುಃ ಪುನರಾಹ ತುಷ್ಟಃ ॥
ತಮಬ್ರವೀತ್ ಪ್ರೀಯಮಾಣೋ ಮಹಾತ್ಮಾ ವರಂ ತವೇಹಾದ್ಯ ದದಾನಿ ಭೂಯಃ।
ತವೈವ ನಾಮ್ನಾ ಭವಿತಾಯಮಗ್ನಿಃ ಶೃಂಕಾಂ ಚೇಮಾಮನೇಕರೂಪಾಂ ಗೃಹಾಣ ॥
ತ್ರಿನಾಚಿಕೇತಸ್ತ್ರಿಭಿರೇತ್ಯ ಸಂಧಿಂ ತ್ರಿಕರ್ಮಕೃತ್ ತರತಿ ಜನ್ಮಮೃತ್ಯೂ।
ಬ್ರಹ್ಮಜಜ್ಞಂ ದೇವಮೀಡ್ಯಂ ವಿದಿತ್ವಾ ನಿಚಾಯ್ಯೇಮಾಂ ಶಾಂತಿಮತ್ಯಂತಮೇತಿ ॥
ತ್ರಿನಾಚಿಕೇತಸ್ತ್ರಯಮೇತದ್ ವಿದಿತ್ವಾ ಯ ಏವಂ ವಿದ್ವಾಂಶ್ಚಿನುತೇ ನಾಚಿಕೇತಮ್ ।
ಸ ಮೃತ್ಯುಪಾಶಾನ್ ಪುರತಃ ಪ್ರಣೋದ್ಯ ಶೋಕಾತಿಗೋ ಮೋದತೇ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕೇ ॥
ಏಷ ತೇಽಗ್ನಿರ್ನಚಿಕೇತಃ ಸ್ವರ್ಗ್ಯೋ ಯಮವೃಣೀಥಾ ದ್ವಿತೀಯೇನ ವರೇಣ।
ಏತಮಗ್ನಿಂ ತವೈವ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಂತಿ ಜನಾಸಸ್ತೃತೀಯಂ ವರಂ ನಚಿಕೇತೋ ವೃಣೀಷ್ವ॥
ಯೇಯಂ ಪ್ರೇತೇ ವಿಚಿಕಿತ್ಸಾ ಮನುಷ್ಯೇ ಅಸ್ತೀತ್ಯೇಕೇ ನಾಯಮಸ್ತೀತಿ ಚೈಕೇ।
ಏತದ್ ವಿದ್ಯಾಮನುಶಿಷ್ಟಸ್ತ್ವಯಾಹಂ ವರಾಣಾಮೇಷ ವರಸ್ತೃತೀಯಃ ॥
ದೇವೈರತ್ರಾಪಿ ವಿಚಿಕಿತ್ಸಿತಂ ಪುರಾ ನಹಿ ಸುಜ್ಞೇಯಮಣುರೇಷ ಧರ್ಮಃ।
ಅನ್ಯಂ ವರಂ ನಚಿಕೇತೋ ವೃಣೀಷ್ವ ಮಾ ಮೋಪರೋತ್ಸೀರತಿ ಮಾ ಸೃಜೈವಮ್ ॥
ದೇವೈರತ್ರಾಪಿ ವಿಚಿಕಿತ್ಸಿತಂ ಕಿಲ ತ್ವಂ ಚ ಮೃತ್ಯೋ ಯನ್ನ ಸುಜ್ಞೇಯಮಾತ್ಥ।
ವಕ್ತಾ ಚಾಸ್ಯ ತ್ವಾದೃಗನ್ಯೋ ನ ಲಭ್ಯೋ ನಾನ್ಯೋ ವರಸ್ತುಲ್ಯ ಏತಸ್ಯ ಕಶ್ಚಿತ್ ॥
ಶತಾಯುಷಃ ಪುತ್ರಪೌತ್ರಾನ್ ವೃಣೀಷ್ವ ಬಹೂನ್ ಪಶೂನ್ ಹಸ್ತಿಹಿರಣ್ಯಮಶ್ವಾನ್ ।
ಭೂಮೇರ್ಮಹದಾಯತನಂ ವೃಣೀಷ್ವ ಸ್ವಯಂ ಚ ಜೀವ ಶರದೋ ಯಾವದಿಚ್ಛಸಿ ॥

ಏತತ್ತುಲ್ಯಂ ಯದಿ ಮನ್ಯಸೇ ವರಂ ವೃಣೀಷ್ವ ವಿತ್ತಂ ಚಿರಜೀವಿಕಾಂ ಚ ।
ಮಹಾಭೂಮೌ ನಚಿಕೇತಸ್ತ್ವಮೇಧಿ ಕಾಮಾನಾಂ ತ್ವಾ ಕಾಮಭಾಜಂ ಕರೋಮಿ ॥
ಯೇ ಯೇ ಕಾಮಾ ದುರ್ಲಭಾ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕೇ ಸರ್ವಾನ್ ಕಾಮಾಂಶ್ಛಂದತಃ ಪ್ರಾರ್ಥಯಸ್ವ ।
ಇಮಾ ರಾಮಾಃ ಸರಥಾಃ ಸತೂರ್ಯಾ ನಹೀದೃಶಾ ಲಂಭನೀಯಾ ಮನುಷ್ಯೈಃ ॥
ಆಭಿರ್ಮತ್ಪ್ರತ್ತಾಭಿಃ ಪರಿಚಾರಯಸ್ವ ನಚಿಕೇತೋ ಮರಣಂ ಮಾನುಪ್ರಾಕ್ಷೀಃ ।
ಶ್ವೋಽಭಾವಾ ಮರ್ತ್ಯಸ್ಯ ಯದಂತಕೈತತ್ ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯಾಣಾಂ ಜರಯಂತಿ ತೇಜಃ ।
ಅಪಿ ಸರ್ವಂ ಜೀವಿತಮಲ್ಪಮೇವ ತವೈವ ವಾಹಾಸ್ತವ ನೃತ್ತಗೀತಮ್ ॥
ನ ವಿತ್ತೇನ ತರ್ಪಣೀಯೋ ಮನುಷ್ಯೋ ಲಪ್ಸ್ಯಾಮಹೇ ವಿತ್ತಮದ್ರಾಕ್ಷ್ಮ ಚೇತ್ ತ್ವಾಮ್ ।
ಜೀವಿಷ್ಯಾಮೋ ಯಾವದೀಶಿಷ್ಯಸಿ ತ್ವಂ ವರಸ್ತು ಮೇ ವರಣೀಯಃ ಸ ಏವ ॥
ಅಜೀರ್ಯತಾಮಮೃತಾನಾಮುಪೇತ್ಯ ಜೀರ್ಯನ್ ಮರ್ತ್ಯಃ ಕ್ವಧಃಸ್ಥಃ ಪ್ರಜಾನನ್ ।
ಅಭಿಧ್ಯಾಯನ್ ವರ್ಣರತಿಪ್ರಮೋದಾನತಿದೀರ್ಘೇ ಜೀವಿತೇ ಕೋ ರಮೇತ ॥
ಯಸ್ಮಿನ್ನಿದಂ ವಿಚಿಕಿತ್ಸಂತಿ ಮೃತ್ಯೋ ಸಾಂಪರಾಯೇ ಮಹತಿ ಬ್ರೂಹಿ ನಸ್ತತ್ ।
ಯೋಽಯಂ ವರೋ ಗೂಢಮನುಪ್ರವಿಷ್ಟೋ ನಾನ್ಯಂ ತಸ್ಮಾನ್ನಚಿಕೇತಾ ವೃಣೀತೇ ॥

ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ಪ್ರಥಮಾ ವಲ್ಲೀ

ಅನ್ಯಚ್ಛ್ರೇಯೋಽನ್ಯದುತೇವ ಪ್ರೇಯಸ್ತೇ ಉಭೇ ನಾನಾರ್ಥೇ ಪುರುಷಂ ಸಿನೀತಃ ।
ತಯೋಃ ಶ್ರೇಯ ಆದದಾನಸ್ಯ ಸಾಧು ಭವತಿ ಹೀಯತೇಽರ್ಥಾದ್ ಯ ಉ ಪ್ರೇಯೋ ವೃಣೀತೇ ॥
ಶ್ರೇಯಶ್ಚ ಪ್ರೇಯಶ್ಚ ಮನುಷ್ಯಮೇತಸ್ತೌ ಸಂಪರೀತ್ಯ ವಿವಿನಕ್ತಿ ಧೀರಃ ।
ಶ್ರೇಯೋ ಹಿ ಧೀರೋಽಭಿ ಪ್ರೇಯಸೋ ವೃಣೀತೇ ಪ್ರೇಯೋ ಮಂದೋ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಾನ್ ವೃಣೀತೇ ॥
ಸ ತ್ವಂ ಪ್ರಿಯಾನ್ ಪ್ರಿಯರೂಪಾಂಶ್ಚ ಕಾಮಾನ್ ಅಭಿಧ್ಯಾಯನ್ ನಚಿಕೇತೋಽತ್ಯಸ್ರಾಕ್ಷೀಃ ।
ನೈತಾಂ ಶೃಂಕಾಂ ವಿತ್ತಮಯೀಮವಾಪ್ತೋ ಯಸ್ಯಾಂ ಮಜ್ಜಂತಿ ಬಹವೋ ಮನುಷ್ಯಾಃ ॥

ದೂರಮೇತೇ ವಿಪರೀತೇ ವಿಷೂಚೀ ಅವಿದ್ಯಾ ಯಾ ಚ ವಿದ್ಯೇತಿ ಜ್ಞಾತಾ ।
ವಿದ್ಯಾಭೀಪ್ಸಿತಂ ನಚಿಕೇತಸಂ ಮನ್ಯೇ ನ ತ್ವಾ ಕಾಮಾ ಬಹವೋಽಲೋಲುಪಂತ ॥
ಅವಿದ್ಯಾಯಾಮಂತರೇ ವರ್ತಮಾನಾಃ ಸ್ವಯಂ ಧೀರಾಃ ಪಂಡಿತಮ್ಮನ್ಯಮಾನಾಃ ।
ದಂದ್ರಮ್ಯಮಾಣಾಃ ಪರಿಯಂತಿ ಮೂಢಾ ಅಂಧೇನೈವ ನೀಯಮಾನಾ ಯಥಾಂಧಾಃ ॥
ನ ಸಾಂಪರಾಯಃ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಬಾಲಂ ಪ್ರಮಾದ್ಯಂತಂ ವಿತ್ತಮೋಹೇನ ಮೂಢಮ್ ।
ಅಯಂ ಲೋಕೋ ನಾಸ್ತಿ ಪರ ಇತಿ ಮಾನೀ ಪುನಃ ಪುನರ್ವಶಮಾಪದ್ಯತೇ ಮೇ ॥
ಶ್ರವಣಾಯಾಪಿ ಬಹುಭಿರ್ಯೋ ನ ಲಭ್ಯಃ ಶೃಣ್ವಂತೋಽಪಿ ಬಹವೋ ಯಂ ನ ವಿದ್ಯುಃ ।
ಆಶ್ಚರ್ಯೋಽಸ್ಯ ವಕ್ತಾ ಕುಶಲೋಽಸ್ಯ ಲಬ್ಧಾ ಆಶ್ಚರ್ಯೋ ಜ್ಞಾತಾ ಕುಶಲಾನುಶಿಷ್ಟಃ ॥
ನ ನರೇಣಾವರಃ ಪ್ರೋಕ್ತ ಏಷ ಸುಜ್ಞೇಯೋ ಬಹುಧಾ ಚಿಂತ್ಯಮಾನಃ ।
ಅನನ್ಯಪ್ರೋಕ್ತೇ ಗತಿರತ್ರ ನಾಸ್ತ್ಯಣೀಯಾನ್ ಹ್ಯತರ್ಕ್ಯಮಣುಪ್ರಮಾಣಾತ್ ॥
ನೈಷಾ ತರ್ಕೇಣ ಮತಿರಾಪನೇಯಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾಽನ್ಯೇನೈವ ಸುಜ್ಞಾನಾಯ ಪ್ರೇಷ್ಠ ।
ಯಾಂ ತ್ವಮಾಪಃ ಸತ್ಯಧೃತಿರ್ಬತಾಸಿ ತ್ವಾದೃಙ್ ನೋ ಭೂಯಾನ್ನಚಿಕೇತಃ ಪ್ರಷ್ಟಾ ॥
ಜಾನಾಮ್ಯಹಂ ಶೇವಧಿರಿತ್ಯನಿತ್ಯಂ ನ ಹ್ಯಧ್ರುವೈಃ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಹಿ ಧ್ರುವಂ ತತ್ ।
ತತೋ ಮಯಾ ನಚಿಕೇತಶ್ಚಿತೋಽಗ್ನಿಃ ಅನಿತ್ಯದ್ರವ್ಯೈಃ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನಸ್ಮಿ ನಿತ್ಯಮ್ ॥
ಕಾಮಸ್ಯಾಽಪ್ತಿಂ ಜಗತಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ಕ್ರತೋರಾನಂತ್ಯಮಭಯಸ್ಯ ಪಾರಮ್ ।
ಸ್ತೋಮಮಹದುರುಗಾಯಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಧೃತ್ಯಾ ಧೀರೋ ನಚಿಕೇತೋಽತ್ಯಸ್ರಾಕ್ಷೀಃ ॥
ತಂ ದುರ್ದರ್ಶಂ ಗೂಢಮನುಪ್ರವಿಷ್ಟಂ ಗುಹಾಹಿತಂ ಗಹ್ವರೇಷ್ಠಂ ಪುರಾಣಮ್ ।
ಅಧ್ಯಾತ್ಮಯೋಗಾಧಿಗಮೇನ ದೇವಂ ಮತ್ವಾ ಧೀರೋ ಹರ್ಷಶೋಕೌ ಜಹಾತಿ ॥
ಏತತ್ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸಂಪರಿಗೃಹ್ಯ ಮರ್ತ್ಯಃ ಪ್ರವೃಹ್ಯ ಧರ್ಮ್ಯಮಣುಮೇತಮಾಪ್ಯ ।
ಸ ಮೋಹತೇ ಮೋದನೀಯಂ ಹಿ ಲಬ್ಧ್ವಾ ವಿವೃತಂ ಸದ್ಮ ನಚಿಕೇತಸಂ ಮನ್ಯೇ ॥

ಅನ್ಯತ್ರ ಧರ್ಮಾದನ್ಯತ್ರಾಧರ್ಮಾದನ್ಯತ್ರಾಸ್ಮಾತ್ ಕೃತಾಕೃತಾತ್ । ಅನ್ಯತ್ರ ಭೂತಾಚ್ಚ ಭವ್ಯಾಚ್ಚ ಯತ್ ತತ್ ಪಶ್ಯಸಿ ತದ್ ವದ ॥

ಸರ್ವೇ ವೇದಾ ಯತ್ಪದಮಾಮನಂತಿ ತಪಾಂಸಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಚ ಯದ್ವದಂತಿ ।
ಯದಿಚ್ಛಂತೋ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಂ ಚರಂತಿ ತತ್ತೇ ಪದಂ ಸಂಗ್ರಹೇಣ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯೇ ॥

ಏತದ್ಧ್ಯೇವಾಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮೈತದ್ಧ್ಯೇವಾಕ್ಷರಂ ಪರಮ್ । ಏತದ್ಧ್ಯೇವಾಕ್ಷರಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಯೋ ಯದಿಚ್ಛತಿ ತಸ್ಯ ತತ್ ॥

ಏತದಾಲಂಬನಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಮೇತದಾಲಂಬನಂ ಪರಮ್ । ಏತದಾಲಂಬನಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ ॥

ನ ಜಾಯತೇ ಮ್ರಿಯತೇ ವಾ ವಿಪಶ್ಚಿನ್ನಾಯಂ ಕುತಶ್ಚಿನ್ನ ಬಭೂವ ಕಶ್ಚಿತ್ ।
ಅಜೋ ನಿತ್ಯಃ ಶಾಶ್ವತೋಽಯಂ ಪುರಾಣೋ ನ ಹನ್ಯತೇ ಹನ್ಯಮಾನೇಽಪಿ ದೇಹೇ ॥

ಹಂತಾ ಚೇನ್ಮನ್ಯತೇ ಹಂತುಂ ಹತಶ್ಚೇನ್ಮನ್ಯತೇ ಹತಮ್ । ಉಭೌ ತೌ ನ ವಿಜಾನೀತೋ ನಾಯಂ ಹಂತಿ ನ ಹನ್ಯತೇ ॥

ಅಣೋರಣೀಯಾನ್ ಮಹತೋ ಮಹೀಯಾನ್ ಆತ್ಮಾಽಸ್ಯ ಜಂತೋರ್ನಿಹಿತೋ ಗುಹಾಯಾಮ್ ।
ತಮಕ್ರತುಃ ಪಶ್ಯತಿ ವೀತಶೋಕೋ ಧಾತುಃ ಪ್ರಸಾದಾನ್ಮಹಿಮಾನಮಾತ್ಮನಃ ॥

ಆಸೀನೋ ದೂರಂ ವ್ರಜತಿ ಶಯಾನೋ ಯಾತಿ ಸರ್ವತಃ । ಕಸ್ತಂ ಮದಾಮದಂ ದೇವಂ ಮದನ್ಯೋ ಜ್ಞಾತುಮರ್ಹತಿ ॥

ಅಶರೀರಂ ಶರೀರೇಷ್ವನವಸ್ಥೇಷ್ವವಸ್ಥಿತಮ್ । ಮಹಾಂತಂ ವಿಭುಮಾತ್ಮಾನಂ ಮತ್ವಾ ಧೀರೋ ನ ಶೋಚತಿ ॥

ನಾಯಮಾತ್ಮಾ ಪ್ರವಚನೇನ ಲಭ್ಯೋ ನ ಮೇಧಯಾ ನ ಬಹುನಾ ಶ್ರುತೇನ ।
ಯಮೇವೈಷ ವೃಣುತೇ ತೇನ ಲಭ್ಯಸ್ತಸ್ಯೈಷ ಆತ್ಮಾ ವಿವೃಣುತೇ ತನೂಂ ಸ್ವಾಮ್ ॥

ನಾವಿರತೋ ದುಶ್ಚರಿತಾನ್ನಾಶಾಂತೋ ನಾಸಮಾಹಿತಃ । ನಾಶಾಂತಮನಸೋ ವಾಽಪಿ ಪ್ರಜ್ಞಾನೇನೈನಮಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥

ಯಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮ ಚ ಕ್ಷತ್ರಂ ಚೋಭೇ ಭವತ ಓದನಃ । ಮೃತ್ಯುರ್ಯಸ್ಯೋಪಸೇಚನಂ ಕ ಇತ್ಥಾ ವೇದ ಯತ್ರ ಸಃ ॥

ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಲ್ಲೀ

ಋತಂ ಪಿಬಂತೌ ಸುಕೃತಸ್ಯ ಲೋಕೇ ಗುಹಾಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟೌ ಪರಮೇ ಪರಾರ್ಧೇ ।
ಛಾಯಾತಪೌ ಬ್ರಹ್ಮವಿದೋ ವದಂತಿ ಪಂಚಾಗ್ನಯೋ ಯೇ ಚ ತ್ರಿನಾಚಿಕೇತಾಃ ॥

ಯಃ ಸೇತುರೀಜಾನಾನಾಮಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಯತ್ ಪರಮ್ । ಅಭಯಂ ತಿತೀರ್ಷತಾಂ ಪಾರಂ ನಾಚಿಕೇತಂ ಶಕೇಮಹಿ ॥

ಆತ್ಮಾನಂ ರಥಿನಂ ವಿದ್ಧಿ ಶರೀರಂ ರಥಮೇವ ಚ । ಬುದ್ಧಿಂ ತು ಸಾರಥಿಂ ವಿದ್ಧಿ ಮನಃ ಪ್ರಗ್ರಹಮೇವ ತು ॥

ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಹಯಾನಾಹುರ್ವಿಷಯಾಂಸ್ತೇಷು ಗೋಚರಾನ್ । ಆತ್ಮೇಂದ್ರಿಯಮನೋಯುಕ್ತಂ ಭೋಕ್ತೇತ್ಯಾಹುರ್ಮನೀಷಿಣಃ ॥

ಯಸ್ತ್ವವಿಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತ್ಯಯುಕ್ತೇನ ಮನಸಾ ಸದಾ । ತಸ್ಯೇಂದ್ರಿಯಾಣ್ಯವಶ್ಯಾನಿ ದುಷ್ಟಾಶ್ವಾ ಇವ ಸಾರಥೇಃ ॥

ಯಸ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತಿ ಯುಕ್ತೇನ ಮನಸಾ ಸದಾ । ತಸ್ಯೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ವಶ್ಯಾನಿ ಸದಶ್ವಾ ಇವ ಸಾರಥೇಃ ॥

ಯಸ್ತ್ವವಿಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತ್ಯಮನಸ್ಕಃ ಸದಾಽಶುಚಿಃ । ನ ಸ ತತ್ಪದಮಾಪ್ನೋತಿ ಸಂಸಾರಂ ಚಾಧಿಗಚ್ಛತಿ ॥

ಯಸ್ತು ವಿಜ್ಞಾನವಾನ್ ಭವತಿ ಸಮನಸ್ಕಃ ಸದಾ ಶುಚಿಃ । ಸ ತು ತತ್ ಪದಮಾಪ್ನೋತಿ ಯಸ್ಮಾದ್ಭೂಯೋ ನ ಜಾಯತೇ ॥

ವಿಜ್ಞಾನಸಾರಥಿರ್ಯಸ್ತು ಮನಃಪ್ರಗ್ರಹವಾನ್ ನರಃ । ಸೋಽಧ್ವನಃ ಪಾರಮಾಪ್ನೋತಿ ತದ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಂ ಪದಮ್ ॥

ಇಂದ್ರಿಯೇಭ್ಯಃ ಪರಾ ಹ್ಯರ್ಥಾ ಅರ್ಥೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪರಂ ಮನಃ । ಮನಸಸ್ತು ಪರಾ ಬುದ್ಧಿರ್ಬುದ್ಧೇರಾತ್ಮಾ ಮಹಾನ್ ಪರಃ ॥

ಮಹತಃ ಪರಮವ್ಯಕ್ತಮವ್ಯಕ್ತಾತ್ಪುರುಷಃ ಪರಃ । ಪುರುಷಾನ್ನ ಪರಂ ಕಿಂಚಿತ್ಸಾ ಕಾಷ್ಠಾ ಸಾ ಪರಾ ಗತಿಃ ॥

ಏಷು ಸರ್ವೇಷು ಭೂತೇಷು ಗೂಢೋತ್ಮಾ ನ ಪ್ರಕಾಶತೇ । ದೃಶ್ಯತೇ ತ್ವಗ್ರ್ಯಯಾ ಬುದ್ಧ್ಯಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮಯಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಿಭಿಃ ॥

ಯಚ್ಛೇದ್ ವಾಙ್ಮನಸೀ ಪ್ರಾಜ್ಞಸ್ತದ್ ಯಚ್ಛೇದ್ಜ್ಞಾನ ಆತ್ಮನಿ । ಜ್ಞಾನಮಾತ್ಮನಿ ಮಹತಿ ತದ್ ಯಚ್ಛೇಚ್ಛಾಂತ ಆತ್ಮನಿ ॥

ಉತ್ತಿಷ್ಠತ ಜಾಗ್ರತ ಪ್ರಾಪ್ಯ ವರಾನ್ ನಿಬೋಧತ । ಕ್ಷುರಸ್ಯ ಧಾರಾ ನಿಶಿತಾ ದುರತ್ಯಯಾ ದುರ್ಗಂ ಪಥಸ್ತತ್ ಕವಯೋ ವದಂತಿ ॥

ಅಶಬ್ದಮಸ್ಪರ್ಶಮರೂಪಮವ್ಯಯಂ ತಥಾಽರಸಂ ನಿತ್ಯಮಗಂಧವಚ್ಚ ಯತ್ ।
ಅನಾದ್ಯನಂತಂ ಮಹತಃ ಪರಂ ಧ್ರುವಂ ನಿಚಾಯ್ಯ ತಂ ಮೃತ್ಯುಮುಖಾತ್ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ ॥

ನಾಚಿಕೇತಮುಪಾಖ್ಯಾನಂ ಮೃತ್ಯುಪ್ರೋಕ್ತಂ ಸನಾತನಮ್ । ಉಕ್ತ್ವಾ ಶ್ರುತ್ವಾ ಚ ಮೇಧಾವೀ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ ॥

ಯ ಇಮಂ ಪರಮಂ ಗುಹ್ಯಂ ಶ್ರಾವಯೇದ್ಬ್ರಹ್ಮಸಂಸದಿ । ಪ್ರಯತಃ ಶ್ರಾದ್ಧಕಾಲೇ ವಾ ತದಾನಂತ್ಯಾಯ ಕಲ್ಪತೇ ॥ ತದಾನಂತ್ಯಾಯ ಕಲ್ಪತ ಇತಿ ॥

ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ತೃತೀಯಾ ವಲ್ಲೀ

ಇತಿ ಕಾಠಕೋಪನಿಷದಿ ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಪರಾಂಚಿ ಖಾನಿ ವ್ಯತೃಣಾತ್ ಸ್ವಯಂಭೂಃ ತಸ್ಮಾತ್ ಪರಾಙ್ ಪಶ್ಯತಿ ನಾಂತರಾತ್ಮನ್ ।
ಕಶ್ಚಿತ್ ಧೀರಃ ಪ್ರತ್ಯಗಾತ್ಮಾನಮೈಕ್ಷದ್ ಆವೃತ್ತಚಕ್ಷುರಮೃತತ್ವಮಿಚ್ಛನ್ ॥

ಪರಾಚಃ ಕಾಮಾನನುಯಂತಿ ಬಾಲಾಸ್ತೇ ಮೃತ್ಯೋರ್ಯಂತಿ ವಿತತಸ್ಯ ಪಾಶಮ್ ।
ಅಥ ಧೀರಾ ಅಮೃತತ್ವಂ ವಿದಿತ್ವಾ ಧ್ರುವಮಧ್ರುವೇಷ್ವಿಹ ನ ಪ್ರಾರ್ಥಯಂತೇ ॥
ಯೇನ ರೂಪಂ ರಸಂ ಗಂಧಂ ಶಬ್ದಾನ್ ಸ್ಪರ್ಶಾಂಶ್ಚ ಮೈಥುನಾನ್ । ಏತೇನೈವ ವಿಜಾನಾತಿ ಕಿಮತ್ರ ಪರಿಶಿಷ್ಯತೇ ॥ ಏತದ್ವೈ ತತ್ ॥
ಸ್ವಪ್ನಾಂತಂ ಜಾಗರಿತಾಂತಂ ಚೋಭೌ ಯೇನಾನುಪಶ್ಯತಿ । ಮಹಾಂತಂ ವಿಭುಮಾತ್ಮಾನಂ ಮತ್ವಾ ಧೀರೋ ನ ಶೋಚತಿ ॥
ಯ ಇದಂ ಮಧ್ವದಂ ವೇದಾಽತ್ಮಾನಂ ಜೀವಮಂತಿಕಾತ್ । ಈಶಾನಂ ಭೂತಭವ್ಯಸ್ಯ ನ ತತೋ ವಿಜಿಗುಪ್ಸತೇ ॥ ಏತದ್ವೈ ತತ್ ॥
ಯಃ ಪೂರ್ವಂ ತಪಸೋಽಜಾತಮದ್ಭ್ಯಃ ಪೂರ್ವಮಜಾಯತ । ಗುಹಾಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ತಿಷ್ಠಂತಂ ಯೋ ಭೂತೇಭಿರ್ವ್ಯಪಶ್ಯತ ॥ ಏತದ್ವೈತತ್॥
ಯಾ ಪ್ರಾಣೇನ ಸಂವಿಶತ್ಯದಿತಿರ್ದೇವತಾಮಯೀ । ಗುಹಾಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ತಿಷ್ಠಂತೀಂ ಯಾ ಭೂತೇಭಿರ್ವ್ಯಜಾಯತ ॥ ಏತದ್ವೈ ತತ್ ॥
ಅರಣ್ಯೋರ್ನಿಹಿತೋ ಜಾತವೇದಾ ಗರ್ಭ ಇವ ಸುಭೃತೋ ಗರ್ಭಿಣೀಭಿಃ ।
ದಿವೇ ದಿವ ಈಡ್ಯೋ ಜಾಗೃವದ್ಭಿರ್ಹವಿಷ್ಮದ್ಭಿರ್ಮನುಷ್ಯೇಭಿರಗ್ನಿಃ ॥
ಯತಶ್ಚೋದೇತಿ ಸೂರ್ಯೋಽಸ್ತಂ ಯತ್ರ ಚ ಗಚ್ಛತಿ । ತಂ ದೇವಾಸ್ಸರ್ವೇ ಅರ್ಪಿತಾಸ್ತದು ನಾತ್ಯೇತಿ ಕಶ್ಚನ ॥ ಏತದ್ವೈ ತತ್ ॥
ಯದೇವೇಹ ತದಮುತ್ರ ಯದಮುತ್ರ ತದನ್ವಿಹ । ಮೃತ್ಯೋಸ್ಸ ಮೃತ್ಯುಮಾಪ್ನೋತಿ ಯ ಇಹ ನಾನೇವ ಪಶ್ಯತಿ ॥
ಮನಸೈವೇದಮಾಪ್ತವ್ಯಂ ನೇಹ ನಾನಾಽಸ್ತಿ ಕಿಂಚನ । ಮೃತ್ಯೋಸ್ಸ ಮೃತ್ಯುಂ ಗಚ್ಛತಿ ಯ ಇಹ ನಾನೇವ ಪಶ್ಯತಿ ॥
ಅಂಗುಷ್ಠಮಾತ್ರಃ ಪುರುಷೋ ಮಧ್ಯ ಆತ್ಮನಿ ತಿಷ್ಠತಿ । ಈಶಾನೋ ಭೂತಭವ್ಯಸ್ಯ ನ ತತೋ ವಿಜಿಗುಪ್ಸತೇ ॥ ಏತದ್ವೈ ತತ್ ॥
ಅಂಗುಷ್ಠಮಾತ್ರಃ ಪುರುಷೋ ಜ್ಯೋತಿರಿವಾಧೂಮಕಃ । ಈಶಾನೋ ಭೂತಭವ್ಯಸ್ಯ ಸ ಏವಾದ್ಯ ಸ ಉ ಶ್ವಃ ॥ ಏತದ್ವೈ ತತ್ ॥
ಯಥೋದಕಂ ದುರ್ಗೇ ವೃಷ್ಟಂ ಪರ್ವತೇಷು ವಿಧಾವತಿ । ಏವಂ ಧರ್ಮಾನ್ ಪೃಥಕ್ ಪಶ್ಯಂಸ್ತಾನೇವಾನುವಿಧಾವತಿ ॥
ಯಥೋದಕಂ ಶುದ್ಧೇ ಶುದ್ಧಮಾಸಿಕ್ತಂ ತಾದೃಗೇವ ಭವತಿ । ಏವಂ ಮುನೇರ್ವಿಜಾನತ ಆತ್ಮಾ ಭವತಿ ಗೌತಮ ॥

ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಲ್ಲೀ

ಪುರಮೇಕಾದಶದ್ವಾರಮಜಸ್ಯಾವಕ್ರಚೇತಸಃ । ಅನುಷ್ಠಾಯ ನ ಶೋಚತಿ ವಿಮುಕ್ತಶ್ಚ ವಿಮುಚ್ಯತೇ ॥ ಏತದ್ವೈ ತತ್ ॥
ಹಂಸಃ ಶುಚಿಷದ್ ವಸುರಂತರಿಕ್ಷಸದ್ಧೋತಾ ವೇದಿಷದತಿಥಿರ್ದುರೋಣಸತ್ ।
ನೃಷದ್ ವರಸದೃತಸದ್ ವ್ಯೋಮಸದಬ್ಜಾ ಗೋಜಾ ಅದ್ರಿಜಾ ಋತಂ ಬೃಹತ್ ॥

ಊರ್ಧ್ವಂ ಪ್ರಾಣಮುನ್ನಯತ್ಯಪಾನಂ ಪ್ರತ್ಯಗಸ್ಯತಿ । ಮಧ್ಯೇ ವಾಮನಮಾಸೀನಂ ವಿಶ್ವೇದೇವಾ ಉಪಾಸತೇ ॥
ಅಸ್ಯ ವಿಸ್ರಂಸಮಾನಸ್ಯ ಶರೀರಸ್ಥಸ್ಯ ದೇಹಿನಃ । ದೇಹಾದ್ ವಿಮುಚ್ಯಮಾನಸ್ಯ ಕಿಮತ್ರ ಪರಿಶಿಷ್ಯತೇ ॥ ಏತದ್ವೈ ತತ್ ॥
ನ ಪ್ರಾಣೇನ ನಾಪಾನೇನ ಮರ್ತ್ಯೋ ಜೀವತಿ ಕಶ್ಚನ । ಇತರೇಣ ತು ಜೀವಂತಿ ಯಸ್ಮಿನ್ನೇತಾವುಪಾಶ್ರಿತೌ ॥
ಹಂತ ತ ಇದಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಗುಹ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸನಾತನಮ್ । ಯಥಾ ಮರಣಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಾತ್ಮಾ ಭವತಿ ಗೌತಮ ॥
ಯೋನಿಮನ್ಯೇ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ಶರೀರತ್ವಾಯ ದೇಹಿನಃ । ಸ್ಥಾಣುಮನ್ಯೇಽನುಸಂಯಂತಿ ಯಥಾಕರ್ಮ ಯಥಾಶ್ರುತಮ್ ॥
ಯ ಏಷ ಸುಪ್ತೇಷು ಜಾಗರ್ತಿ ಕಾಮಂ ಕಾಮಂ ಪುರುಷೋ ನಿರ್ಮಮಾಣಃ ।
ತದೇವ ಶುಕ್ರಂ ತದ್ ಬ್ರಹ್ಮ ತದೇವಾಮೃತಮುಚ್ಯತೇ । ತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕಾಃ ಶ್ರಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ತದು ನಾತ್ಯೇತಿ ಕಶ್ಚನ ॥ ಏತದ್ವೈ ತತ್ ॥
ಅಗ್ನಿರ್ಯಥೈಕೋ ಭುವನಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟೋ ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿರೂಪೋ ಬಭೂವ ।
ಏಕಸ್ತಥಾ ಸರ್ವಭೂತಾಂತರಾತ್ಮಾ ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿರೂಪೋ ಬಭೂವ ॥
ವಾಯುರ್ಯಥೈಕೋ ಭುವನಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟೋ ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿರೂಪೋ ಬಭೂವ ।
ಏಕಸ್ತಥಾ ಸರ್ವಭೂತಾಂತರಾತ್ಮಾ ರೂಪಂ ರೂಪಂ ಪ್ರತಿರೂಪೋ ಬಭೂವ ॥
ಸೂರ್ಯೋ ಯಥಾ ಸರ್ವಲೋಕಸ್ಯ ಚಕ್ಷುರ್ನ ಲಿಪ್ಯತೇ ಚಾಕ್ಷುಷೈರ್ಬಾಹ್ಯದೋಷೈಃ ।
ಏಕಸ್ತಥಾ ಸರ್ವಭೂತಾಂತರಾತ್ಮಾ ನ ಲಿಪ್ಯತೇ ಲೋಕದುಃಖೇನ ಬಾಹ್ಯಃ ॥
ಏಕೋ ವಶೀ ಸರ್ವಭೂತಾಂತರಾತ್ಮಾ ಏಕಂ ರೂಪಂ ಬಹುಧಾ ಯಃ ಕರೋತಿ ।
ತಮಾತ್ಮಸ್ಥಂ ಯೇಽನುಪಶ್ಯಂತಿ ಧೀರಾಸ್ತೇಷಾಂ ಸುಖಂ ಶಾಶ್ವತಂ ನೇತರೇಷಾಮ್ ॥
ನಿತ್ಯೋ ನಿತ್ಯಾನಾಂ ಚೇತನಶ್ಚೇತನಾನಾಂ ಏಕೋ ಬಹೂನಾಂ ಯೋ ವಿದಧಾತಿ ಕಾಮಾನ್ ।
ತಮಾತ್ಮಸ್ಥಂ ಯೇಽನುಪಶ್ಯಂತಿ ಧೀರಾಃ ತೇಷಾಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಶ್ವತೀ ನೇತರೇಷಾಮ್ ॥
ತದೇತದಿತಿ ಮನ್ಯಂತೇಽನಿರ್ದೇಶ್ಯಂ ಪರಮಂ ಸುಖಮ್ । ಕಥಂ ನು ತದ್ ವಿಜಾನೀಯಾಂ ಕಿಮು ಭಾತಿ ನ ಭಾತಿ ವಾ ॥
ನ ತತ್ರ ಸೂರ್ಯೋ ಭಾತಿ ನ ಚಂದ್ರತಾರಕಂ ನೇಮಾ ವಿದ್ಯುತೋ ಭಾಂತಿ ಕುತೋಽಯಮಗ್ನಿಃ ।
ತಮೇ[illegible] ಭಾಂತಮನುಭಾತಿ ಸರ್ವಂ ತಸ್ಯ ಭಾಸಾ ಸರ್ವಮಿದಂ ವಿಭಾತಿ ॥

ಇತಿ ದ್ವಿತೀಯಾಧ್ಯಾಯಸ್ಯ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಲ್ಲೀ

ಊರ್ಧ್ವಮೂಲೋಽವಾಕ್ಶಾಖ ಏಷೋಽಶ್ವತ್ಥಃ ಸನಾತನಃ । ತದೇವ ಶುಕ್ರಂ ತದ್ ಬ್ರಹ್ಮ ತದೇವಾಮೃತಮುಚ್ಯತೇ ॥
ತಸ್ಮಿಂಲ್ಲೋಕಾಃ ಶ್ರಿತಾಃ ಸರ್ವೇ ತದು ನಾತ್ಯೇತಿ ಕಶ್ಚನ । ಏತದ್ವೈ ತತ್ ॥
ಯದಿದಂ ಕಿಂಚ ಜಗತ್ಸರ್ವಂ ಪ್ರಾಣ ಏಜತಿ ನಿಃಸೃತಮ್ । ಮಹದ್ಭಯಂ ವಜ್ರಮುದ್ಯತಂ ಯ ಏತದ್ ವಿದುರಮೃತಾಸ್ತೇ ಭವಂತಿ ॥
ಭಯಾದಸ್ಯಾಗ್ನಿಸ್ತಪತಿ ಭಯಾತ್ ತಪತಿ ಸೂರ್ಯಃ । ಭಯಾದಿಂದ್ರಶ್ಚ ವಾಯುಶ್ಚ ಮೃತ್ಯುರ್ಧಾವತಿ ಪಂಚಮಃ ॥
ಇಹ ಚೇದಶಕದ್ಬೋದ್ಧುಂ ಪ್ರಾಕ್ ಶರೀರಸ್ಯ ವಿಸ್ರಸಃ । ತತಃ ಸ್ವರ್ಗೇಷು ಲೋಕೇಷು ಶರೀರತ್ವಾಯ ಕಲ್ಪತೇ ॥
ಯಥಾದರ್ಶೇ ತಥಾತ್ಮನಿ ಯಥಾ ಸ್ವಪ್ನೇ ತಥಾ ಪಿತೃಲೋಕೇ । ಯಥಾಪ್ಸು ಪರೀವ ದೃಶ್ಯತೇ ತಥಾ ಗಂಧರ್ವಲೋಕೇ ॥
ಛಾಯಾತಪಯೋರಿವ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೇ ॥
ಅಸ್ತೀತ್ಯೇವೋಪಬಲಬ್ಧವ್ಯಸ್ತತ್ತ್ವಭಾವೇನ ಚೋಭಯೋಃ । ಅಸ್ತೀತ್ಯೇವೋಪಲಬ್ಧಸ್ಯ ತತ್ತ್ವಭಾವಃ ಪ್ರಸೀದತಿ ॥
ಯದಾ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಮುಚ್ಯಂತೇ ಕಾಮಾ ಯೇಽಸ್ಯ ಹೃದಿ ಸ್ಥಿತಾಃ । ಅಥ ಮರ್ತ್ಯೋಽಮೃತೋ ಭವತ್ಯತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಶ್ನುತೇ ॥
ಯದಾ ಸರ್ವೇ ಪ್ರಭಿದ್ಯಂತೇ ಹೃದಯಸ್ಯೇಹ ಗ್ರಂಥಯಃ । ಅಥ ಮರ್ತ್ಯೋಽಮೃತೋ ಭವತ್ಯೇತಾವದನುಶಾಸನಮ್ ॥

ಶತಂ ಚೈಕಾ ಚ ಹೃದಯಸ್ಯ ನಾಡ್ಯಸ್ತಾಸಾಂ ಮೂರ್ಧಾನಮಭಿನಿಃಸೃತೈಕಾ ।
ತಯೋರ್ಧ್ವಮಾಯನ್ನಮೃತತ್ವಮೇತಿ ವಿಷ್ವಙ್ ಅನ್ಯಾ ಉತ್ಕ್ರಮಣೇ ಭವಂತಿ ॥
ಅಂಗುಷ್ಠಮಾತ್ರಃ ಪುರುಷೋಽಂತರಾತ್ಮಾ ಸದಾ ಜನಾನಾಂ ಹೃದಯೇ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟಃ ।
ತ್ವಂ ಸ್ವಾಚ್ಛರೀರಾತ್ ಪ್ರವೃಹೇನ್ಮುಂಜಾದಿವೇಷೀಕಾನ್ ಧೈರ್ಯೇಣ ।
ತಂ ವಿದ್ಯಾಚ್ಛುಕ್ರಮಮೃತಂ ತಂ ವಿದ್ಯಾಚ್ಛುಕ್ರಮಮೃತಮಿತಿ ॥
ಮೃತ್ಯುಪ್ರೋಕ್ತಾಂ ನಾಚಿಕೇತೋಽಥ ಲಬ್ಧ್ವಾ ವಿದ್ಯಾಮೇತಾಂ ಯೋಗವಿಧಿಂ ಚ ಕೃತ್ಸ್ನಮ್ ।
ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ವಿರಜೋಽಭೂದ್ ವಿಮೃತ್ಯುಃ ಅನ್ಯೋಽಪ್ಯೇವಂ ಯೋ ವಿದಧ್ಯಾತ್ಮಮೇವ ॥

ಇತಿ ಕಾಠಕೋಪನಿಷತ್ ಸಂಪೂರ್ಣಾ

ಅಣುಭಾಷ್ಯಮ್

ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ನಾರಾಯಣಂ ಗುಣೈಃ ಸರ್ವೈರುದೀರ್ಣಂ ದೋಷವರ್ಜಿತಮ್ । ಜ್ಞೇಯಂ ಗಮ್ಯಂ ಗುರೂಂಶ್ಚಾಪಿ ನತ್ವಾ ಸೂತ್ರಾರ್ಥ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 1 ॥
ವಿಷ್ಣುರೇವ ವಿಜಿಜ್ಞಾಸ್ಯಃ ಸರ್ವಕರ್ತಾಗಮೋದಿತಃ । ಸಮನ್ವಯಾದೀಕ್ಷತೇಶ್ಚ ಪೂರ್ಣಾನಂದೋಽಂತರಃ ಖವತ್ ॥ 2 ॥
ಪ್ರಣೇತಾ ಜ್ಯೋತಿರಿತ್ಯಾದ್ಯೈಃ ಪ್ರಸಿದ್ಧೈರನ್ಯವಸ್ತುಷು । ಉಚ್ಯತೇ ವಿಷ್ಣುರೇವೈಕಃ ಸರ್ವೈಃ ಸರ್ವಗುಣತ್ವತಃ ॥ 3 ॥
ಸರ್ವಗೋಽತ್ತಾ ನಿಯಂತಾ ಚ ದೃಶ್ಯತ್ವಾದ್ಯುಜ್ಝಿತಃ ಸದಾ । ವಿಶ್ವಜೀವಾಂತರತ್ವಾದ್ಯೈರ್ಲಿಂಗೈಸ್ಸರ್ವೈರ್ಯುತಃ ಸ ಹಿ ॥ 4 ॥
ಸರ್ವಾಶ್ರಯಃ ಪೂರ್ಣಗುಣಃ ಸೋಽಕ್ಷರಃ ಸನ್ ಹೃದಬ್ಜಗಃ । ಸೂರ್ಯಾದಿಭಾಸಕಃ ಪ್ರಾಣಪ್ರೇರಕೋ ದೈವತೈರಪಿ ॥ 5 ॥
ಜ್ಞೇಯೋ ನ ವೇದ್ಯೈಃ ಶೂದ್ರಾದ್ಯೈಃ ಕಂಪಕೋಽನ್ಯಶ್ಚ ಜೀವತಃ । ಪತಿತ್ವಾದಿಗುಣೈರ್ಯುಕಸ್ತದನ್ಯತ್ರ ಚ ವಾಚಕೈಃ ॥ 6 ॥
ಮುಖ್ಯತಃ ಸರ್ವಶಬ್ದೈಶ್ಚ ವಾಚ್ಯ ಏಕೋ ಜನಾರ್ದನಃ । ಅವ್ಯಕ್ತಃ ಕರ್ಮವಾಕ್ಯೈಶ್ಚ ವಾಚ್ಯ ಏಕೋಽಮಿತಾತ್ಮಕಃ ॥ 7 ॥
ಅವಾಂತರಂ ಕಾರಣಂ ಚ ಪ್ರಕೃತಿಃ ಶೂನ್ಯಮೇವ ಚ । ಇತ್ಯಾದ್ಯನ್ಯತ್ರನಿಯತೈರಪಿ ಮುಖ್ಯತಯೋದಿತಃ ॥
ಶಬ್ದೈರತೋಽನಂತಗುಣೋ ಯಚ್ಛಬ್ದಾ ಯೋಗವೃತ್ತಯಃ ॥ 8 ॥

ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಶ್ರೌತಸ್ಮೃತಿವಿರುದ್ಧತ್ವಾತ್ಸ್ತಯೋ ನ ಗುಣಾನ್ ಹರೇಃ । ನಿಷೇದ್ಧುಂ ಶಕ್ನುಯುರ್ವೇದಾ ನಿತ್ಯತ್ವಾನ್ಮಾನಮುತ್ತಮಮ್ ॥ 1 ॥
ದೇವತಾವಚನಾದಾಪೋ ವದಂತೀತ್ಯಾದಿಕಂ ವಚಃ । ನಾಯುಕ್ತವಾದ್ಯಸನ್ನೈವ ಕಾರಣಂ ದೃಶ್ಯತೇ ಕ್ವಚಿತ್ ॥ 2 ॥
ಅಸಜ್ಜೀವಪ್ರಧಾನಾದಿಶಬ್ದಾ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ನಾಪರಮ್ । ವದಂತಿ ಕಾರಣತ್ವೇನ ಕ್ವಾಪಿ ಪೂರ್ಣಗುಣೋ ಹರಿಃ ॥ 3 ॥
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾತ್ಸರ್ವಕರ್ತೃತ್ವಾನ್ನಾಯುಕ್ತಂ ತದ್ವದೇಚ್ಛ್ರುತಿಃ । ಭ್ರಾಂತಿಮೂಲತಯಾ ಸರ್ವಸಮಯಾನಾಮಯುಕ್ತಿತಃ ॥ 4 ॥
ನ ತದ್ವಿರೋಧಾದ್ವಚನಂ ವೈದಿಕಂ ಶಂಕ್ಯತಾಂ ವ್ರಜೇತ್ । ಆಕಾಶಾದಿಸಮಸ್ತಂ ಚ ತಜ್ಜಂ ತೇನೈವ ಲೀಯತೇ ॥ 5 ॥

ಸೋಽನುತ್ಪತ್ತಿಲಯಃ ಕರ್ತಾ ಜೀವಸ್ತದ್ವಶಗಃ ಸದಾ । ತದಾಭಾಸೋ ಹರಿಸ್ಸರ್ವರೂಪೇಷ್ವಪಿ ಸಮಃ ಸದಾ ॥ 6 ॥

ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಶ್ಚೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ದೇಹಶ್ಚೈವ ತದುದ್ಭವಃ । ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣವಶೇ ಸರ್ವಂ ಸ ವಿಷ್ಣೋರ್ವಶಗಃ ಸದಾ ॥ 7 ॥

ಸರ್ವದೋಷೋಜ್ಝಿತಸ್ತಸ್ಮಾದ್ಭಗವಾನ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ । ಉಕ್ತಾ ಗುಣಾಶ್ಚಾವಿರುದ್ಧಾಸ್ತಸ್ಯ ವೇದೇ ನ ಸರ್ವಶಃ ॥ 8 ॥

ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಶುಭೇನ ಕರ್ಮಣಾ ಸ್ವರ್ಗಂ ನಿರಯಂ ಚ ವಿಕರ್ಮಣಾ । ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನೇನ ಚ ತಮೋ ಜ್ಞಾನೇನೈವ ಪರಂ ಪದಮ್ ॥ 1 ॥

ಯಾತಿ ತಸ್ಮಾದ್ವಿರಕ್ತಃ ಸನ್ ಜ್ಞಾನಮೇವ ಸಮಾಶ್ರಯೇತ್ । ಸರ್ವಾವಸ್ಥಾಪ್ರೇರಕಶ್ಚ ಸರ್ವರೂಪೇಷ್ವಭೇದವಾನ್ ॥ 2 ॥

ಸರ್ವೇಷು ದೇಶಕಾಲೇಷು ಸ ಏಕಃ ಪರಮೇಶ್ವರಃ । ತದ್ಭಕ್ತಿತಾರತಮ್ಯೇನ ತಾರತಮ್ಯಂ ವಿಮುಕ್ತಿಗಮ್ ॥ 3 ॥

ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಆತ್ಮೇತಿ ಮಾನುಷೈಸ್ತು ಸುರೇಶ್ವರೈಃ । ಯಥಾಕ್ರಮಂ ಬಹುಗುಣೈರ್ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ತ್ವಖಿಲೈರ್ಗುಣೈಃ ॥ 4 ॥

ಉಪಾಸ್ಯಃ ಸರ್ವವೇದೈಶ್ಚ ಸರ್ವೈರಪಿ ಯಥಾಕ್ರಮಮ್ । ಜ್ಞೇಯೋ ವಿಷ್ಣುರ್ವಿಶೇಷಸ್ತು ಜ್ಞಾನೇ ಸ್ಯಾದುತ್ತರೋತ್ತರಮ್ ॥ 5 ॥

ಸರ್ವೇಽಪಿ ಪುರುಷಾರ್ಥಾಃ ಸ್ಯುರ್ಜ್ಞಾನಾದೇವ ನ ಸಂಶಯಃ । ನ ಲಿಪ್ಯತೇ ಜ್ಞಾನವಾಂಶ್ಚ ಸರ್ವದೋಷೈರಪಿ ಕ್ವಚಿತ್ ॥ 6 ॥

ಗುಣದೋಷೈಃ ಸುಖಸ್ಯಾಪಿ ವೃದ್ಧಿಹ್ರಾಸೌ ವಿಮುಕ್ತಿಗೌ । ನೃಣಾಂ ಸುರಾಣಾಂ ಮುಕ್ತೌ ತು ಸುಖಂ ಕ್ಲಪ್ತಂ ಯಥಾಕ್ರಮಮ್ ॥ 7 ॥

ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ವಿಷ್ಣುರ್ಬ್ರಹ್ಮ ತಥಾಽದಾತೇತ್ಯೇವಂ ನಿತ್ಯಮುಪಾಸನಮ್ । ಕಾರ್ಯಮಾಪದ್ಯಪಿ ಬ್ರಹ್ಮ ತೇನ ಯಾತ್ಯಪರೋಕ್ಷತಾಮ್ ॥ 1 ॥

ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮಣೋಽನ್ಯಸ್ಯ ಜ್ಞಾನಾದೇವ ಪರಿಕ್ಷಯಃ । ಅನಿಷ್ಟಸ್ಯೋಭಯಸ್ಯಾಪಿ ಸರ್ವಸ್ಯಾಽನ್ಯಸ್ಯ ಭೋಗತಃ ॥ 2 ॥

ಉತ್ತರೇಷೂತ್ತರೇಷ್ವೇವಂ ಯಾವದ್ವಾಯುಂ ವಿಮುಕ್ತಿಗಾಃ । ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಭುಂಜತೇ ಭೋಗಾಂಸ್ತದಂತರ್ಬಹಿರೇವ ವಾ ॥ 3 ॥

ವಾಯುರ್ವಿಷ್ಣುಂ ಪ್ರವಿಶ್ಯೈವ ಭೋಗಾಂಶ್ಚೈವೋತ್ತರೋತ್ತರಾನ್ । ಉತ್ಕ್ರಮ್ಯ ಮಾನುಷಾ ಮುಕ್ತಿಂ ಯಾಂತಿ ದೇಹಕ್ಷಯಾತ್ತುರಾಃ ॥ 4 ॥

ಅರ್ಚಿರಾದಿಪಥಾ ವಾಯುಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತೇನ ಜನಾರ್ದನಮ್ । ಯಾಂತ್ಯುತ್ತಮಾ ನರೋಚ್ಚಾದ್ಯಾ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾತ್ಸಹಾಮುನಾ ॥ 5 ॥

ಯಥಾಸಂಕಲ್ಪಭೋಗಾಂಶ್ಚ ಚಿದಾನಂದಶರೀರಿಣಃ । ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟ್ಯಾದಿವಿಷಯೇ ಮಹಾಸಾಮರ್ಥ್ಯಮಪ್ಯೃತೇ ॥ 6 ॥

ಯಥೇಷ್ಟಶಕ್ತಿಮಂತಶ್ಚ ವಿನಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕೋತ್ತಮಾನ್ । ಅನನ್ಯವಶಗಾಶ್ಚೈವ ವೃದ್ಧಿಹ್ರಾಸವಿವರ್ಜಿತಾಃ ॥ 7 ॥

ದುಃಖಾದಿರಹಿತಾ ನಿತ್ಯಂ ಮೋದಂತೇಽವಿರತಂ ಸುಖಮ್ । ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞೇನ ಮುನಿನಾ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹಃ ॥ 8 ॥

ನಮೋ ನಮೋಽಶೇಷದೋಷದೂರಪೂರ್ಣಗುಣಾತ್ಮನೇ । ವಿರಿಂಚಶರ್ವಪೂರ್ವೇಡ್ಯವಂದ್ಯಾಯ ಶ್ರೀವರಾಯ ತೇ ॥ 9 ॥

ಇತಿ ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಭಗವದ್ಗೀತಾ

ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ

ಜ್ಯಾಯಸೀ ಚೇತ್ಕರ್ಮಣಸ್ತೇ ಮತಾ ಬುದ್ಧಿರ್ಜನಾರ್ದನ । ತತ್ಕಿಂ ಕರ್ಮಣಿ ಘೋರೇ ಮಾಂ ನಿಯೋಜಯಸಿ ಕೇಶವ ॥ 1 ॥

ವ್ಯಾಮಿಶ್ರೇಣೈವ ವಾಕ್ಯೇನ ಬುದ್ಧಿಂ ಮೋಹಯಸೀವ ಮೇ । ತದೇಕಂ ವದ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ಯೇನ ಶ್ರೇಯೋಽಹಮಾಪ್ನುಯಾಮ್ ॥ 2 ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ

ಲೋಕೇಽಸ್ಮಿನ್ ದ್ವಿವಿಧಾ ನಿಷ್ಠಾ ಪುರಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಮಯಾನಘ । ಜ್ಞಾನಯೋಗೇನ ಸಾಂಖ್ಯಾನಾಂ ಕರ್ಮಯೋಗೇನ ಯೋಗಿನಾಮ್ ॥3॥

ನ ಕರ್ಮಣಾಮನಾರಂಭಾನ್ನೈಷ್ಕರ್ಮ್ಯಂ ಪುರುಷೋಽಶ್ನುತೇ । ನಚ ಸಂನ್ಯಸನಾದೇವ ಸಿದ್ಧಿಂ ಸಮಧಿಗಚ್ಛತಿ ॥ 4 ॥

ನಹಿ ಕಶ್ಚಿತ್ಕ್ಷಣಮಪಿ ಜಾತು ತಿಷ್ಠತ್ಯಕರ್ಮಕೃತ್ । ಕಾರ್ಯತೇ ಹ್ಯವಶಃ ಕರ್ಮ ಸರ್ವಃ ಪ್ರಕೃತಿಜೈರ್ಗುಣೈಃ ॥ 5 ॥

ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಸಂಯಮ್ಯ ಯ ಆಸ್ತೇ ಮನಸಾ ಸ್ಮರನ್ । ಇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಾನ್ ವಿಮೂಢಾತ್ಮಾ ಮಿಥ್ಯಾಚಾರಃ ಸ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 6 ॥

ಯಸ್ತ್ವಿಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಮನಸಾ ನಿಯಮ್ಯಾರಭತೇಽರ್ಜುನ । ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯೈಃ ಕರ್ಮಯೋಗಮಸಕ್ತಃ ಸ ವಿಶಿಷ್ಯತೇ ॥ 7 ॥

ನಿಯತಂ ಕುರು ಕರ್ಮ ತ್ವಂ ಕರ್ಮ ಜ್ಯಾಯೋ ಹ್ಯಕರ್ಮಣಃ । ಶರೀರಯಾತ್ರಾಪಿ ಚ ತೇ ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ಯೇದಕರ್ಮಣಃ ॥ 8 ॥

ಯಜ್ಞಾರ್ಥಾತ್ಕರ್ಮಣೋಽನ್ಯತ್ರ ಲೋಕೋಽಯಂ ಕರ್ಮಬಂಧನಃ । ತದರ್ಥಂ ಕರ್ಮ ಕೌಂತೇಯ ಮುಕ್ತಸಂಗಃ ಸಮಾಚರ ॥ 9 ॥

ಸಹಯಜ್ಞಾಃ ಪ್ರಜಾಃ ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಪುರೋವಾಚ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ । ಅನೇನ ಪ್ರಸವಿಷ್ಯಧ್ವಮೇಷ ವೋಽಸ್ತ್ವಿಷ್ಟಕಾಮಧುಕ್ ॥ 10 ॥

ದೇವಾನ್ಭಾವಯತಾನೇನ ತೇ ದೇವಾ ಭಾವಯಂತು ವಃ। ಪರಸ್ಪರಂ ಭಾವಯಂತಃ ಶ್ರೇಯಃ ಪರಮವಾಪ್ಸ್ಯಥ ॥ 11 ॥
ಇಷ್ಟಾನ್ ಭೋಗಾನ್ ಹಿ ವೋ ದೇವಾ ದಾಸ್ಯಂತೇ ಯಜ್ಞಭಾವಿತಾಃ। ತೈರ್ದತ್ತಾನಪ್ರದಾಯೈಭ್ಯೋ ಯೋ ಭುಂಕ್ತೇ ಸ್ತೇನ ಏವ ಸಃ॥12॥
ಯಜ್ಞಶಿಷ್ಟಾಶಿನಃ ಸಂತೋ ಮುಚ್ಯಂತೇ ಸರ್ವಕಿಲ್ಬಿಷೈಃ। ಭುಂಜತೇ ತೇ ತ್ವಘಂ ಪಾಪಾ ಯೇ ಪಚಂತ್ಯಾತ್ಮಕಾರಣಾತ್ ॥ 13 ॥
ಅನ್ನಾದ್ಭವಂತಿ ಭೂತಾನಿ ಪರ್ಜನ್ಯಾದನ್ನಸಂಭವಃ। ಯಜ್ಞಾದ್ಭವತಿ ಪರ್ಜನ್ಯೋ ಯಜ್ಞಃ ಕರ್ಮಸಮುದ್ಭವಃ ॥ 14 ॥
ಕರ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮೋದ್ಭವಂ ವಿದ್ಧಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಕ್ಷರಸಮುದ್ಭವಮ್। ತಸ್ಮಾತ್ಸರ್ವಗತಂ ಬ್ರಹ್ಮ ನಿತ್ಯಂ ಯಜ್ಞೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮ್ ॥ 15 ॥
ಏವಂ ಪ್ರವರ್ತಿತಂ ಚಕ್ರಂ ನಾನುವರ್ತಯತೀಹ ಯಃ। ಅಘಾಯುರಿಂದ್ರಿಯಾರಾಮೋ ಮೋಘಂ ಪಾರ್ಥ ಸ ಜೀವತಿ ॥ 16 ॥
ಯಸ್ತ್ವಾತ್ಮರತಿರೇವ ಸ್ಯಾದಾತ್ಮತೃಪ್ತಶ್ಚ ಮಾನವಃ। ಆತ್ಮನ್ಯೇವ ಚ ಸಂತುಷ್ಟಸ್ತಸ್ಯ ಕಾರ್ಯಂ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ 17 ॥
ನೈವ ತಸ್ಯ ಕೃತೇನಾರ್ಥೋ ನಾಕೃತೇನೇಹ ಕಶ್ಚನ। ನಚಾಸ್ಯ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಕಶ್ಚಿದರ್ಥವ್ಯಪಾಶ್ರಯಃ ॥ 18 ॥
ತಸ್ಮಾದಸಕ್ತಃ ಸತತಂ ಕಾರ್ಯಂ ಕರ್ಮ ಸಮಾಚರ। ಅಸಕ್ತೋ ಹ್ಯಾಚರನ್ ಕರ್ಮ ಪರಮಾಪ್ನೋತಿ ಪೂರುಷಃ ॥ 19 ॥
ಕರ್ಮಣೈವ ಹಿ ಸಂಸಿದ್ಧಿಮಾಸ್ಥಿತಾ ಜನಕಾದಯಃ। ಲೋಕಸಂಗ್ರಹಮೇವಾಪಿ ಸಂಪಶ್ಯನ್ ಕರ್ತುಮರ್ಹಸಿ ॥ 20 ॥
ಯದ್ಯದಾಚರತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಸ್ತತ್ತದೇವೇತರೋ ಜನಃ। ಸ ಯತ್ಪ್ರಮಾಣಂ ಕುರುತೇ ಲೋಕಸ್ತದನುವರ್ತತೇ ॥ 21 ॥
ನ ಮೇ ಪಾರ್ಥಾಸ್ತಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ಕಿಂಚನ। ನಾನವಾಪ್ತಮವಾಪ್ತವ್ಯಂ ವರ್ತ ಏವ ಚ ಕರ್ಮಣಿ ॥ 22 ॥
ಯದಿ ಹ್ಯಹಂ ನ ವರ್ತೇಯಂ ಜಾತು ಕರ್ಮಣ್ಯತಂದ್ರಿತಃ। ಮಮ ವರ್ತ್ಮಾನುವರ್ತಂತೇ ಮನುಷ್ಯಾಃ ಪಾರ್ಥ ಸರ್ವಶಃ ॥ 23 ॥
ಉತ್ಸೀದೇಯುರಿಮೇ ಲೋಕಾ ನ ಕುರ್ಯಾಂ ಕರ್ಮ ಚೇದಹಮ್। ಸಂಕರಸ್ಯ ಚ ಕರ್ತಾ ಸ್ಯಾಮುಪಹನ್ಯಾಮಿಮಾಃ ಪ್ರಜಾಃ ॥ 24 ॥
ಸಕ್ತಾಃ ಕರ್ಮಣ್ಯವಿದ್ವಾಂಸೋ ಯಥಾ ಕುರ್ವಂತಿ ಭಾರತ। ಕುರ್ಯಾದ್ವಿದ್ವಾಂಸ್ತಥಾ ಸಕ್ತಶ್ಚಿಕೀರ್ಷುರ್ಲೋಕಸಂಗ್ರಹಮ್ ॥ 25 ॥
ನ ಬುದ್ಧಿಭೇದಂ ಜನಯೇದಜ್ಞಾನಾಂ ಕರ್ಮಸಂಗಿನಾಮ್। ಜೋಷಯೇತ್ಸರ್ವಕರ್ಮಾಣಿ ವಿದ್ವಾನ್ ಯುಕ್ತಸ್ಸಮಾಚರನ್ ॥ 26 ॥
ಪ್ರಕೃತೇಃ ಕ್ರಿಯಮಾಣಾನಿ ಗುಣೈಃ ಕರ್ಮಾಣಿ ಸರ್ವಶಃ। ಅಹಂಕಾರವಿಮೂಢಾತ್ಮಾ ಕರ್ತಾಹಮಿತಿ ಮನ್ಯತೇ ॥ 27 ॥
ತತ್ತ್ವವಿತ್ತು ಮಹಾಬಾಹೋ ಗುಣಕರ್ಮವಿಭಾಗಯೋಃ। ಗುಣಾ ಗುಣೇಷು ವರ್ತಂತ ಇತಿ ಮತ್ವಾ ನ ಸಜ್ಜತೇ ॥ 28 ॥
ಪ್ರಕೃತೇರ್ಗುಣಸಮ್ಮೂಢಾಃ ಸಜ್ಜಂತೇ ಗುಣಕರ್ಮಸು। ತಾನಕೃತ್ಸ್ನವಿದೋ ಮಂದಾನ್ ಕೃತ್ಸ್ನವಿನ್ನ ವಿಚಾಲಯೇತ್ ॥ 29 ॥
ಮಯಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಕರ್ಮಾಣಿ ಸನ್ನ್ಯಸ್ಯಾಧ್ಯಾತ್ಮಚೇತಸಾ। ನಿರಾಶೀರ್ನಿರ್ಮಮೋ ಭೂತ್ವಾ ಯುದ್ಧ್ಯಸ್ವ ವಿಗತಜ್ವರಃ ॥ 30 ॥
ಯೇ ಮೇ ಮತಮಿದಂ ನಿತ್ಯಮನುತಿಷ್ಠಂತಿ ಮಾನವಾಃ। ಶ್ರದ್ಧಾವಂತೋಽನಸೂಯಂತೋ ಮುಚ್ಯಂತೇ ತೇಽಪಿ ಕರ್ಮಭಿಃ ॥ 31 ॥

ಯೇ ತ್ವೇತದಭ್ಯಸೂಯಂತೋ ನಾನುತಿಷ್ಠಂತಿ ಮೇ ಮತಮ್। ಸರ್ವಜ್ಞಾನವಿಮೂಢಾಂಸ್ತಾನ್ ವಿದ್ಧಿ ನಷ್ಟಾನಚೇತಸಃ ॥ 32 ॥
ಸದೃಶಂ ಚೇಷ್ಟತೇ ಸ್ವಸ್ಯಾಃ ಪ್ರಕೃತೇರ್ಜ್ಞಾನವಾನಪಿ। ಪ್ರಕೃತಿಂ ಯಾಂತಿ ಭೂತಾನಿ ನಿಗ್ರಹಃ ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ॥ 33 ॥
ಇಂದ್ರಿಯಸ್ಯೇಂದ್ರಿಯಸ್ಯಾರ್ಥೇ ರಾಗದ್ವೇಷೌ ವ್ಯವಸ್ಥಿತೌ। ತಯೋರ್ನ ವಶಮಾಗಚ್ಛೇತ್ತೌ ಹ್ಯಸ್ಯ ಪರಿಪಂಥಿನೌ ॥ 34 ॥
ಶ್ರೇಯಾನ್ ಸ್ವಧರ್ಮೋ ವಿಗುಣಃ ಪರಧರ್ಮಾತ್ಸ್ವನುಷ್ಠಿತಾತ್। ಸ್ವಧರ್ಮೇ ನಿಧನಂ ಶ್ರೇಯಃ ಪರಧರ್ಮೋ ಭಯಾವಹಃ ॥ 35 ॥

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ—

ಅಥ ಕೇನ ಪ್ರಯುಕ್ತೋಽಯಂ ಪಾಪಂ ಚರತಿ ಪೂರುಷಃ। ಅನಿಚ್ಛನ್ನಪಿ ವಾರ್ಷ್ಣೇಯ ಬಲಾದಿವ ನಿಯೋಜಿತಃ ॥ 36 ॥

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ—

ಕಾಮ ಏಷ ಕ್ರೋಧ ಏಷ ರಜೋಗುಣಸಮುದ್ಭವಃ। ಮಹಾಶನೋ ಮಹಾಪಾಪ್ಮಾ ವಿದ್ಧ್ಯೇನಮಿಹ ವೈರಿಣಮ್ ॥ 37 ॥
ಧೂಮೇನಾವ್ರಿಯತೇ ವಹ್ನಿರ್ಯಥಾದರ್ಶೋ ಮಲೇನ ಚ। ಯಥೋಲ್ಬೇನಾವೃತೋ ಗರ್ಭಸ್ತಥಾ ತೇನೇದಮಾವೃತಮ್ ॥ 38 ॥
ಆವೃತಂ ಜ್ಞಾನಮೇತೇನ ಜ್ಞಾನಿನೋ ನಿತ್ಯವೈರಿಣಾ। ಕಾಮರೂಪೇಣ ಕೌಂತೇಯ ದುಷ್ಪೂರೇಣಾನಲೇನ ಚ ॥ 39 ॥
ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಮನೋ ಬುದ್ಧಿರಸ್ಯಾಧಿಷ್ಠಾನಮುಚ್ಯತೇ। ಏತೈರ್ವಿಮೋಹಯತ್ಯೇಷ ಜ್ಞಾನಮಾವೃತ್ಯ ದೇಹಿನಮ್ ॥ 40 ॥
ತಸ್ಮಾತ್ತ್ವಮಿಂದ್ರಿಯಾಣ್ಯಾದೌ ನಿಯಮ್ಯ ಭರತರ್ಷಭ। ಪಾಪ್ಮಾನಂ ಪ್ರಜಹಿ ಹ್ಯೇನಂ ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನನಾಶನಮ್ ॥ 41 ॥
ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಪರಾಣ್ಯಾಹುರಿಂದ್ರಿಯೇಭ್ಯಃ ಪರಂ ಮನಃ। ಮನಸಸ್ತು ಪರಾ ಬುದ್ಧಿರ್ಯೋ ಬುದ್ಧೇಃ ಪರತಸ್ತು ಸಃ ॥ 42 ॥
ಏವಂ ಬುದ್ಧೇಃ ಪರಂ ಬುದ್ಧ್ವಾ ಸಂಸ್ತಭ್ಯಾತ್ಮಾನಮಾತ್ಮನಾ। ಜಹಿ ಶತ್ರುಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ಕಾಮರೂಪಂ ದುರಾಸದಮ್ ॥ 43 ॥

ಓಂ ತತ್ಸದಿತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ ಕರ್ಮಯೋಗೋ ನಾಮ ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಸಪ್ತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ—

ಮಯ್ಯಾಸಕ್ತಮನಾಃ ಪಾರ್ಥ ಯೋಗಂ ಯುಂಜನ್ಮದಾಶ್ರಯಃ। ಅಸಂಶಯಂ ಸಮಗ್ರಂ ಮಾಂ ಯಥಾ ಜ್ಞಾಸ್ಯಸಿ ತಚ್ಛೃಣು ॥ 1 ॥

ಜ್ಞಾನಂ ತೇಽಹಂ ಸವಿಜ್ಞಾನಮಿದಂ ವಕ್ಷ್ಯಾಮ್ಯಶೇಷತಃ । ಯದ್ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ನೇಹ ಭೂಯೋಽನ್ಯದ್ ಜ್ಞಾತವ್ಯಮವಶಿಷ್ಯತೇ ॥ 2 ॥
ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರೇಷು ಕಶ್ಚಿದ್ಯತತಿ ಸಿದ್ಧಯೇ । ಯತತಾಮಪಿ ಸಿದ್ಧಾನಾಂ ಕಶ್ಚಿನ್ಮಾಂ ವೇತ್ತಿ ತತ್ತ್ವತಃ ॥ 3 ॥
ಭೂಮಿರಾಪೋಽನಲೋ ವಾಯುಃ ಖಂ ಮನೋ ಬುದ್ಧಿರೇವ ಚ । ಅಹಂಕಾರ ಇತೀಯಂ ಮೇ ಭಿನ್ನಾ ಪ್ರಕೃತಿರಷ್ಟಧಾ ॥ 4 ॥
ಅಪರೇಯಮಿತಸ್ತ್ವನ್ಯಾಂ ಪ್ರಕೃತಿಂ ವಿದ್ಧಿ ಮೇ ಪರಾಮ್ । ಜೀವಭೂತಾಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ಯಯೇದಂ ಧಾರ್ಯತೇ ಜಗತ್ ॥ 5 ॥
ಏತದ್ಯೋನೀನಿ ಭೂತಾನಿ ಸರ್ವಾಣೀತ್ಯುಪಧಾರಯ । ಅಹಂ ಕೃತ್ಸ್ನಸ್ಯ ಜಗತಃ ಪ್ರಭವಃ ಪ್ರಲಯಸ್ತಥಾ ॥ 6 ॥
ಮತ್ತಃ ಪರತರಂ ನಾನ್ಯತ್ಕಿಂಚಿದಸ್ತಿ ಧನಂಜಯ । ಮಯಿ ಸರ್ವಮಿದಂ ಪ್ರೋತಂ ಸೂತ್ರೇ ಮಣಿಗಣಾ ಇವ ॥ 7 ॥
ರಸೋಽಹಮಪ್ಸು ಕೌಂತೇಯ ಪ್ರಭಾಸ್ಮಿ ಶಶಿಸೂರ್ಯಯೋಃ । ಪ್ರಣವಃ ಸರ್ವವೇದೇಷು ಶಬ್ದಃ ಖೇ ಪೌರುಷಂ ನೃಷು ॥ 8 ॥
ಪುಣ್ಯೋ ಗಂಧಃ ಪೃಥಿವ್ಯಾಂ ತೇಜಶ್ಚಾಸ್ಮಿ ವಿಭಾವಸೌ । ಜೀವನಂ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ತಪಶ್ಚಾಸ್ಮಿ ತಪಸ್ವಿಷು ॥ 9 ॥
ಬೀಜಂ ಮಾಂ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ವಿದ್ಧಿ ಪಾರ್ಥ ಸನಾತನಮ್ । ಬುದ್ಧಿರ್ಬುದ್ಧಿಮತಾಮಸ್ಮಿ ತೇಜಸ್ತೇಜಸ್ವಿನಾಮಹಮ್ ॥ 10 ॥
ಬಲಂ ಬಲವತಾಂ ಚಾಹಂ ಕಾಮರಾಗವಿವರ್ಜಿತಮ್ । ಧರ್ಮಾವಿರುದ್ಧೋ ಭೂತೇಷು ಕಾಮೋಽಸ್ಮಿ ಭರತರ್ಷಭ ॥ 11 ॥
ಯೇ ಚೈವ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಾ ಭಾವಾ ರಾಜಸಾಸ್ತಾಮಸಾಶ್ಚ ಯೇ । ಮತ್ತ ಏವೇತಿ ತಾನ್ ವಿದ್ಧಿ ನತ್ವಹಂ ತೇಷು ತೇ ಮಯಿ ॥ 12 ॥
ತ್ರಿಭಿರ್ಗುಣಮಯೈರ್ಭಾವೈರೇಭಿಸ್ಸರ್ವಮಿದಂ ಜಗತ್ । ಮೋಹಿತಂ ನಾಭಿಜಾನಾತಿ ಮಾಮೇಭ್ಯಃ ಪರಮವ್ಯಯಮ್ ॥ 13 ॥
ದೈವೀ ಹ್ಯೇಷಾ ಗುಣಮಯೀ ಮಮ ಮಾಯಾ ದುರತ್ಯಯಾ । ಮಾಮೇವ ಯೇ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ಮಾಯಾಮೇತಾಂ ತರಂತಿ ತೇ ॥ 14 ॥
ನ ಮಾಂ ದುಷ್ಕೃತಿನೋ ಮೂಢಾಃ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇ ನರಾಧಮಾಃ । ಮಾಯಯಾಪಹೃತಜ್ಞಾನಾಃ ಆಸುರಂ ಭಾವಮಾಶ್ರಿತಾಃ ॥ 15 ॥
ಚತುರ್ವಿಧಾ ಭಜಂತೇ ಮಾಂ ಜನಾಸ್ಸುಕೃತಿನೋಽರ್ಜುನ । ಆರ್ತೋ ಜಿಜ್ಞಾಸುರರ್ಥಾರ್ಥೀ ಜ್ಞಾನೀ ಚ ಭರತರ್ಷಭ ॥ 16 ॥
ತೇಷಾಂ ಜ್ಞಾನೀ ನಿತ್ಯಯುಕ್ತ ಏಕಭಕ್ತಿರ್ವಿಶಿಷ್ಯತೇ । ಪ್ರಿಯೋ ಹಿ ಜ್ಞಾನಿನೋಽತ್ಯರ್ಥಮಹಂ ಸ ಚ ಮಮ ಪ್ರಿಯಃ ॥ 17 ॥
ಉದಾರಾಸ್ಸರ್ವ ಏವೈತೇ ಜ್ಞಾನೀ ತ್ವಾತ್ಮೈವ ಮೇ ಮತಮ್ । ಆಸ್ಥಿತಃ ಸ ಹಿ ಯುಕ್ತಾತ್ಮಾ ಮಾಮೇವಾನುತ್ತಮಾಂ ಗತಿಮ್ ॥ 18 ॥
ಬಹೂನಾಂ ಜನ್ಮನಾಮಂತೇ ಜ್ಞಾನವಾನ್ಮಾಂ ಪ್ರಪದ್ಯತೇ । ವಾಸುದೇವಸ್ಸರ್ವಮಿತಿ ಸ ಮಹಾತ್ಮಾ ಸುದುರ್ಲಭಃ ॥ 19 ॥
ಕಾಮೈಸ್ತೈಸ್ತೈರ್ಹೃತಜ್ಞಾನಾಃ ಪ್ರಪದ್ಯಂತೇಽನ್ಯದೇವತಾಃ । ತಂ ತಂ ನಿಯಮಮಾಸ್ಥಾಯ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ನಿಯತಾಃ ಸ್ವಯಾ ॥ 20 ॥
ಯೋ ಯೋ ಯಾಂ ಯಾಂ ತನುಂ ಭಕ್ತಃ ಶ್ರದ್ಧಯಾರ್ಚಿತುಮಿಚ್ಛತಿ । ತಸ್ಯ ತಸ್ಯಾಚಲಾಂ ಶ್ರದ್ಧಾಂ ತಾಮೇವ ವಿದಧಾಮ್ಯಹಮ್ ॥ 21 ॥

ಸ ತಯಾ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಯುಕ್ತಸ್ತಸ್ಯಾರಾಧನಮೀಹತೇ । ಲಭತೇ ಚ ತತಃ ಕಾಮಾನ್ಮಯೈವ ವಿಹಿತಾನ್ ಹಿ ತಾನ್ ॥ 22 ॥
ಅಂತವತ್ತು ಫಲಂ ತೇಷಾಂ ತದ್ಭವತ್ಯಲ್ಪಮೇಧಸಾಮ್ । ದೇವಾನ್ ದೇವಯಜೋ ಯಾಂತಿ ಮದ್ಭಕ್ತಾ ಯಾಂತಿ ಮಾಮಪಿ ॥ 23 ॥
ಅವ್ಯಕ್ತಂ ವ್ಯಕ್ತಿಮಾಪನ್ನಂ ಮನ್ಯಂತೇ ಮಾಮಬುದ್ಧಯಃ । ಪರಂ ಭಾವಮಜಾನಂತೋ ಮಮಾವ್ಯಯಮನುತ್ತಮಮ್ ॥ 24 ॥
ನಾಹಂ ಪ್ರಕಾಶಸ್ಸರ್ವತ್ರ ಯೋಗಮಾಯಾಸಮಾವೃತಃ । ಮೂಢೋಽಯಂ ನಾಭಿಜಾನಾತಿ ಲೋಕೋ ಮಾಮಜಮವ್ಯಯಮ್ ॥ 25 ॥
ವೇದಾಹಂ ಸಮತೀತಾನಿ ವರ್ತಮಾನಾನಿ ಚಾರ್ಜುನ । ಭವಿಷ್ಯಾಣಿ ಚ ಭೂತಾನಿ ಮಾಂ ತು ವೇದ ನ ಕಶ್ಚನ ॥ 26 ॥
ಇಚ್ಛಾದ್ವೇಷಸಮುತ್ಥೇನ ದ್ವಂದ್ವಮೋಹೇನ ಭಾರತ । ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಸಮ್ಮೋಹಂ ಸರ್ಗೇ ಯಾಂತಿ ಪರಂತಪ ॥ 27 ॥
ಯೇಷಾಂ ತ್ವಂತಗತಂ ಪಾಪಂ ಜನಾನಾಂ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಣಾಮ್ । ತೇ ದ್ವಂದ್ವಮೋಹನಿರ್ಮುಕ್ತಾ ಭಜಂತೇ ಮಾಂ ದೃಢವ್ರತಾಃ ॥ 28 ॥
ಜರಾಮರಣಮೋಕ್ಷಾಯ ಮಾಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಯತಂತಿ ಯೇ । ತೇ ಬ್ರಹ್ಮ ತದ್ವಿದುಃ ಕೃತ್ಸ್ನಮಧ್ಯಾತ್ಮಂ ಕರ್ಮ ಚಾಖಿಲಮ್ ॥ 29 ॥
ಸಾಧಿಭೂತಾಧಿದೈವಂ ಮಾಂ ಸಾಧಿಯಜ್ಞಂ ಚ ಯೇ ವಿದುಃ । ಪ್ರಯಾಣಕಾಲೇಽಪಿ ಚ ಮಾಂ ತೇ ವಿದುರ್ಯುಕ್ತಚೇತಸಃ ॥ 30 ॥

ಓಂ ತತ್ಸದಿತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ ಜ್ಞಾನವಿಜ್ಞಾನಯೋಗೋ ನಾಮ ಸಪ್ತಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಪಂಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ---

ಊರ್ಧ್ವಮೂಲಮಧಶ್ಶಾಖಮಶ್ವತ್ಥಂ ಪ್ರಾಹುರವ್ಯಯಮ್ । ಛಂದಾಂಸಿ ಯಸ್ಯ ಪರ್ಣಾನಿ ಯಸ್ತಂ ವೇದ ಸ ವೇದವಿತ್ ॥ 1 ॥
ಅಧಶ್ಚೋರ್ಧ್ವಂ ಪ್ರಸೃತಾಸ್ತಸ್ಯ ಶಾಖಾಃ ಗುಣಪ್ರವೃದ್ಧಾಃ ವಿಷಯಪ್ರವಾಲಾಃ । ಅಧಶ್ಚ ಮೂಲಾನ್ಯನುಸಂತತಾನಿ ಕರ್ಮಾನುಬಂಧೀನಿ ಮನುಷ್ಯಲೋಕೇ ॥ 2 ॥
ನ ರೂಪಮಸ್ಯೇಹ ತಥೋಪಲಭ್ಯತೇ ನಾಂತೋ ನಚಾದಿರ್ನ ಚ ಸಂಪ್ರತಿಷ್ಠಾ । ಅಶ್ವತ್ಥಮೇನಂ ಸುವಿರೂಢಮೂಲಮಸಂಗಶಸ್ತ್ರೇಣ ದೃಢೇನ ಛಿತ್ವಾ ॥ 3 ॥
ತತಃ ಪದಂ ತತ್ಪರಿಮಾರ್ಗಿತವ್ಯಂ ಯಸ್ಮಿನ್ಗತಾ ನ ನಿವರ್ತಂತಿ ಭೂಯಃ । ತಮೇವ ಚಾದ್ಯಂ ಪುರುಷಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಯತಃ ಪ್ರವೃತ್ತಿಃ ಪ್ರಸೃತಾ ಪುರಾಣೀ ॥ 4 ॥
ನಿರ್ಮಾನಮೋಹಾ ಜಿತಸಂಗದೋಷಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮನಿತ್ಯಾ ವಿನಿವೃತ್ತಕಾಮಾಃ ।
ದ್ವಂದ್ವೈರ್ವಿಮುಕ್ತಾಃ ಸುಖದುಃಖಸಂಜ್ಞೈರ್ಗಚ್ಛಂತ್ಯಮೂಢಾಃ ಪದಮವ್ಯಯಂ ತತ್ ॥ 5 ॥

ನ ತದ್ಭಾಸಯತೇ ಸೂರ್ಯೋ ನ ಶಶಾಂಕೋ ನ ಪಾವಕಃ। ಯದ್ಗತ್ವಾ ನ ನಿವರ್ತಂತೇ ತದ್ಧಾಮ ಪರಮಂ ಮಮ ॥ 6 ॥
ಮಮೈವಾಂಶೋ ಜೀವಲೋಕೇ ಜೀವಭೂತಃ ಸನಾತನಃ। ಮನಃಷಷ್ಠಾನೀಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಪ್ರಕೃತಿಸ್ಥಾನಿ ಕರ್ಷತಿ ॥ 7 ॥
ಶರೀರಂ ಯದವಾಪ್ನೋತಿ ಯಚ್ಚಾಪ್ಯುತ್ಕ್ರಾಮತೀಶ್ವರಃ। ಗೃಹೀತ್ವೈತಾನಿ ಸಂಯಾತಿ ವಾಯುರ್ಗಂಧಾನಿವಾಶಯಾತ್ ॥ 8 ॥
ಶ್ರೋತ್ರಂ ಚಕ್ಷುಃ ಸ್ಪರ್ಶನಂ ಚ ರಸನಂ ಘ್ರಾಣಮೇವ ಚ। ಅಧಿಷ್ಠಾಯ ಮನಶ್ಚಾಯಂ ವಿಷಯಾನುಪಸೇವತೇ ॥ 9 ॥
ಉತ್ಕ್ರಾಮಂತಂ ಸ್ಥಿತಂ ವಾಪಿ ಭುಂಜಾನಂ ವಾ ಗುಣಾನ್ವಿತಮ್। ವಿಮೂಢಾ ನಾನುಪಶ್ಯಂತಿ ಪಶ್ಯಂತಿ ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷುಷಃ ॥ 10 ॥
ಯತಂತೋ ಯೋಗಿನಶ್ಚೈನಂ ಪಶ್ಯಂತ್ಯಾತ್ಮನ್ಯವಸ್ಥಿತಮ್। ಯತಂತೋಽಪ್ಯಕೃತಾತ್ಮಾನೋ ನೈನಂ ಪಶ್ಯಂತ್ಯಚೇತಸಃ ॥ 11 ॥
ಯದಾದಿತ್ಯಗತಂ ತೇಜೋ ಜಗದ್ಭಾಸಯತೇಽಖಿಲಮ್। ಯಚ್ಚಂದ್ರಮಸಿ ಯಚ್ಚಾಗ್ನೌ ತತ್ತೇಜೋ ವಿದ್ಧಿ ಮಾಮಕಮ್ ॥ 12 ॥
ಗಾಮಾವಿಶ್ಯ ಚ ಭೂತಾನಿ ಧಾರಯಾಮ್ಯಹಮೋಜಸಾ। ಪುಷ್ಣಾಮಿ ಚೌಷಧೀಸ್ಸರ್ವಾಃ ಸೋಮೋ ಭೂತ್ವಾ ರಸಾತ್ಮಕಃ ॥ 13 ॥
ಅಹಂ ವೈಶ್ವಾನರೋ ಭೂತ್ವಾ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ದೇಹಮಾಶ್ರಿತಃ। ಪ್ರಾಣಾಪಾನಸಮಾಯುಕ್ತಃ ಪಚಾಮ್ಯನ್ನಂ ಚತುರ್ವಿಧಮ್ ॥ 14 ॥
ಸರ್ವಸ್ಯ ಚಾಹಂ ಹೃದಿ ಸನ್ನಿವಿಷ್ಟೋ ಮತ್ತಃ ಸ್ಮೃತಿರ್ಜ್ಞಾನಮಪೋಹನಂ ಚ।
ವೇದೈಶ್ಚ ಸರ್ವೈರಹಮೇವ ವೇದ್ಯೋ ವೇದಾಂತಕೃದ್ವೇದವಿದೇವ ಚಾಹಮ್ ॥ 15 ॥
ದ್ವಾವಿಮೌ ಪುರುಷೌ ಲೋಕೇ ಕ್ಷರಶ್ಚಾಕ್ಷರ ಏವ ಚ। ಕ್ಷರಃ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ಕೂಟಸ್ಥೋಽಕ್ಷರ ಉಚ್ಯತೇ ॥ 16 ॥
ಉತ್ತಮಃ ಪುರುಷಸ್ತ್ವನ್ಯಃ ಪರಮಾತ್ಮೇತ್ಯುದಾಹೃತಃ। ಯೋ ಲೋಕತ್ರಯಮಾವಿಶ್ಯ ಬಿಭರ್ತ್ಯವ್ಯಯ ಈಶ್ವರಃ ॥ 17 ॥
ಯಸ್ಮಾತ್ಕ್ಷರಮತೀತೋಽಹಮಕ್ಷರಾದಪಿ ಚೋತ್ತಮಃ। ಅತೋಽಸ್ಮಿ ಲೋಕೇ ವೇದೇ ಚ ಪ್ರಥಿತಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ॥ 18 ॥
ಯೋ ಮಾಮೇವಮಸಮ್ಮೂಢೋ ಜಾನಾತಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್। ಸ ಸರ್ವವಿದ್ಭಜತಿ ಮಾಂ ಸರ್ವಭಾವೇನ ಭಾರತ ॥ 19 ॥
ಇತಿ ಗುಹ್ಯತಮಂ ಶಾಸ್ತ್ರಮಿದಮುಕ್ತಂ ಮಯಾನಘ। ಏತದ್ಬುದ್ಧ್ವಾ ಬುದ್ಧಿಮಾನ್ ಸ್ಯಾತ್ಕೃತಕೃತ್ಯಶ್ಚ ಭಾರತ ॥ 20 ॥
ಓಂ ತತ್ಸದಿತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾಸೂಪನಿಷತ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾಯಾಂ ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನಸಂವಾದೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮಯೋಗೋ ನಾಮ ಪಂಚದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ

ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮಸ್ತೋತ್ರಮ್

ವೈಶಂಪಾಯನ ಉವಾಚ—
ಶ್ರುತ್ವಾ ಧರ್ಮಾನಶೇಷೇಣ ಪಾವನಾನಿ ಚ ಸರ್ವಶಃ। ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ ಶಾಂತನವಂ ಪುನರೇವಾಭ್ಯಭಾಷತ ॥ 1 ॥
ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಉವಾಚ—
ಕಿಮೇಕಂ ದೈವತಂ ಲೋಕೇ ಕಿಂ ವಾಪ್ಯೇಕಂ ಪರಾಯಣಮ್। ಸ್ತುವಂತಃ ಕಂ ಕಮರ್ಚಂತಃ ಪ್ರಾಪ್ನುಯುರ್ಮಾನವಾಃ ಶುಭಮ್ ॥
ಕೋ ಧರ್ಮಃ ಸರ್ವಧರ್ಮಾಣಾಂಭವತಃ ಪರಮೋ ಮತಃ। ಕಿಂ ಜಪನ್ ಮುಚ್ಯತೇ ಜಂತುಃ ಜನ್ಮಸಂಸಾರಬಂಧನಾತ್ ॥ 3 ॥
ಭೀಷ್ಮ ಉವಾಚ—
ಜಗತ್ಪ್ರಭುಂ ದೇವದೇವಂ ಅನಂತಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್। ಸ್ತುವನ್ನಾಮಸಹಸ್ರೇಣ ಪುರುಷಃ ಸತತೋತ್ಥಿತಃ ॥ 4 ॥
ತಮೇವ ಚಾರ್ಚಯನ್ನಿತ್ಯಂಭಕ್ತ್ಯಾ ಪುರುಷಮವ್ಯಯಮ್। ಧ್ಯಾಯನ್ ಸ್ತುವನ್ ನಮಸ್ಯಂಶ್ಚ ಯಜಮಾನಸ್ತಮೇವ ಚ ॥ 5 ॥
ಅನಾದಿನಿಧನಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಸರ್ವಲೋಕಮಹೇಶ್ವರಮ್। ಲೋಕಾಧ್ಯಕ್ಷಂ ಸ್ತುವನ್ನಿತ್ಯಂ ಸರ್ವದುಃಖಾತಿಗೋ ಭವೇತ್ ॥ 6 ॥
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಸರ್ವಧರ್ಮಜ್ಞಂಲೋಕಾನಾಂ ಕೀರ್ತಿವರ್ಧನಮ್। ಲೋಕನಾಥಂ ಮಹದ್ಭೂತಂ ಸರ್ವಭೂತಭವೋದ್ಭವಮ್ ॥ 7 ॥
ಏಷ ಮೇ ಸರ್ವಧರ್ಮಾಣಾಂ ಧರ್ಮೋಽಧಿಕತಮೋ ಮತಃ। ಯದ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಂ ಸ್ತವೈರರ್ಚೇನ್ನರಃ ಸದಾ ॥ 8 ॥
ಪರಮಂ ಯೋ ಮಹತ್ತೇಜಃ ಪರಮಂ ಯೋ ಮಹತ್ತಪಃ। ಪರಮಂ ಯೋ ಮಹದ್ಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಂ ಯಃ ಪರಾಯಣಮ್ ॥
ಪವಿತ್ರಾಣಾಂ ಪವಿತ್ರಂ ಯೋ ಮಂಗಲಾನಾಂ ಚ ಮಂಗಲಮ್। ದೈವತಂ ದೇವತಾನಾಂ ಚ ಭೂತಾನಾಂ ಯೋಽವ್ಯಯಃ ಪಿತಾ ॥
ಯತಃ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ಭವಂತ್ಯಾದಿಯುಗಾಗಮೇ। ಯಸ್ಮಿಂಶ್ಚ ಪ್ರಲಯಂ ಯಾಂತಿ ಪುನರೇವ ಯುಗಕ್ಷಯೇ ॥ 11 ॥
ತಸ್ಯ ಲೋಕಪ್ರಧಾನಸ್ಯ ಜಗನ್ನಾಥಸ್ಯ ಭೂಪತೇ। ವಿಷ್ಣೋರ್ನಾಮಸಹಸ್ರಂ ಮೇ ಶೃಣು ಪಾಪಭಯಾಪಹಮ್ ॥ 12 ॥
ಯಾನಿ ನಾಮಾನಿ ಗೌಣಾನಿ ವಿಖ್ಯಾತಾನಿ ಮಹಾತ್ಮನಃ। ಋಷಿಭಿಃ ಪರಿಗೀತಾನಿ ತಾನಿ ವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಭೂತಯೇ ॥ 13 ॥
ಋಷಿರ್ನಾಮ್ನಾಂ ಸಹಸ್ರಸ್ಯ ವೇದವ್ಯಾಸೋ ಮಹಾಮುನಿಃ। ಛಂದೋಽನುಷ್ಟುಪ್ ತಥಾ ದೇವೋ ಭಗವಾನ್ ದೇವಕೀಸುತಃ ॥ 14 ॥
ಅಮೃತಾಂಶೂದ್ಭವೋ ಬೀಜಂ ಶಕ್ತಿರ್ದೇವಕಿನಂದನಃ। ತ್ರಿಸಾಮಾ ಹೃದಯಂ ತಸ್ಯ ಶಾಂತ್ಯರ್ಥೇ ವಿನಿಯುಜ್ಯತೇ ॥ 15 ॥

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ವಾಸುದೇವಾಯ—

ಓಂ ವಿಶ್ವಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವಷಟ್ಕಾರೋ ಭೂತಭವ್ಯಭವತ್ಪ್ರಭುಃ। ಭೂತಕೃದ್ಭೂತಭೃದ್ಭಾವೋ ಭೂತಾತ್ಮಾ ಭೂತಭಾವನಃ ॥ 1 ॥
ಪೂತಾತ್ಮಾ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಚ ಮುಕ್ತಾನಾಂ ಪರಮಾ ಗತಿಃ। ಅವ್ಯಯಃ ಪುರುಷಃ ಸಾಕ್ಷೀ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞೋಽಕ್ಷರ ಏವ ಚ ॥ 2 ॥
ಯೋಗೋ ಯೋಗವಿದಾಂ ನೇತಾ ಪ್ರಧಾನಪುರುಷೇಶ್ವರಃ। ನಾರಸಿಂಹವಪುಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೇಶವಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ ॥ 3 ॥
ಸರ್ವಃ ಶರ್ವಃ ಶಿವಃ ಸ್ಥಾಣುರ್ಭೂತಾದಿರ್ನಿಧಿರವ್ಯಯಃ। ಸಂಭವೋ ಭಾವನೋ ಭರ್ತಾ ಪ್ರಭವಃ ಪ್ರಭುರೀಶ್ವರಃ ॥ 4 ॥
ಸ್ವಯಂಭೂಃ ಶಂಭುರಾದಿತ್ಯಃ ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷೋ ಮಹಾಸ್ವನಃ। ಅನಾದಿನಿಧನೋ ಧಾತಾ ವಿಧಾತಾ ಧಾತುರುತ್ತಮಃ ॥ 5 ॥
ಅಪ್ರಮೇಯೋ ಹೃಷೀಕೇಶಃ ಪದ್ಮನಾಭೋಽಮರಪ್ರಭುಃ। ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾ ಮನುಸ್ತ್ವಷ್ಟಾ ಸ್ಥವಿಷ್ಠಃ ಸ್ಥವಿರೋ ಧ್ರುವಃ ॥ 6 ॥
ಅಗ್ರಾಹ್ಯಃ ಶಾಶ್ವತಃ ಕೃಷ್ಣೋ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಃ ಪ್ರತರ್ದನಃ। ಪ್ರಭೂತಸ್ತ್ರಿಕಕುಬ್ಧಾಮ ಪವಿತ್ರಂ ಮಂಗಲಂ ಪರಮ್ ॥ 7 ॥
ಈಶಾನಃ ಪ್ರಾಣದಃ ಪ್ರಾಣೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ। ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭೋ ಭೂಗರ್ಭೋ ಮಾಧವೋ ಮಧುಸೂದನಃ ॥ 8 ॥
ಈಶ್ವರೋ ವಿಕ್ರಮೀ ಧನ್ವೀ ಮೇಧಾವೀ ವಿಕ್ರಮಃ ಕ್ರಮಃ। ಅನುತ್ತಮೋ ದುರಾಧರ್ಷಃ ಕೃತಜ್ಞಃ ಕೃತಿರಾತ್ಮವಾನ್ ॥ 9 ॥
ಸುರೇಶಃ ಶರಣಂ ಶರ್ಮ ವಿಶ್ವರೇತಾಃ ಪ್ರಜಾಭವಃ। ಅಹಃ ಸಂವತ್ಸರೋ ವ್ಯಾಲಃ ಪ್ರತ್ಯಯಃ ಸರ್ವದರ್ಶನಃ ॥ 10 ॥
ಅಜಃ ಸರ್ವೇಶ್ವರಃ ಸಿದ್ಧಃ ಸಿದ್ಧಿಃ ಸರ್ವಾದಿರಚ್ಯುತಃ। ವೃಷಾಕಪಿರಮೇಯಾತ್ಮಾ ಸರ್ವಯೋಗವಿನಿಃಸೃತಃ ॥ 11 ॥
ವಸುರ್ವಸುಮನಾಃ ಸತ್ಯಃ ಸಮಾತ್ಮಾ ಸಮ್ಮಿತಃ ಸಮಃ। ಅಮೋಘಃ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷೋ ವೃಷಕರ್ಮಾ ವೃಷಾಕೃತಿಃ ॥ 12 ॥
ರುದ್ರೋ ಬಹುಶಿರಾ ಬಭ್ರುರ್ವಿಶ್ವಯೋನಿಃ ಶುಚಿಶ್ರವಾಃ। ಅಮೃತಃ ಶಾಶ್ವತಃ ಸ್ಥಾಣುರ್ವರಾರೋಹೋ ಮಹಾತಪಾಃ ॥ 13 ॥
ಸರ್ವಗಃ ಸರ್ವವಿದ್ಭಾನುರ್ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನೋ ಜನಾರ್ದನಃ। ವೇದೋ ವೇದವಿದವ್ಯಂಗೋ ವೇದಾಂಗೋ ವೇದವಿತ್ಕವಿಃ ॥ 14 ॥
ಲೋಕಾಧ್ಯಕ್ಷಃ ಸುರಾಧ್ಯಕ್ಷೋ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷಃ ಕೃತಾಕೃತಃ। ಚತುರಾತ್ಮಾ ಚತುರ್ವ್ಯೂಹಶ್ಚತುರ್ದಂಷ್ಟ್ರಶ್ಚತುರ್ಭುಜಃ ॥ 15 ॥
ಭ್ರಾಜಿಷ್ಣುರ್ಭೋಜನಂ ಭೋಕ್ತಾ ಸಹಿಷ್ಣುರ್ಜಗದಾದಿಜಃ। ಅನಘೋ ವಿಜಯೋ ಜೇತಾ ವಿಶ್ವಯೋನಿಃ ಪುನರ್ವಸುಃ ॥ 16 ॥
ಉಪೇಂದ್ರೋ ವಾಮನಃ ಪ್ರಾಂಶುರಮೋಘಃ ಶುಚಿರೂರ್ಜಿತಃ। ಅತೀಂದ್ರಃ ಸಂಗ್ರಹಸ್ಸರ್ಗೋ ಧೃತಾತ್ಮಾ ನಿಯಮೋ ಯಮಃ ॥ 17 ॥
ವೇದ್ಯೋ ವೈದ್ಯಃ ಸದಾಯೋಗೀ ವೀರಹಾ ಮಾಧವೋ ಮಧುಃ। ಅತೀಂದ್ರಿಯೋ ಮಹಾಮಾಯೋ ಮಹೋತ್ಸಾಹೋ ಮಹಾಬಲಃ ॥ 18 ॥
ಮಹಾಬುದ್ಧಿರ್ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ಮಹಾಶಕ್ತಿರ್ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ। ಅನಿರ್ದೇಶ್ಯವಪುಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಮೇಯಾತ್ಮಾ ಮಹಾದ್ರಿಧೃಕ್ ॥ 19 ॥

ಮಹೇಷ್ವಾಸೋ ಮಹೀಭರ್ತಾ ಶ್ರೀನಿವಾಸಃ ಸತಾಂ ಗತಿಃ। ಅನಿರುದ್ಧಃ ಸುರಾನಂದೋ ಗೋವಿಂದೋ ಗೋವಿದಾಂ ಪತಿಃ ॥ 20 ॥
ಮರೀಚಿರ್ದಮನೋ ಹಂಸಃ ಸುಪರ್ಣೋ ಭುಜಗೋತ್ತಮಃ। ಹಿರಣ್ಯನಾಭಃ ಸುತಪಾಃ ಪದ್ಮನಾಭಃ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ ॥ 21 ॥
ಅಮೃತ್ಯುಃ ಸರ್ವದೃಕ್ ಸಿಂಹಃ ಸಂಧಾತಾ ಸಂಧಿಮಾನ್ ಸ್ಥಿರಃ। ಅಜೋ ದುರ್ಮರ್ಷಣಃ ಶಾಸ್ತಾ ವಿಶ್ರುತಾತ್ಮಾ ಸುರಾರಿಹಾ ॥ 22 ॥
ಗುರುರ್ಗುರುತಮೋ ಧಾಮ ಸತ್ಯಃ ಸತ್ಯಪರಾಕ್ರಮಃ। ನಿಮಿಷೋಽನಿಮಿಷಃ ಸ್ರಗ್ವೀ ವಾಚಸ್ಪತಿರುದಾರಧೀಃ ॥ 23 ॥
ಅಗ್ರಣೀರ್ಗ್ರಾಮಣೀಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನ್ಯಾಯೋ ನೇತಾ ಸಮೀರಣಃ। ಸಹಸ್ರಮೂರ್ಧಾ ವಿಶ್ವಾತ್ಮಾ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಃ ಸಹಸ್ರಪಾತ್ ॥ 24 ॥
ಆವರ್ತನೋ ನಿವೃತ್ತಾತ್ಮಾ ಸಂವೃತಃ ಸಂಪ್ರಮರ್ದನಃ। ಅಹಃ ಸಂವರ್ತಕೋ ವಹ್ನಿರನಿಲೋ ಧರಣೀಧರಃ ॥ 25 ॥
ಸುಪ್ರಸಾದಃ ಪ್ರಸನ್ನಾತ್ಮಾ ವಿಶ್ವಧೃಗ್ವಿಶ್ವಭುಗ್ವಿಭುಃ। ಸತ್ಕರ್ತಾ ಸತ್ಕೃತಃ ಸಾಧುರ್ಜಹ್ನುರ್ನಾರಾಯಣೋ ನರಃ ॥ 26 ॥
ಅಸಂಖ್ಯೇಯೋಽಪ್ರಮೇಯಾತ್ಮಾ ವಿಶಿಷ್ಟಃ ಶಿಷ್ಟಕೃಚ್ಛುಚಿಃ। ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಃ ಸಿದ್ಧಸಂಕಲ್ಪಃ ಸಿದ್ಧಿದಃ ಸಿದ್ಧಿಸಾಧನಃ ॥ 27 ॥
ವೃಷಾಹೀ ವೃಷಭೋ ವಿಷ್ಣುರ್ವೃಷಪರ್ವಾ ವೃಷೋದರಃ। ವರ್ಧನೋ ವರ್ಧಮಾನಶ್ಚ ವಿವಿಕ್ತಃ ಶ್ರುತಿಸಾಗರಃ ॥ 28 ॥
ಸುಭುಜೋ ದುರ್ಧರೋ ವಾಗ್ಮೀ ಮಹೇಂದ್ರೋ ವಸುದೋ ವಸುಃ। ನೈಕರೂಪೋ ಬೃಹದ್ರೂಪಃ ಶಿಪಿವಿಷ್ಟಃ ಪ್ರಕಾಶನಃ ॥ 29 ॥
ಓಜಸ್ತೇಜೋದ್ಯುತಿಧರಃ ಪ್ರಕಾಶಾತ್ಮಾ ಪ್ರತಾಪನಃ। ಋದ್ಧಃ ಸ್ಪಷ್ಟಾಕ್ಷರೋ ಮಂತ್ರಶ್ಚಂದ್ರಾಂಶುರ್ಭಾಸ್ಕರದ್ಯುತಿಃ ॥ 30 ॥
ಅಮೃತಾಂಶೂದ್ಭವೋ ಭಾನುಃ ಶಶಬಿಂದುಃ ಸುರೇಶ್ವರಃ। ಔಷಧಂ ಜಗತಃ ಸೇತುಃ ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ 31 ॥
ಭೂತಭವ್ಯಭವನ್ನಾಥಃ ಪವನಃ ಪಾವನೋಽನಲಃ। ಕಾಮಹಾ ಕಾಮಕೃತ್ಕಾಂತಃ ಕಾಮಃ ಕಾಮಪ್ರದಃ ಪ್ರಭುಃ ॥ 32 ॥
ಯುಗಾದಿಕೃದ್ಯುಗಾವರ್ತೋ ನೈಕಮಾಯೋ ಮಹಾಶನಃ। ಅದೃಶ್ಯೋಽವ್ಯಕ್ತರೂಪಶ್ಚ ಸಹಸ್ರಜಿದನಂತಜಿತ್ ॥ 33 ॥
ಇಷ್ಟೋ ವಿಶಿಷ್ಟಃ ಶಿಷ್ಟೇಷ್ಟಃ ಶಿಖಂಡೀ ನಹುಷೋ ವೃಷಃ। ಕ್ರೋಧಹಾ ಕ್ರೋಧಕೃತ್ಕರ್ತಾ ವಿಶ್ವಬಾಹುರ್ಮಹೀಧರಃ ॥ 34 ॥
ಅಚ್ಯುತಃ ಪ್ರಥಿತಃ ಪ್ರಾಣಃ ಪ್ರಾಣದೋ ವಾಸವಾನುಜಃ। ಅಪಾಂನಿಧಿರಧಿಷ್ಠಾನಮಪ್ರಮತ್ತಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಃ ॥ 35 ॥
ಸ್ಕಂದಃ ಸ್ಕಂದಧರೋ ಧುರ್ಯೋ ವರದೋ ವಾಯುವಾಹನಃ। ವಾಸುದೇವೋ ಬೃಹದ್ಭಾನುರಾದಿದೇವಃ ಪುರಂದರಃ ॥ 36 ॥
ಅಶೋಕಸ್ತಾರಣಸ್ತಾರಃ ಶೂರಃ ಶೌರಿರ್ಜನೇಶ್ವರಃ। ಅನುಕೂಲಃ ಶತಾವರ್ತಃ ಪದ್ಮೀ ಪದ್ಮನಿಭೇಕ್ಷಣಃ ॥ 37 ॥
ಪದ್ಮನಾಭೋಽರವಿಂದಾಕ್ಷಃ ಪದ್ಮಗರ್ಭಃ ಶರೀರಭೃತ್। ಮಹರ್ಧಿರೃದ್ಧೋ ವೃದ್ಧಾತ್ಮಾ ಮಹಾಕ್ಷೋ ಗರುಡಧ್ವಜಃ ॥ 38 ॥
ಅತುಲಃ ಶರಭೋ ಭೀಮಃ ಸಮಯಜ್ಞೋ ಹವಿರ್ಹರಿಃ। ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಣ್ಯೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಾನ್ ಸಮಿತಿಂಜಯಃ ॥ 39 ॥

ವಿಕ್ಷರೋ ರೋಹಿತೋ ಮಾರ್ಗೋ ಹೇತುರ್ದಾಮೋದರಃ ಸಹಃ । ಮಹೀಧರೋ ಮಹಾಭಾಗೋ ವೇಗವಾನಮಿತಾಶನಃ ॥ 40 ॥
ಉದ್ಭವಃ ಕ್ಷೋಭಣೋ ದೇವಃ ಶ್ರೀಗರ್ಭಃ ಪರಮೇಶ್ವರಃ । ಕರಣಂ ಕಾರಣಂ ಕರ್ತಾ ವಿಕರ್ತಾ ಗಹನೋ ಗುಹಃ ॥ 41 ॥
ವ್ಯವಸಾಯೋ ವ್ಯವಸ್ಥಾನಃ ಸಂಸ್ಥಾನಃ ಸ್ಥಾನದೋ ಧ್ರುವಃ । ಪರರ್ದ್ಧಿಃ ಪರಮಃ ಸ್ಪಷ್ಟಸ್ತುಷ್ಟಃ ಪುಷ್ಟಃ ಶುಭೇಕ್ಷಣಃ ॥ 42 ॥
ರಾಮೋ ವಿರಾಮೋ ವಿರಜೋ ಮಾರ್ಗೋ ನೇಯೋನಯೋಽನಯಃ। ವೀರಶ್ಶಕ್ತಿಮತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ಧರ್ಮೋ ಧರ್ಮವಿದುತ್ತಮಃ ॥ 43 ॥
ವೈಕುಂಠಃ ಪುರುಷಃ ಪ್ರಾಣಃ ಪ್ರಾಣದಃ ಪ್ರಣವಃ ಪೃಥುಃ । ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭಃ ಶತ್ರುಘ್ನೋ ವ್ಯಾಪ್ತೋ ವಾಯುರಧೋಕ್ಷಜಃ ॥ 44 ॥
ಕ್ರತುಃ ಸುದರ್ಶನಃ ಕಾಲಃ ಪರಮೇಷ್ಠೀ ಪರಿಗ್ರಹಃ । ಉಗ್ರಃ ಸಂವತ್ಸರೋ ದಕ್ಷೋ ವಿಶ್ರಾಮೋ ವಿಶ್ವದಕ್ಷಿಣಃ ॥ 45 ॥
ವಿಸ್ತಾರಃ ಸ್ಥಾವರಃ ಸ್ಥಾಣುಃ ಪ್ರಮಾಣಂ ಬೀಜಮವ್ಯಯಮ್ । ಅರ್ಥೋಽನರ್ಥೋ ಮಹಾಕೋಶೋ ಮಹಾಭೋಗೋ ಮಹಾಧನಃ ॥46॥
ಅನಿರ್ವಿಣ್ಣಃ ಸ್ಥವಿಷ್ಠೋ ಭೂರ್ಧರ್ಮಯೂಪೋ ಮಹಾಮಖಃ । ನಕ್ಷತ್ರನೇಮಿರ್ನಕ್ಷತ್ರೀ ಕ್ಷಮಃ ಕ್ಷಾಮಃ ಸಮೀಹನಃ ॥ 47 ॥
ಯಜ್ಞ ಇಜ್ಯೋ ಮಹೇಜ್ಯಶ್ಚ ಕ್ರತುಃ ಸತ್ರಂ ಸತಾಂ ಗತಿಃ । ಸರ್ವದರ್ಶೀ ವಿಮುಕ್ತಾತ್ಮಾ ಸರ್ವಜ್ಞೋ ಜ್ಞಾನಮುತ್ತಮಮ್ ॥ 48 ॥
ಸುವ್ರತಃ ಸುಮುಖಃ ಸೂಕ್ಷ್ಮಃ ಸುಘೋಷಃ ಸುಖದಃ ಸುಹೃತ್ । ಮನೋಹರೋ ಜಿತಕ್ರೋಧೋ ವೀರಬಾಹುರ್ವಿದಾರಣಃ ॥ 49 ॥
ಸ್ವಾಪನಃ ಸ್ವವಶೋ ವ್ಯಾಪೀ ನೈಕಾತ್ಮಾ ನೈಕಕರ್ಮಕೃತ್ । ವತ್ಸರೋ ವತ್ಸಲೋ ವತ್ಸೀ ರತ್ನಗರ್ಭೋ ಧನೇಶ್ವರಃ ॥ 50 ॥
ಧರ್ಮಕೃದ್ಧರ್ಮಗುಬ್ಧರ್ಮೀ ಸದಸತ್ಕ್ಷರಮಕ್ಷರಮ್ । ಅವಿಜ್ಞಾತಾ ಸಹಸ್ರಾಂಶುರ್ವಿಧಾತಾ ಕೃತಲಕ್ಷಣಃ ॥ 51 ॥
ಗಭಸ್ತಿನೇಮಿಃ ಸತ್ತ್ವಸ್ಥಃ ಸಿಂಹೋ ಭೂತಮಹೇಶ್ವರಃ । ಆದಿದೇವೋ ಮಹಾದೇವೋ ದೇವೇಶೋ ದೇವಭೃದ್ಗುರುಃ ॥ 52 ॥
ಉತ್ತರೋ ಗೋಪತಿರ್ಗೋಪ್ತಾ ಜ್ಞಾನಗಮ್ಯಃ ಪುರಾತನಃ । ಶರೀರೀ ಭೂತಭೃದ್ಭೋಕ್ತಾ ಕಪೀಂದ್ರೋ ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣಃ ॥ 53 ॥
ಸೋಮಪೋಽಮೃತಪಃ ಸೋಮಃ ಪುರುಜಿತ್ಪುರುಸತ್ತಮಃ । ವಿನಯೋ ಜಯಃ ಸತ್ಯಸಂಧೋ ದಾಶಾರ್ಹಃ ಸಾತ್ವತಾಂ ಪತಿಃ ॥ 54 ॥
ಜೀವೋ ವಿನಯಿತಾ ಸಾಕ್ಷೀ ಮುಕುಂದೋಽಮಿತವಿಕ್ರಮಃ । ಅಂಭೋನಿಧಿರನಂತಾತ್ಮಾ ಮಹೋದಧಿಶಯೋಽಂತಕಃ ॥ 55 ॥
ಅಜೋ ಮಹಾರ್ಹಃ ಸ್ವಾಭಾವ್ಯೋ ಜಿತಾಮಿತ್ರಃ ಪ್ರಮೋದನಃ । ಆನಂದೋ ನಂದನೋ ನಂದಃ ಸತ್ಯಧರ್ಮಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಃ ॥ 56 ॥
ಮಹರ್ಷಿಃ ಕಪಿಲಾಚಾರ್ಯಃ ಕೃತಜ್ಞೋ ಮೇದಿನೀಪತಿಃ । ತ್ರಿಪದಸ್ತ್ರಿದಶಾಧ್ಯಕ್ಷೋ ಮಹಾಶೃಂಗಃ ಕೃತಾಂತಕೃತ್ ॥ 57 ॥
ಮಹಾವರಾಹೋ ಗೋವಿಂದಃ ಸುಷೇಣಃ ಕನಕಾಂಗದೀ । ಗುಹ್ಯೋ ಗಭೀರೋ ಗಹನೋ ಗುಪ್ತಶ್ಚಕ್ರಗದಾಧರಃ ॥ 58 ॥
ವೇಧಾಃ ಸ್ವಾಂಗೋ ಜಿತಃ ಕೃಷ್ಣೋ ದೃಢಃ ಸಂಕರ್ಷಣೋಽಚ್ಯುತಃ । ವರುಣೋ ವಾರುಣೋ ವೃಕ್ಷಃ ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷೋ ಮಹಾಮನಾಃ ॥ 59 ॥

ಭಗವಾನ್ ಭಗಹಾ ನಂದೀ ವನಮಾಲೀ ಹಲಾಯುಧಃ । ಆದಿತ್ಯೋ ಜ್ಯೋತಿರಾದಿತ್ಯಃ ಸಹಿಷ್ಣುರ್ಗತಿಸತ್ತಮಃ ॥ 60 ॥
ಸುಧನ್ವಾ ಖಂಡಪರಶುರ್ದಾರುಣೋ ದ್ರವಿಣಪ್ರದಃ । ದಿವಿಸ್ಪೃಕ್ ಸರ್ವದೃಗ್ವ್ಯಾಸೋ ವಾಚಸ್ಪತಿರಯೋನಿಜಃ ॥ 61 ॥
ತ್ರಿಸಾಮಾ ಸಾಮಗಃ ಸಾಮ ನಿರ್ವಾಣಂ ಭೇಷಜಂ ಭಿಷಕ್ । ಸನ್ನ್ಯಾಸಕೃಚ್ಛಮಃ ಶಾಂತೋ ನಿಷ್ಠಾ ಶಾಂತಿಃ ಪರಾಯಣಮ್ ॥ 62 ॥
ಶುಭಾಂಗಃ ಶಾಂತಿದಃ ಸ್ರಷ್ಟಾ ಕುಮುದಃ ಕುವಲೇಶಯಃ । ಗೋಹಿತೋ ಗೋಪತಿರ್ಗೋಪ್ತಾ ವೃಷಭಾಕ್ಷೋ ವೃಷಪ್ರಿಯಃ ॥ 63 ॥
ಅನಿವರ್ತೀ ನಿವೃತ್ತಾತ್ಮಾ ಸಂಕ್ಷೇಪ್ತಾ ಕ್ಷೇಮಕೃಚ್ಛಿವಃ । ಶ್ರೀವತ್ಸವಕ್ಷಾಃ ಶ್ರೀವಾಸಃ ಶ್ರೀಪತಿಃ ಶ್ರೀಮತಾಂ ವರಃ ॥ 64 ॥
ಶ್ರೀದಃ ಶ್ರೀಶಃ ಶ್ರೀನಿವಾಸಃ ಶ್ರೀನಿಧಿಃ ಶ್ರೀವಿಭಾವನಃ । ಶ್ರೀಧರಃ ಶ್ರೀಕರಃ ಶ್ರೇಯಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲೋಕತ್ರಯಾಶ್ರಯಃ ॥ 65 ॥
ಸ್ವಕ್ಷಃ ಸ್ವಂಗಃ ಶತಾನಂದೋ ನಂದಿರ್ಜ್ಯೋತಿರ್ಗಣೇಶ್ವರಃ । ವಿಜಿತಾತ್ಮಾ ವಿಧೇಯಾತ್ಮಾ ಸತ್ಕೀರ್ತಿಶ್ಛಿನ್ನಸಂಶಯಃ ॥ 66 ॥
ಉದೀರ್ಣಃ ಸರ್ವತಶ್ಚಕ್ಷುರನೀಶಃ ಶಾಶ್ವತಃ ಸ್ಥಿರಃ । ಭೂಶಯೋ ಭೂಷಣೋ ಭೂತಿರ್ವಿಶೋಕಃ ಶೋಕನಾಶನಃ ॥ 67 ॥
ಅರ್ಚಿಷ್ಮಾನರ್ಚಿತಃ ಕುಂಭೋ ವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ವಿಶೋಧನಃ । ಅನಿರುದ್ಧೋಽಪ್ರತಿರಥಃ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನೋಽಮಿತವಿಕ್ರಮಃ ॥ 68 ॥
ಕಾಲನೇಮಿನಿಹಾ ವೀರಃ ಶೌರಿಃ ಶೂರಜನೇಶ್ವರಃ । ತ್ರಿಲೋಕಾತ್ಮಾ ತ್ರಿಲೋಕೇಶಃ ಕೇಶವಃ ಕೇಶಿಹಾ ಹರಿಃ ॥ 69 ॥
ಕಾಮದೇವಃ ಕಾಮಪಾಲಃ ಕಾಮೀ ಕಾಂತಃ ಕೃತಾಗಮಃ । ಅನಿರ್ದೇಶ್ಯವಪುರ್ವಿಷ್ಣುರ್ವೀರೋಽನಂತೋ ಧನಂಜಯಃ ॥ 70 ॥
ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮಕೃದ್ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮವಿವರ್ಧನಃ । ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಬ್ರಹ್ಮೀ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಪ್ರಿಯಃ ॥ 71 ॥
ಮಹಾಕ್ರಮೋ ಮಹಾಕರ್ಮಾ ಮಹಾತೇಜಾ ಮಹೋರಗಃ । ಮಹಾಕ್ರತುರ್ಮಹಾಯಜ್ವಾ ಮಹಾಯಜ್ಞೋ ಮಹಾಹವಿಃ ॥ 72 ॥
ಸ್ತವ್ಯಃ ಸ್ತವಪ್ರಿಯಃ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸ್ತುತಿಃ ಸ್ತೋತಾ ರಣಪ್ರಿಯಃ । ಪೂರ್ಣಃ ಪೂರಯಿತಾ ಪುಣ್ಯಃ ಪುಣ್ಯಕೀರ್ತಿರನಾಮಯಃ ॥ 73 ॥
ಮನೋಜವಸ್ತೀರ್ಥಕರೋ ವಸುರೇತಾ ವಸುಪ್ರದಃ । ವಸುಪ್ರದೋ ವಾಸುದೇವೋ ವಸುರ್ವಸುಮನಾ ಹವಿಃ ॥ 74 ॥
ಸದ್ಗತಿಃ ಸತ್ಕೃತಿಃ ಸತ್ತಾ ಸದ್ಭೂತಿಃ ಸತ್ಪರಾಯಣಃ । ಶೂರಸೇನೋ ಯದುಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಸನ್ನಿವಾಸಃ ಸುಯಾಮುನಃ ॥ [illegible] ॥
ಭೂತಾವಾಸೋ ವಾಸುದೇವಃ ಸರ್ವಾಸುನಿಲಯೋಽನಲಃ । ದರ್ಪಹಾ ದರ್ಪದೋ ದೃಪ್ತೋ ದುರ್ಧರೋಽಥಾಪರಾಜಿತಃ ॥ 76 ॥
ವಿಶ್ವಮೂರ್ತಿರ್ಮಹಾಮೂರ್ತಿರ್ದೀಪ್ತಮೂರ್ತಿರಮೂರ್ತಿಮಾನ್ । ಅನೇಕಮೂರ್ತಿರವ್ಯಕ್ತಃ ಶತಮೂರ್ತಿಃ ಶತಾನನಃ ॥ 77 ॥
ಏಕೋ ನೈಕಃ ಸವಃ ಕಃ ಕಿಂ ಯತ್ತತ್ಪದಮನುತ್ತಮಮ್ । ಲೋಕಬಂಧುರ್ಲೋಕನಾಥೋ ಮಾಧವೋ ಭಕ್ತವತ್ಸಲಃ ॥ 78 ॥
ಸುವರ್ಣವರ್ಣೋ ಹೇಮಾಂಗೋ ವರಾಂಗಶ್ಚಂದನಾಂಗದೀ । ವೀರಹಾ ವಿಷಮಃ ಶೂನ್ಯೋ ಘೃತಾಶೀರಚಲಶ್ಚಲಃ ॥ 79 ॥

ಅಮಾನೀ ಮಾನದೋ ಮಾನ್ಯೋ ಲೋಕಸ್ವಾಮೀ ತ್ರಿಲೋಕಧೃಕ್ । ಸುಮೇಧಾ ಮೇಧಜೋ ಧನ್ಯಃ ಸತ್ಯಮೇಧಾ ಧರಾಧರಃ ॥ 80 ॥
ತೇಜೋವೃಷೋ ದ್ಯುತಿಧರಃ ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ವರಃ । ಪ್ರಗ್ರಹೋ ನಿಗ್ರಹೋ ವ್ಯಗ್ರೋ ನೈಕಶೃಂಗೋ ಗದಾಗ್ರಜಃ ॥ 81 ॥
ಚತುರ್ಮೂರ್ತಿಶ್ಚತುರ್ಬಾಹುಶ್ಚತುರ್ವ್ಯೂಹಶ್ಚತುರ್ಗತಿಃ । ಚತುರಾತ್ಮಾ ಚತುರ್ಭಾವಶ್ಚತುರ್ವೇದವಿದೇಕಪಾತ್ ॥ 82 ॥
ಸಮಾವರ್ತೋ ನಿವೃತ್ತಾತ್ಮಾ ದುರ್ಜಯೋ ದುರತಿಕ್ರಮಃ । ದುರ್ಲಭೋ ದುರ್ಗಮೋ ದುರ್ಗೋ ದುರಾವಾಸೋ ದುರಾರಿಹಾ ॥ 83 ॥
ಶುಭಾಂಗೋ ಲೋಕಸಾರಂಗಃ ಸುತಂತುಸ್ತಂತುವರ್ಧನಃ । ಇಂದ್ರಕರ್ಮಾ ಮಹಾಕರ್ಮಾ ಕೃತಕರ್ಮಾ ಕೃತಾಗಮಃ ॥ 84 ॥
ಉದ್ಭವಃ ಸುಂದರಃ ಸುಂದೋ ರತ್ನನಾಭಃ ಸುಲೋಚನಃ । ಅರ್ಕೋ ವಾಜಸನಃ ಶೃಂಗೀ ಜಯಂತಃ ಸರ್ವವಿಜ್ಜಯೀ ॥ 85 ॥
ಸುವರ್ಣಬಿಂದುರಕ್ಷೋಭ್ಯಃ ಸರ್ವವಾಗೀಶ್ವರೇಶ್ವರಃ । ಮಹಾಹ್ರದೋ ಮಹಾಗರ್ತೋ ಮಹಾಭೂತೋ ಮಹಾನಿಧಿಃ ॥ 86 ॥
ಕುಮುದಃ ಕುಂದರಃ ಕುಂದಃ ಪರ್ಜನ್ಯಃ ಪಾವನೋಽನಿಲಃ । ಅಮೃತಾಂಶೋಽಮೃತವಪುಃ ಸರ್ವಜ್ಞಃ ಸರ್ವತೋಮುಖಃ ॥ 87 ॥
ಸುಲಭಃ ಸುವ್ರತಃ ಸಿದ್ಧಃ ಶತ್ರುಜಿಚ್ಛತ್ರುತಾಪನಃ । ನ್ಯಗ್ರೋಧೋದುಂಬರೋಽಶ್ವತ್ಥಶ್ಚಾಣೂರಾಂಧ್ರನಿಷೂದನಃ ॥ 88 ॥
ಸಹಸ್ರಾರ್ಚಿಃ ಸಪ್ತಜಿಹ್ವಃ ಸಪ್ತೈಧಾಃ ಸಪ್ತವಾಹನಃ । ಅಮೂರ್ತಿರನಘೋಽಚಿಂತ್ಯೋ ಭಯಕೃದ್ಭಯನಾಶನಃ ॥ 89 ॥
ಅಣುರ್ಬೃಹತ್ಕೃಶಃ ಸ್ಥೂಲೋ ಗುಣಭೃನ್ನಿರ್ಗುಣೋ ಮಹಾನ್ । ಅಧೃತಃ ಸ್ವಧೃತಃ ಸ್ವಾಸ್ಯಃ ಪ್ರಾಗ್ವಂಶೋ ವಂಶವರ್ಧನಃ ॥ 90 ॥
ಭಾರಭೃತ್ಕಥಿತೋ ಯೋಗೀ ಯೋಗೀಶಃ ಸರ್ವಕಾಮದಃ । ಆಶ್ರಮಃ ಶ್ರಮಣಃ ಕ್ಷಾಮಃ ಸುಪರ್ಣೋ ವಾಯುವಾಹನಃ ॥ 91 ॥
ಧನುರ್ಧರೋ ಧನುರ್ವೇದೋ ದಂಡೋ ದಮಯಿತಾ ದಮಃ । ಅಪರಾಜಿತಃ ಸರ್ವಸಹೋ ನಿಯಂತಾ ನಿಯಮೋ ಯಮಃ ॥ 92 ॥
ಸತ್ತ್ವವಾನ್ ಸಾತ್ತ್ವಿಕಃ ಸತ್ಯಃ ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಯಣಃ । ಅಭಿಪ್ರಾಯಃ ಪ್ರಿಯಾರ್ಹೋಽರ್ಹಃ ಪ್ರಿಯಕೃತ್ ಪ್ರೀತಿವರ್ಧನಃ ॥ 93 ॥
ವಿಹಾಯಸಗತಿರ್ಜ್ಯೋತಿಃ ಸುರುಚಿರ್ಹುತಭುಗ್ವಿಭುಃ । ರವಿರ್ವಿರೋಚನಃ ಸೂರ್ಯಃ ಸವಿತಾ ರವಿಲೋಚನಃ ॥ 94 ॥
ಅನಂತೋ ಹುತಭುಗ್ಭೋಕ್ತಾ ಸುಖದೋ ನೈಕಜೋಽಗ್ರಜಃ । ಅನಿರ್ವಿಣ್ಣಃ ಸದಾಽಮರ್ಷೀ ಲೋಕಾಧಿಷ್ಠಾನಮದ್ಭುತಃ ॥ 95 ॥
ಸನಾತ್ಸನಾತನತಮಃ ಕಪಿಲಃ ಕಪಿರವ್ಯಯಃ । ಸ್ವಸ್ತಿದಃ ಸ್ವಸ್ತಿಕೃತ್ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸ್ವಸ್ತಿಭುಕ್ ಸ್ವಸ್ತಿದಕ್ಷಿಣಃ ॥ 96 ॥
ಅರೌದ್ರಃ ಕುಂಡಲೀ ಚಕ್ರೀ ವಿಕ್ರಮ್ಯೂರ್ಜಿತಶಾಸನಃ । ಶಬ್ದಾತಿಗಃ ಶಬ್ದಸಹಃ ಶಿಶಿರಃ ಶರ್ವರೀಕರಃ ॥ 97 ॥
ಅಕ್ರೂರಃ ಪೇಶಲೋ ದಕ್ಷೋ ದಕ್ಷಿಣಃ ಕ್ಷಮಿಣಾಂ ವರಃ । ವಿದ್ವತ್ತಮೋ ವೀತಭಯಃ ಪುಣ್ಯಶ್ರವಣಕೀರ್ತನಃ ॥ 98 ॥
ಉತ್ತಾರಣೋ ದುಷ್ಕೃತಿಹಾ ಪುಣ್ಯೋ ದುಃಸ್ವಪ್ನನಾಶನಃ । ವೀರಹಾ ರಕ್ಷಣಃ ಸಂತೋ ಜೀವನಃ ಪರ್ಯವಸ್ಥಿತಃ ॥ 99 ॥

ಅನಂತರೂಪೋಽನಂತಶ್ರೀರ್ಜಿತಮನ್ಯುರ್ಭಯಾಪಹಃ । ಚತುರಸ್ರೋ ಗಭೀರಾತ್ಮಾ ವಿದಿಶೋ ವ್ಯಾದಿಶೋ ದಿಶಃ ॥ 100 ॥
ಅನಾದಿರ್ಭೂರ್ಭುವೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಸುವೀರೋ ರುಚಿರಾಂಗದಃ । ಜನನೋ ಜನಜನ್ಮಾದಿರ್ಭೀಮೋ ಭೀಮಪರಾಕ್ರಮಃ ॥ 101 ॥
ಆಧಾರನಿಲಯೋ ಧಾತಾ ಪುಷ್ಪಹಾಸಃ ಪ್ರಜಾಗರಃ । ಊರ್ಧ್ವಗಃ ಸತ್ಪಥಾಚಾರಃ ಪ್ರಾಣದಃ ಪ್ರಣವಃ ಪಣಃ ॥ 102 ॥
ಪ್ರಮಾಣಂ ಪ್ರಾಣನಿಲಯಃ ಪ್ರಾಣಭೃತ್ ಪ್ರಾಣಜೀವನಃ । ತತ್ತ್ವಂ ತತ್ತ್ವವಿದೇಕಾತ್ಮಾ ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾತಿಗಃ ॥ 103 ॥
ಭೂರ್ಭುವಃಸ್ವಸ್ತರುಸ್ತಾರಃ ಸವಿತಾ ಪ್ರಪಿತಾಮಹಃ । ಯಜ್ಞೋ ಯಜ್ಞಪತಿರ್ಯಜ್ವಾ ಯಜ್ಞಾಂಗೋ ಯಜ್ಞವಾಹನಃ ॥ 104 ॥
ಯಜ್ಞಭೃದ್ಯಜ್ಞಕೃದ್ಯಜ್ಞೀ ಯಜ್ಞಭುಗ್ಯಜ್ಞಸಾಧನಃ । ಯಜ್ಞಾಂತಕೃದ್ಯಜ್ಞಗುಹ್ಯಮನ್ನಮನ್ನಾದ ಏವ ಚ ॥ 105 ॥
ಆತ್ಮಯೋನಿಃ ಸ್ವಯಂಜಾತೋ ವೈಖಾನಃ ಸಾಮಗಾಯನಃ । ದೇವಕೀನಂದನಃ ಸ್ರಷ್ಟಾ ಕ್ಷಿತೀಶಃ ಪಾಪನಾಶನಃ ॥ 106 ॥
ಶಂಖಭೃನ್ನಂದಕೀ ಚಕ್ರೀ ಶಾರ್ಙ್ಗಧನ್ವಾ ಗದಾಧರಃ । ರಥಾಂಗಪಾಣಿರಕ್ಷೋಭ್ಯಃ ಸರ್ವಪ್ರಹರಣಾಯುಧಃ ॥ 107 ॥

ಸರ್ವಪ್ರಹರಣಾಯುಧ ಓಂ ನಮ ಇತಿ

ಇತೀದಂ ಕೀರ್ತನೀಯಸ್ಯ ಕೇಶವಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ । ನಾಮ್ನಾಂ ಸಹಸ್ರಂ ದಿವ್ಯಾನಾಂ ಅಶೇಷೇಣ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಮ್ ॥ 1 ॥
ಯ ಇದಂ ಶೃಣುಯಾನ್ನಿತ್ಯಂ ಯಶ್ಚಾಪಿ ಪರಿಕೀರ್ತಯೇತ್ । ನಾಶುಭಂ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ಕಿಂಚಿತ್ ಸೋಽಮುತ್ರೇಹ ಚ ಮಾನವಃ ॥ 2 ॥
ವೇದಾಂತಗೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಸ್ಯಾತ್ ಕ್ಷತ್ರಿಯೋ ವಿಜಯೀ ಭವೇತ್ । ವೈಶ್ಯೋ ಧನಸಮೃದ್ಧಸ್ಸ್ಯಾತ್ ಶೂದ್ರಃ ಸುಖಮವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥ 3 ॥
ಧರ್ಮಾರ್ಥೀ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾದ್ಧರ್ಮಮರ್ಥಾರ್ಥೀ ಚಾರ್ಥಮಾಪ್ನುಯಾತ್। ಕಾಮಾನವಾಪ್ನುಯಾತ್ಕಾಮೀ ಪ್ರಜಾರ್ಥೀ ಪ್ರಾಪ್ನುಯಾತ್ಪ್ರಜಾಮ್ ॥
ಭಕ್ತಿಮಾನ್ ಯಃ ಸದೋತ್ಥಾಯ ಶುಚಿಸ್ತದ್ಗತಮಾನಸಃ । ಸಹಸ್ರಂ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ನಾಮ್ನಾಮೇತತ್ ಪ್ರಕೀರ್ತಯೇತ್ ॥ 5 ॥
ಯಶಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ವಿಪುಲಂ ಜ್ಞಾತಿಪ್ರಾಧಾನ್ಯಮೇವ ಚ । ಅಚಲಾಂ ಶ್ರಿಯಮಾಪ್ನೋತಿ ಶ್ರೇಯಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತ್ಯನುತ್ತಮಮ್ ॥ 6 ॥
ನ ಭಯಂ ಕ್ವಚಿದಾಪ್ನೋತಿ ವೀರ್ಯಂ ತೇಜಶ್ಚ ವಿಂದತಿ । ಭವತ್ಯರೋಗೋ ದ್ಯುತಿಮಾನ್ ಬಲರೂಪಗುಣಾನ್ವಿತಃ ॥ 7 ॥
ರೋಗಾರ್ತೋ ಮುಚ್ಯತೇ ರೋಗಾದ್ಬದ್ಧೋ ಮುಚ್ಯೇತ ಬಂಧನಾತ್ । ಭಯಾನ್ಮುಚ್ಯೇತ ಭೀತಸ್ತು ಮುಚ್ಯೇತಾಪನ್ನ ಆಪದಃ ॥ 8 ॥
ದುರ್ಗಾಣ್ಯತಿತರತ್ಯಾಶು ಪುರುಷಃ ಪುರುಷೋತ್ತಮಮ್ । ಸ್ತುವನ್ನಾಮಸಹಸ್ರೇಣ ನಿತ್ಯಂ ಭಕ್ತಿಸಮನ್ವಿತಃ ॥ 9 ॥
ವಾಸುದೇವಾಶ್ರಯೋ ಮರ್ತ್ಯೋ ವಾಸುದೇವಪರಾಯಣಃ । ಸರ್ವಪಾಪವಿಶುದ್ಧಾತ್ಮಾ ಯಾತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಸನಾತನಮ್ ॥ 10 ॥
ನ ವಾಸುದೇವಭಕ್ತಾನಾಂ ಅಶುಭಂ ವಿದ್ಯತೇ ಕ್ವಚಿತ್ । ಜನ್ಮಮೃತ್ಯುಜರಾವ್ಯಾಧಿಭಯಂ ನೈವೋಪಜಾಯತೇ ॥ 11 ॥

ಇಮಂ ಸ್ತವಮಧೀಯಾನಃ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಸಮನ್ವಿತಃ। ಯುಜ್ಯೇತಾತ್ಮಸುಖಕ್ಷಾಂತಿಶ್ರೀಧೃತಿಸ್ಮೃತಿಕೀರ್ತಿಭಿಃ ॥ 12 ॥
ನ ಕ್ರೋಧೋ ನಚ ಮಾತ್ಸರ್ಯಂ ನ ಲೋಭೋ ನಾಶುಭಾ ಮತಿಃ। ಭವಂತಿ ಕೃತಪುಣ್ಯಾನಾಂ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮೇ ॥ 13 ॥
ದ್ಯೌಃ ಸಚಂದ್ರಾರ್ಕನಕ್ಷತ್ರಾ ಖಂ ದಿಶೋ ಭೂರ್ಮಹೋದಧಿಃ। ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ವೀರ್ಯೇಣ ವಿಧೃತಾನಿ ಮಹಾತ್ಮನಃ ॥ 14 ॥
ಸಸುರಾಸುರಗಂಧರ್ವಂ ಸಯಕ್ಷೋರಗರಾಕ್ಷಸಮ್। ಜಗದ್ವಶೇ ವರ್ತತೇದಂ ಕೃಷ್ಣಸ್ಯ ಸಚರಾಚರಮ್ ॥ 15 ॥
ಇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಮನೋ ಬುದ್ಧಿಃ ಸತ್ತ್ವಂ ತೇಜೋ ಬಲಂ ಧೃತಿಃ। ವಾಸುದೇವಾತ್ಮಕಾನ್ಯಾಹುಃ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ ಏವ ಚ ॥ 16 ॥
ಸರ್ವಾಗಮಾನಾಮಾಚಾರಃ ಪ್ರಥಮಂ ಪರಿಕಲ್ಪತೇ। ಆಚಾರಪ್ರಭವೋ ಧರ್ಮೋ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಪ್ರಭುರಚ್ಯುತಃ ॥ 17 ॥
ಋಷಯಃ ಪಿತರೋ ದೇವಾಃ ಮಹಾಭೂತಾನಿ ಧಾತವಃ। ಜಂಗಮಾಜಂಗಮಂ ಚೇದಂ ಜಗನ್ನಾರಾಯಣೋದ್ಭವಮ್ ॥ 18 ॥
ಯೋಗೋ ಜ್ಞಾನಂ ತಥಾ ಸಾಂಖ್ಯಂ ವಿದ್ಯಾಃ ಶಿಲ್ಪಾದಿಕರ್ಮ ಚ। ವೇದಾಃ ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ವಿಜ್ಞಾನಂ ಏತತ್ಸರ್ವಂ ಜನಾರ್ದನಾತ್ ॥ 19 ॥
ಏಕೋ ವಿಷ್ಣುರ್ಮಹದ್ಭೂತಂ ಪೃಥಗ್ಭೂತಾ.ನ್ಯನೇಕಶಃ। ತ್ರೀನ್ ಲೋಕಾನ್ ವ್ಯಾಪ್ಯ ಭೂತಾತ್ಮಾ ಭುಂಕ್ತೇ ವಿಶ್ವಭುಗವ್ಯಯಃ ॥ 20 ॥
ಇಮಂ ಸ್ತವಂ ಭಗವತೋ ವಿಷ್ಣೋರ್ವ್ಯಾಸೇನ ಕೀರ್ತಿತಮ್। ಪಠೇದ್ಯ ಇಚ್ಛೇತ್ಪುರುಷಃ ಶ್ರೇಯಃ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಸುಖಾನಿ ಚ ॥ 21 ॥
ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಮಜಂ ದೇವಂ ಜಗತಃ ಪ್ರಭವಾಪ್ಯಯಮ್। ಭಜಂತಿ ಯೇ ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷಂ ನ ತೇ ಯಾಂತಿ ಪರಾಭವಮ್ ॥ 22 ॥

ನ ತೇ ಯಾಂತಿ ಪರಾಭವಂ ಓಂ ನಮ ಇತಿ

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತೇ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ ॥

ಪಿತೃಗಣಸಂಧಿ

ಕೃತಿರಮಣ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ವಸುದೇ- ।
ವತೆಗಳಾಹಂಕಾರತ್ರಯದೊಳು ।
ಚತುರವಿಂಶತಿ ರೂಪದಿಂದಲಿ ಭೋಜ್ಯನೆನಿಸುವನು ॥
ಹುತವಹಾಕ್ಷಾಂತರ್ಗತ ಜಯಾ- ।
ಪತಿಯು ತಾನೇ ಮೂರಧಿಕ ತ್ರಿಂ- ।
ಶತಿ ಸುರೂಪದಿ ಭೋಕ್ತ ಎನಿಸುವ ಭೋಕ್ತೃಗಳೊಳಿದ್ದು ॥ 1 ॥

ಆರಧಿಕಮೂವತ್ತು ರೂಪದಿ ।
ವಾರಿಜಾಪ್ತನೊಳಿರುತಿಹನು ಮಾ- ।
ಯಾರಮಣ ಶ್ರೀವಾಸುದೇವನು ಕಾಲನಾಮದಲಿ ॥
ಮೂರುವಿಧ ಪಿತೃಗಳೊಳು ವಸು ತ್ರಿಪು- ।
ರಾರಿಯಾದಿತ್ಯಗನಿರುದ್ಧನು ।
ತೋರಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕರ್ತೃಕರ್ಮಕ್ರಿಯನೆನಿಸಿಕೊಂಬ ॥ 2 ॥

ಸ್ವವಶ ನಾರಾಯಣನು ತಾ ಷ- ।
ಣ್ಣವತಿನಾಮದಿ ಕರೆಸುತಲಿ ವಸು ।
ಶಿವ ದಿವಾಕರ ಕರ್ತೃಕರ್ಮಕ್ರಿಯೆಗಳೊಳಗಿದ್ದು ॥
ನೆವನವಿಲ್ಲದೆ ನಿತ್ಯದಲಿ ತ- ।
ನ್ನವರು ಮಾಡುವ ಸೇವೆ ಕೈಕೊಂ- ।
ಡವರ ಪಿತೃಗಳಿಗೀವನಂತಾನಂತ ಸುಖಗಳನು ॥ 3 ॥

ತಂತುಪಟದಂದದಲಿ ಲಕುಮೀ- ।
ಕಾಂತ ಪಂಚಾತ್ಮಕನೆನಿಸಿ ವಸು- ।
ಕಂತುಹರ ರವಿ ಕರ್ತೃಗಳೊಳಗಿದ್ದನವರತ ತನ್ನ ॥
ಚಿಂತಿಸುವ ಸಂತರನು ಗುರು ಮ- ।
ಧ್ವಾಂತರಾತ್ಮಕ ಸಂತಯಿಸುವನು ।
ಸಂತತಖಿಳಾರ್ಥಗಳ ಪಾಲಿಸಿ ಇಹಪರಂಗಳಲಿ ॥ 4 ॥

ತಂದೆತಾಯ್ಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೋಸುಗ ।
ನಿಂದ್ಯಕರ್ಮವ ತೊರೆದು ವಿಹಿತಗ- ।
ಳೊಂದು ಮೀರದೆ ಸಾಂಗಕರ್ಮಗಳಾಚರಿಸುವವರು ॥
ವಂದನೀಯರಾಗಿಳೆಯೊಳಗೆ ದೈ- ।
ನಂದಿನದಿ ದೈಶಿಕ ದಹಿಕ ಸುಖ- ।
ದಿಂದೆ ಬಾಳ್ವರು ಬಹು ದಿವಸದಲಿ ಕೀರ್ತಿಯುತರಾಗಿ ॥ 5 ॥

ಅಂಶಿ ಅಂಶಾಂತರ್ಗತತ್ರಯ ।
ಹಂಸವಾಹನ ಮುಖ್ಯದಿವಿಜರ ।
ಸಾಂಶದಲಿ ತಿಳಿದಂತರಾತ್ಮಕ ಶ್ರೀಜನಾರ್ದನನ ॥
ಸಂಸ್ಮರಣೆಪೂರ್ವಕದಿ ಷಡಧಿಕ ।
ತ್ರಿಂಶತಿತ್ರಯರೂಪವರಿತು ವಿ- ।
ಪಾಂಸಗನ ಪೂಜಿಸುವರವರೆ ಕೃತಾರ್ಥರೆನಿಸುವರು ॥ 6 ॥

ಮೂರುವರೆ ಸಾವಿರದ ಮೇಲರೆ ।
ನೂರೈದು ರೂಪದಿ ಜನಾರ್ದನ ।
ಸೂರಿಗಳು ಮಾಡುವ ಸಮಾರಾಧನೆಗೆ ವಿಘ್ನಗಳು ॥
ಬಾರದಂತೆ ಬಹುಪ್ರಕಾರ ಖ- ।
ರಾರಿ ಕಾಪಾಡುವನು ಸರ್ವ ಶ- ।
ರೀರಗಳೊಳಿದ್ದವರವರ ಪೆಸರಿಂದ ಕರೆಸುತಲಿ ॥ 7 ॥

ಜಯ ಜಯ ಜಯಾಕಾಂತ ದತ್ತಾ- ।
ತ್ರೇಯ ಕಪಿಲ ಮಹಿದಾಸ ಭಕ್ತ- ।
ಪ್ರಿಯ ಪುರಾತನಪುರುಷ ಪೂರ್ಣಾನಂದಜ್ಞಾನಘನ ॥
ಹಯವದನ ಹರಿ ಹಂಸ ಲೋಕ- ।
ತ್ರಯವಿಲಕ್ಷಣ ನಿಖಿಳಜಗದಾ- ।
ಶ್ರಯ ನಿರಾಮಯ ದಯದಿ ಸಂತೈಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಪುದು ॥ 8 ॥

ಷಣ್ಣವತಿಯೆಂಬಕ್ಷರೇಡ್ಯನು ।
ಷಣ್ಣವತಿ ನಾಮದಲಿ ಕರೆಸುತ ।
ತನ್ನವರು ಸದ್ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕದಿಂದೆ ಮಾಡುತಿಹ ॥
ಪುಣ್ಯಕರ್ಮವ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕಾ- ।
ರುಣ್ಯಸಾಗರ ಸಲಹುವನು ಬ್ರ- ।
ಹ್ಮಣ್ಯದೇವ ಭವಾಬ್ಧಿಪೋತ ಬಹುಪ್ರಕಾರದಲಿ ॥ 9 ॥

ದೇಹಗಳ ಕೊಡುವವನು ಆವರವ- ।
ರಹರವನು ಕೊಡದಿಹನೆ ಸುಮನಸ- ।
ಮಹಿತ ಮಂಗಳಚರಿತ ಸದ್ಗುಣಭರಿತನನವರತ ॥
ಅಹಿಕ ಪಾರತ್ರಿಕ ಸುಖಪ್ರದ ।
ವಹಿಸಿ ಬೆನ್ನಿಲಿ ಬೆಟ್ಟವಮೃತವ ।
ದ್ರುಹಿಣ ಮೊದಲಾದವರಿಗುಣಿಸಿದ ಮುರಿದನಹಿತರನ ॥ 10 ॥

ದ್ರುಹಿಣ ಮೊದಲಾದಮರರಿಗೆ ಸ- ।
ನ್ಮಹಿತ ಮಾಯಾರಮಣ ತಾನೇ ।
ಸ್ವಹನೆನಿಸಿ ಸಂತೃಪ್ತಿಬಡಿಸುವ ಸರ್ವಕಾಲದಲಿ ॥
ಪ್ರಹಿತ ಸಂಕರುಷಣನು ಪಿತೃಗಳಿ- ।
ಗಹರನೆನಿಪ ಸ್ವಧಾಖ್ಯರೂಪದಿ ।
ಮಹಿಜ ಫಲತೃಣ ಪೆಸರಿನಲಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಅನಿರುದ್ಧ ॥ 11 ॥

ಅನ್ನನೆನಿಸುವ ನೃಪಶುಗಳಿಗೆ ಹಿ- ।
ರಣ್ಯಗರ್ಭಾಂಡದೊಳು ಸಂತತ ।
ತನ್ನನೀಪರಿಯಿಂದುಪಾಸನೆಗೈವ ಭಕುತರನು ॥
ಬನ್ನಬಡಿಸದೆ ಭವಸಮುದ್ರ ಮ- ।
ಹೋನ್ನತಿಯ ದಾಟಿಸಿ ಚತುರ್ವಿಧ ।
ಅನ್ನಮಯನಾತ್ಮಪ್ರದರ್ಶನ ಸುಖವನೀವ ಹರಿ ॥ 12 ॥

ಮನವಚನಕಾಯಗಳ ದೆಶೆಯಿಂ- ।
ದನುದಿನದಿ ಬಿಡದಾಚರಿಸುತಿ- ।
ಪ್ಪನುಚಿತೋಚಿತ ಕರ್ಮಗಳ ಸದ್ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕದಿ ॥
ಅನಿಳದೇವನೊಳಿಪ್ಪ ನಾರಾ- ।
ಯಣಾಗಿದನ್ನವು ಎಂದು ಕೃಷ್ಣಾ- ।
ರ್ಪಣವೆನುತ ಕೊಡೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸಂತೈಪ ಕರುಣಾಳು ॥ 13 ॥

ಏಳುವಿಧದನ್ನಪ್ರಕರಣವ ।
ಕೇಳಿ ಕೋವಿದರಾಸ್ಯದಿಂದಲಿ ।
ಆಲಸವ ಮಾಡದಲೆ ಅನಿರುದ್ಧಾದಿರೂಪಗಳ ॥
ಕಾಲಕಾಲದಿ ನೆನೆದು ಪೂಜಿಸು ।
ಸ್ಥೂಲಮತಿಗಳಿಗಿದನು ಪೇಳದೆ ।
ಶ್ರೀಲಕುಮಿವಲ್ಲಭನೆ ಅನ್ನಾದನ್ನ ಅನ್ನದನು ॥ 14 ॥

ಎಂದರಿತು ಸಪಾನ್ನಗಳ ದೈ- ।
ನಂದಿನದಿ ಮರೆಯದೆ ಸದಾ ಗೋ- ।
ವಿಂದಗರ್ಪಿಸು ನಿರ್ಭಯದಿ ಮಹಯಜ್ಞವಿದುಯೆಂದು ॥
ಇಂದಿರೇಶನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ದಯ- ।
ದಿಂದೆ ಬೇಡಿಸಿಕೊಳದೆ ತವಕದಿ ।
ತಂದುಕೊಡುವನು ಪರಮಮಂಗಳ ತನ್ನ ದಾಸರಿಗೆ ॥ 15 ॥

ಸೂಜಿ ಕರದಲಿ ಪಿಡಿದು ಸಮರವ ।
ನಾ ಜಯಿಸುವೆನು ಎಂಬ ನರನಂ- ।
ತೀ ಜಗತ್ತಿನೊಳುಳ್ಳ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳು ನಿತ್ಯದಲಿ ॥
ಶ್ರೀಜಗತ್ಪತಿ ಚರಣಯುಗಳಸ- ।
ರೋಜ ಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕ ।
ಪೂಜಿಸದೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮವ ಬಯಸಿ ಬಳಲುವರು ॥ 16 ॥

ಶಕಟಭಂಜನ ಸಕಲ ಜೀವರ ।
ನಿಕಟಗನು ತಾನಾಗಿ ಲೋಕಕೆ ।
ಪ್ರಕಟನಾಗದೆ ಸಕಲಕರ್ಮವ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿಸುತ ॥
ಅಕುಟಿಲಾತ್ಮಕ ಭಕುತ ಜನರಿಗೆ ।
ಸುಖದನೆನಿಸುವ ಸರ್ವಕಾಲದಿ ।
ಅಕಟಕಟ ಈತನ ಮಹಾಮಹಿಮೆಗಳಿಗೇನೆಂಬೆ ॥ 17 ॥

ಶ್ರೀಲಕುಮಿವಲ್ಲಭನು ವೈಕುಂ- ।
ಠಾಲಯದಿ ಪ್ರಣವ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೀ- ।
ಲಾಲಜಾಸನಮುಖ್ಯ ಚೇತನರೊಳಗೆ ನೆಲೆಸಿದ್ದು ॥
ಮೂಲಕಾರಣ ಅಂಶನಾಮದಿ ।
ಲೀಲೆಗೈಸುತ ತೋರಿಕೊಳ್ಳದೆ ।
ಪಾಲಿನೊಳು ಘೃತವಿದ್ದತೆರದಂತಿಪ್ಪ ತ್ರಿಸ್ಥಳದಿ ॥ 18 ॥

ಮೂರುಯುಗದಲಿ ಮೂಲರೂಪನು ।
ಸೂರಿಗಳ ಸಂತೈಸಿ ದಿತಿಯ ಕು- ।
ಮಾರಕರ ಸಂಹರಿಸಿ ಧರ್ಮವನುಳುಹಬೇಕೆಂದು ॥
ಕಾರುಣಿಕ ಭೂಮಿಯೊಳು ನಿಜಪರಿ- ।
ವಾರಸಹಿತವತರಿಸಿ ಬಹುವಿಧ ।
ತೋರಿದನು ನರವತ್ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಸಕಲ ಚೇತನಕೆ ॥ 19 ॥

ಕಾರಣಾಹ್ವಯ ಪ್ರಕೃತಿಯೊಳಗಿ- ।
ದ್ವಾರಧಿಕ ಹದಿನೆಂಟು ತತ್ತ್ವವ ।
ತಾ ರಚಿಸಿ ತದ್ರೂಪ ತನ್ನಾಮಂಗಳನೆ ಧರಿಸಿ ॥
ನೀರಜಭವಾಂಡವನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ।
ಕಾರುಣಿಕ ಕಾರ್ಯಾಖ್ಯ ರೂಪದಿ ।
ತೋರುವನು ಸಹಜಾಹಿತಾಚಲಗಳಲಿ ಪ್ರತಿದಿನದಿ ॥ 20 ॥

ಜೀವರಂತರ್ಯಾಮಿ ಅಂಶಿ ಕ- ।
ಳೇವರಗಳೊಳಗಿಂದ್ರಿಯಗಳಲಿ ।
ತಾ ವಿಹಾರವ ಗೈವುತನುದಿನ ಅಂಶನಾಮದಲಿ ॥
ಈ ವಿಷಯಗಳನುಂಡು ಸುಖಮಯ ।
ಈವ ಸುಖ ಸಂಸಾರದುಃಖವ ।
ದೇವಮಾನವದಾನವರಿಗವಿರತ ಸುಧಾಮಸಖ ॥ 21 ॥

ದೇಶದೇಶವ ಸುತ್ತಿ ದೇಹಾ- ।
ಯಾಸಗೊಳಿಸದೆ ಕಾಮ್ಯಕರ್ಮದು- ।
ರಾಶೆಗೊಳಗಾಗದಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಾದ್ಯಖಿಳ ಚೇತನರು ॥
ಭೂ ಸಲಿಲ ಪಾವಕ ಸಮೀರಾ- ।
ಕಾಶ ಮೊದಲಾದಖಿಳ ತತ್ತ್ವಪ- ।
ರೇಶಗಿವಧಿಷ್ಠಾನವೆಂದರಿತರ್ಚಿಸನವರತ ॥ 22 ॥

ಎರಡು ವಿಧದಲಿ ಲೋಕದೊಳು ಜೀ- ।
ವರುಗಳಿಪ್ಪರು ಸಂತತ ಕ್ಷರಾ- ।
ಕ್ಷರ ವಿಲಿಂಗ ಸಲಿಂಗ ಸೃಜ್ಯಾಸೃಜ್ಯಭೇದದಲಿ ॥
ಕರೆಸುವದು ಜಡಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಣವಾ- ।
ಕ್ಷರ ಮಹಾದಣುಕಾಲನಾಮದಿ ।
ಹರಿಸಹಿತ ಭೇದಗಳ ಪಂಚಕ ಸ್ಮರಿಸು ಸರ್ವತ್ರ ॥ 23 ॥

ಜೀವಜೀವರ ಭೇದ ಜಡಜಡ ।
ಜೀವಜಡಗಳ ಭೇದ ಪರಮನು ।
ಜೀವಜಡ ಸುವಿಲಕ್ಷಣನು ಎಂದರಿದು ನಿತ್ಯದಲಿ ॥
ಈ ವಿರಿಂಚಾಂಡದಲಿ ಎಲ್ಲಾ ।
ಠಾವಿನಲಿ ತಿಳಿದೈದು ಭೇದ ಕ- ।
ಳೇವರದೊಳರಿತಚ್ಯುತನ ಪದ ಐದು ಶೀಘ್ರದಲಿ ॥ 24 ॥

ಆದಿಯಲಿ ಕ್ಷರಾಕ್ಷರಾಖ್ಯ ।
ದ್ವೇಧ ಅಕ್ಷರದೊಳು ರಮಾಮಧು- ।
ಸೂದನರು ಕ್ಷರಗಳೊಳು ಪ್ರಕೃತಿಪ್ರಣವಕಾಲಗಳು ॥
ವೇಧಮುಖ್ಯ ತೃಣಾಂತಜೀವರ ।
ಭೇದಗಳನರಿತೀ ರಹಸ್ಯವ ।
ಬೋಧಿಸದೆ ಮಂದರಿಗೆ ಸರ್ವತ್ರದಲಿ ಚಿಂತಿಪುದು ॥ 25 ॥

ದೀಪದಿಂ ದೀಪಗಳು ಪೊರಮ- ।
ಟ್ಟಾಪಣಾಲಯಗತ ತಿಮಿರಗಳ ।
ತಾ ಪರಿಹರಗೈಸಿ ತದ್ಗತ ಪದಾರ್ಥ ತೋರ್ಪಂತೆ ॥
ಸೌಪರಣಿ ವರವಹನ ತಾ ಬಹು- ।
ರೂಪನಾಮದಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲಿ ।
ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದು ಯಥೇಷ್ಟ ಮಹಿಮೆಯ ತೋರ್ಪ ತಿಳಿಸದಲೆ ॥ 26 ॥

ನಳಿನಮಿತ್ರಗೆ ಇಂದ್ರಧನು ಪ್ರತಿ- ।
ಫಲಿಸುವಂತೆ ಜಗತ್ತ್ರಯವು ಕಂ- ।
ಗೊಳಿಪದನುಪಾಧಿಯಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಾಹ್ವಯದಿ ಹರಿಗೆ ॥
ತಿಳಿಯೆ ತ್ರಿಕಕುಬ್ಧಾಮನತಿಮಂ- ।
ಗಳ ಸುರೂಪವ ಸರ್ವ ಠಾವಿಲಿ ।
ಪೊಳೆವ ಹೃದಯಕೆ ಪ್ರತಿದಿವಸ ಪ್ರಹ್ಲಾದಪೋಷಕನು ॥ 27 ॥

ರಸವಿಶೇಷದೊಳತಿವಿಮಲ ಸಿತ- ।
ವಸನ ತೋಯಿಸಿ ಅಗ್ನಿಯೊಳಗಿಡೆ ।
ಪಸರಿಸುವುದು ಪ್ರಕಾಶ ನಸುಗುಂದದಲೆ ಸರ್ವತ್ರ ॥
ತ್ರಿಶಿರದೂಷಣವೈರಿ ಭಕ್ತಿಸು- ।
ರಸದಿ ತೋಯ್ದು ಮಹಾತ್ಮರನು ಬಾ- ।
ಧಿಸಲು ಭವದೊಳಗಿದ್ದರೆಯು ಸರಿ ದುರಿತರಾಶಿಗಳು ॥ 28 ॥

ವಾರಿನಿಧಿಯೊಳಗಖಿಳ ನದಿಗಳು ।
ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಿರಂತರದಲಿ ವಿ- ।
ಹಾರಗೈವುತ ಪರಮಮೋದದಲಿಪ್ಪ ತೆರನಂತೆ ॥
ಮೂರು ಗುಣಗಳ ಮಾನಿಯೆನಿಸುವ ।
ಶ್ರೀರಮಾರೂಪಗಳು ಹರಿಯಲಿ ।
ತೋರುತಿಪ್ಪವು ಸರ್ವಕಾಲದಿ ಸಮರಹಿತವೆನಿಸಿ ॥ 29 ॥

ಕೋಕನದಸಖನುದಯ ಘೂಕಾ- ।
ಲೋಕನಕೆ ಸೊಗಸದಿರೆ ಭಾಸ್ಕರ ।
ತಾ ಕಳಂಕನೆ ಈ ಕೃತೀಪತಿ ಜಗನ್ನಾಥನಿರೆ ॥
ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸುಖಬಡಲರಿಯದವಿ- ।
ವೇಕಿಗಳು ನಿಂದಿಸಿದರೇನಹು- ।
ದೀ ಕವಿತ್ವವ ಕೇಳಿ ಸುಖಬಡದಿಹರೆ ಕೋವಿದರು ॥ 30 ॥

ಚೇತನಾಚೇತನಗಳಲಿ ಗುರು ।
ಮಾತರಿಶ್ವಾಂತರ್ಗತ ಜಗ- ।
ನ್ನಾಥವಿಠಲ ನಿರಂತರದಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಳದೆ ॥
ಕಾತುರವ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ವಿಷಯದಲಿ ।
ಯಾತುಧಾನರ ಮೋಹಿಸುವ ನಿ- ।
ರ್ಭೀತ ನಿತ್ಯಾನಂದಮಯ ನಿರ್ದೋಷ ನಿರವದ್ಯ ॥ 31 ॥

॥ ಪಿತೃಗಣಸಂಧಿ ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು ॥